

Kuopion kaupunki / strateginen maankäyttö

SUOVU-PALOSEN OSAYLEISKAAVA

Valmisteluvaihe. Sisältää kaavaluonnoskartan. Asia: 1951/2022

Kaupunkirakennelautakunta 28.5.2025

KUOPIO

SISÄLLYS

1. Johdanto	5
2. Lähtökohdat.....	5
2.1 Suunnittelutyön määrittäminen	5
2.2 Suunnittelualueen sijainti	6
2.3 Suunnittelualueen historia	6
2.3.1 Teollisuushistoria	6
2.3.2 Muu toiminta	7
2.4 Suunnittelutilanne	7
2.4.1 Maakuntakaava.....	7
2.4.2 Voimassa olevat yleiskaavat	10
2.4.3 Voimassa olevat asemakaava.....	10
2.4.4 Rakennusjärjestys.....	10
2.4.5 Maaseuturakentamisen periaatteet ja mitoituserusteet	10
2.4.6 Rakennuspaikkaselvitys	11
2.4.7 Rakennuskiellot.....	11
2.5 Muut suunnitelmat, strategiat ja ohjelmat	11
2.5.1 Kuopion strategia.....	11
2.5.2 Kasvava Kuopio -toimenpideohjelma.....	12
2.5.3 Hyvinvoiva Kuopio 2030 -ohjelma	12
2.5.4 Maaseutuohjelma	12
2.5.5 Kuopion ilmastopoliittinen ohjelma 2020–2030	12
2.5.6 Viksu Kuopio -ohjelma	12
2.5.7 Kaupunkiseutusuunnitelma 2030+	13
2.5.8 Kuopion seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma	13
2.5.9 Kuopion liikenneturvallisuussuunnitelma.....	13
2.5.10 Kuopion seudun kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma.....	13
2.5.11 Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenneohjelma 2035	14
2.6 Muut selvitykset	14
2.6.1 Kulttuuriympäristö ja arkeologia.....	14
2.6.2 Luontoselvitykset	14
2.6.3 Liikenneselvitykset.....	14
2.6.4 Emätilaselvitykset.....	14
2.6.5 Muut selvitykset.....	14

2.7 Suunnittelualueen nykytilanne.....	14
2.7.1 Topografia ja maaperä	14
2.7.2. Maisemarakenne ja maisemakuva	15
2.7.3 Luonnonympäristö	15
2.7.4 Vesiolosuhteet	16
2.7.5 Maanomistus.....	17
2.7.6 Yhdyskuntarakenne ja asuminen.....	17
2.7.7 Kulttuuriympäristö	17
2.7.8 Palvelut ja elinkeinotoiminta	18
2.7.9 Virkistäytyminen ja reitit	18
2.7.10 Liikenne.....	18
2.7.11 Vesihuolto	18
2.7.12 Sähköverkko.....	19
2.7.13 Ympäristön häiriötekijät	19
3. TAVOITTEET	19
3.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	19
3.2. Yleiskaavan sisältövaatimukset.....	20
3.3. Seudulliset tavoitteet	20
3.3.1 MAL-sopimus	20
3.4. Kuopion kaupungin tavoitteet	21
3.5. Maanomistajien ja asukkaiden tavoitteet.....	21
4. VAIHTOEHDOT	21
4.1. Luonnosvaiheen vaihtoehdot.....	21
4.2. Vaihtoehtojen vertailu	23
4.3. Vaihtoehdon valinta ja perusteet	28
5. OSAYLEISKAAVAN SISÄLTÖ	28
5.1 Rakenneratkaisu	28
5.2 Emätilamitoitus	29
5.2.1 Rakennusoikeuksien siirtäminen emätilojen välillä.....	29
5.3 Asuminen.....	31
5.3.1 Rakennuspaikkojen sijoittelu ja käyttötarkoitukset	32
5.3.2 Koulun ja koulukuljetusreitin saavutettavuus	32
5.3.3 Uudet vakituisen asumisen alueet	33
5.3.4 Vakituinen asuminen rantavyöhykkeen ulkopuolella.....	33
5.3.5 Vakituinen asuminen rantavyöhykkeellä	34
5.3.6 Ranta-asemakaavoitetut alueet	35

5.3.7 Vapaa-ajan asuminen	36
5.3.8 Maatilojen talouskeskukset	36
5.4 Rakennuspaikan ominaisuudet	36
5.5 Rakentamisen sijoittuminen ja laatu	37
5.5.1 Rakentaminen rantavyöhykkeellä	37
5.6 Vesiensuojelu.....	38
5.7. Virkistäytyminen ja reitit	38
5.8 Arvokkaat luonnonympäristöt	38
5.9. Maa- ja metsätalousalueet.....	39
5.9.1 Maatalousalueet.....	39
5.10 Rakennettu kulttuuriympäristö	39
5.10.1 Rakennussuojelukohteet (sr-6)	41
5.10.2 Kulttuuriympäristökohteet (r)	41
5.11 Arkeologinen kulttuuriperintö	45
5.12 Liikenne	45
5.13 Muut alueet	45
6. OSAYLEISKAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI.....	46
6.1 Vertailu tavoitteisiin.....	46
6.2 Vaikutusten arviointi.....	51
7. OSAYLEISKAAVAN TOTEUTTAMINEN.....	56
8. SUUNNITTELUVAIHEET	56
8.1 Osallistuminen ja vuorovaikutus	56
8.2 Osayleiskaavan käsittelyn vaiheet ja päätökset	56

Liitteet

Liite 1: otteet voimassa olevista yleis- ja ranta-asemakaavoista

Liite 2: liikenneselvitys

Liite 3: kooste rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnista

Liite 4: muinaisjäännösinventointi

Liite 5: Suovun alueen liito-oravaselvitys

Liite 6: Suovu-Palosen luontoselvitys 2010

Liite 7: ranta-alueen emätilamitoitus

Liite 8: kuivan maan emätilamitoitus

1. Johdanto

Tämä raportti sisältää osayleiskaavaselostuksen perustietoineen, tavoitteineen ja vaikutustarkasteluineen sekä osayleiskaavakartan Suovu-Palosen alueelle. Osayleiskaava korvaa voimassa olevat yleiskaavat kaava-alueen osalta. Osayleiskaava-alue koskee pääosin Kuopion Länsirannan yleiskaavan aluetta, jonka Korkein hallinto-oikeus kumosi vuonna 1996.

Osayleiskaavalla tutkitaan Suovu-Palosen alueen maankäyttö. Kaavassa määritetään rakennettavien alueiden määrät ja sijainnit sekä suhde muuhun maankäyttöön. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja se ohjaa alueen rakentamista sekä ranta-asemakaavoitusta.

Osayleiskaava on laadittu Kuopion kaupungin strategisen maankäytön yksikössä yhteistyössä muiden kaupunkiympäristön palvelualueen toimijoiden ja muiden palvelualueiden toimijoiden kanssa. Kaupungin sidosryhmiä, kuten ELY-keskusta ja alueellista vastuumuseota on kuultu suunnittelun aikana.

Kuopiossa 13.5.2025

2. Lähtökohdat

2.1 Suunnittelutyön määrittäminen

Suovu-Palosen osayleiskaavalla ratkaistaan alueen maankäyttö. Osayleiskaava laaditaan rakentamista ohjaavana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Osayleiskaava kumoaa vahvistuessaan voimassa olevat yleiskaavat tämän osayleiskaava-alueen osalta.

Nykyisen osayleiskaavahankkeen edellinen luonnos oli nähtävillä vuonna 2011. Tuon jälkeen kaavan tavoitteisiin lisättiin tuulivoimala-alueen osoittaminen alueelle. Tuulivoimasuunnitelmista kuitenkin luovuttiin vuonna 2021. Yleiskaavan rajausta, sisältöä ja tavoitteita on tarkistettu vuoden 2011 luonnoksen ja tuulivoiman suunnittelun jälkeen.

Keskeisin muutos kaava-alueen rajauksessa on laajentaminen koskemaan Suuri-Palosen ja Naarajärven välissä olevaa Käännäniemiä. Aluetta on laajennettu vähäisesti myös kaava-alueen koillis- ja kaakkoisosissa. Lisäksi kaavarajaukseen on tehty pieniä tarkistuksia ympäri aluetta.

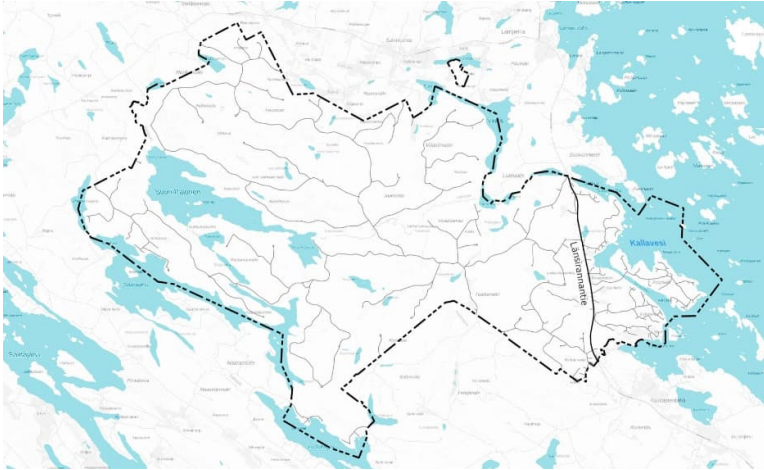
Valtaosa suunnittelualueesta on rakentamatonta metsätalouskäytössä olevaa metsämaata. Suovun alueella on tärkeä merkitys retkeily- ja virkistyspaikkana, mikä halutaan turvata myös tulevaisuudessa. Uuden rantarakentamisen osoittamista tutkitaan erityisesti suunnittelualueen länsiosiin sisämaavesistöjen rannoille. Kallaveden rannoilla rakentamista on ohjannut kaksi ranta-asemakaavaa ja siellä oleva rakennuskanta on tiheää. Ranta-asemakaava-alueilla on tunnistettu maanomistajien tahtotila vakituiselle asumiselle, minkä edellytyksiä tarkastellaan yleiskaavatyön aikana.

Vakituisen kuivan maan asumisen sijoittamista tutkitaan vuoden 2011 luonnosta laajemmin. Uuden vakituisen asumisen painopiste keskittyy kaava-alueen kaakkoisosaan Kaislastenlahden kylän pohjoispuolelle Länsirannantien läheisyyteen.

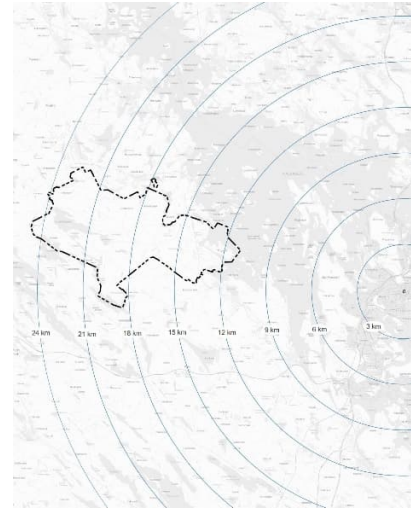
Lisäksi yleiskaavassa tutkitaan alueen kulttuurihistorialliset – ja luontoarvot ja liikenneverkoston kehittämisen tarpeet tarkoituksenmukaisilta osin.

2.2 Suunnittelalueen sijainti

Suunnittelualue on linnuntietä noin 12-24 kilometrin päässä Kuopion keskustasta Kallaveden länsirannalla (kuvat 1 ja 2). Suunnittelualueen kyliä ovat Kaislastenlahti, Lamperila, Niemisjärvi ja Hakulila. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 5770 hehtaaria, josta osa on vesialueita. Suunnittelualueen suurimpia vesistöjä ovat Kallavesi, Suuri-Palonen, Naara-järvi, Iso Salinjärvi ja Väärä.

Kuva 2: Suunnittelualueen rajausta ja sijainti.

Kuva 1: Suunnittelualueen rajausta ja sijainti.

2.3 Suunnittelualueen historia

2.3.1 Teollisuushistoria

Suovun alueen teollisuushistoria perustuu myllyjen, sahojen sekä laivatelakan toimintaan. Kallaveden ja Suuri-Palonen nimisen järven välinen vesireitti ympäröivine metsineen tarjosi teollisuustoiminnalle hyvät lähtökohdat. Vilkkaimpina vuosinaan toiminta muodosti Kuopion ympäristön suurimman ”teollisuuskylän”.

Suovunkoskessa sijainnut mylly näkyy ensimmäistä kertaa vuonna 1752 tehdyssä kartassa. Tuolloin aloitettiin myös ensimmäisen sahan rakennustyöt. Kartassa sahan sijainniksi on merkitty Suovunkoski, joen pohjoisranta hieman myllystä ylöspäin. Se on kuitenkin saatettu jo tuolloin rakentaa Palosenjoen Vanhansahan-saareen, missä se vuonna 1778 jälkeen tehtyjen uudistusten mukaan sijaitsi.

Sekä mylly että saha siirtyivät Paul Wahl & Co:n omistukseen vuonna 1839. Sahan tehokkuus kasvoi uudistusten myötä ja se siirrettiin Hoviniemeen, lähelle Suovunlahtea. Sahapatruunan asunto sijaitsi myös Hoviniemessä. Suovunlahden rannalle rakennettiin useita kaksikerroksisia työväenasuntoja 1800-luvulla.

Mylly puolestaan siirrettiin täältä Lammasjärven yläpuoliseen, Myllykoskeksi nimettyyn koskeen ja se sai tullimyllyn oikeudet. Mylly toimi yhteistyössä sahan kanssa ja osin samalla henkilöstöllä. Myllyn käyttö loppui 1900-luvun alkupuolella.

Vuonna 1876 rakennettiin uusi, höyrykoneella toimiva saha Suovunlahden pohjoisrannalle Sahaniemeen. Sahatoiminta kuitenkin loppui paikalla sahatavarakaupan laman myötä vuonna 1885. Paul Wahl & Co siirtyi myöhemmin A. Ahlström Oy:n omistukseen, jolla on maanomistusta kaava-alueella edelleen. Puutavaran uitto jatkui alueella ja Suovunlahti toimi puutavaran lajittelu- ja niputuspaikkana. Ahlström Oy:n työnjohtajan asunto sijaitsi Suovunniemessä eli Hoviniemessä.

1840-luvun alkupuolella sahan läheisyyteen Suovunlahden pohjoisrannalle syntyi laiva- ja proomutelakka. Telakalla valmistui ainakin kaksi purjelaivaa ja kolme höyrylaivaa vuosina 1845–1866. Telakkatoiminta paikalla loppui sen siirryttyä Laivonsaareen.

Alueen historiatietoa on kerätty seuraavista lähteistä:

- Rytkönen, Antero (toim.). Haminalax jakokunta nro 570: Haminalahden-Kaislastenlahden, Rytken kylähistoria. Pieksämäki 2002.
- Antero Rytkösen ja Matti Hiltusen laatimat tekstit paikallisiin opastetauluihin.

2.3.2 Muu toiminta

Suovunlahden eteläpuoliselle rinteelle rakennettiin koulurakennus tehtaankoululle vuonna 1874, ja paikkaa alettiin kutsua Koulumäeksi. Koulu oli toinen Kuopion maalaiskuntaan perustettu kansakoulu. Koulu lakkautettiin vuonna 1886 sahan toiminnan loputtua.

Alue on vetänyt puoleensa aikojen saatossa monenlaista toimintaa. Suovunkosken eteläisellä rinteellä on valmistettu hiiliä miiluissa ja poltettu tervaa tervahaudoissa. Sahan läheisyydessä oli usean sepän työpaja. Suovunlahden rannalla, kosken eteläpuolella, oli myös pieni tiilitehdas. Suovunkoskessa toimi kalanviljelylaitos vuosina 1939–1988. Joenvarteen valmistui retkeilypolku 1990-luvulla. Alue laavuineen on ihanteellista ja suosittua ulkoiluympäristöä.

2.4 Suunnittelutilanne

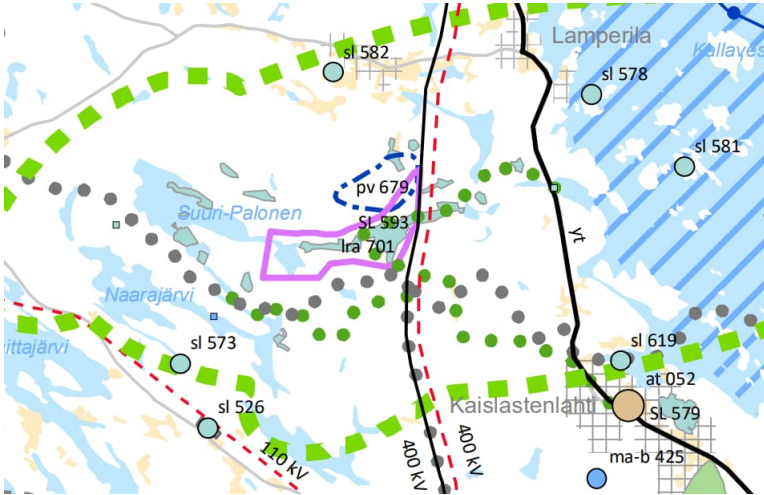
Osayleiskaavatyön perustana ovat olleet valtakunnalliset ja maakunnalliset tavoitteet, kaupungin strategiset tavoitteet, kaupunkiseutusuunnitelma 2030+ ja voimassa olevat ranta-asemakaavat. Lisäksi työhön on vaikuttanut Kaislastenlahden rakennuspaikkaselvitys.

2.4.1 Maakuntakaava

Maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Maakuntakaava on otettava huomioon yleiskaavaa laadittaessa.

1.2.2019 voimaan tullut Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. vaihe ja 26.2.2025 voimaan tullut Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaihe muodostavat yhtenäisen kaavakokonaisuuden (kuva 3). Maakuntakaavan 2. vaiheesta on valitettu ja se on kuulutettu voimaan ennen kaavan lainvoiman saamista. Maakuntakaavan 2040 2. vaiheen voimaan tullessa Pohjois-Savosta on kumoutunut Kaupan maakuntakaava 2030, Tuulivoimamaakuntakaava, Pohjois-Savon maakuntakaava 2030, Leppävirran pohjoisosan valtatie 5 maakuntakaava sekä Kuopion seudun maakuntakaava lukuun ottamatta Siilinjärven Yaran kaivoksen T/ek ja T/kem -merkintöjä.

Lisäksi Pohjois-Savossa on vireillä maakuntakaavan 3. vaihe, jossa käsitellään mm. kaupan suuryksiköitä, aurinko- ja tuulivoimaa ja vetytaloutta. 2. ja 3. vaiheen läpileikkaavana teemana on ilmastonmuutos.

Kuva 3: ote Pohjois-Savon maakuntakaavayhdistelmästä.

Suovu-Palosen osayleiskaava-alueella on seuraavia merkintöjä voimassa olevissa maakuntakaavoissa:

Luonnonsuojelualue (SL)	Merkinnällä on osoitettu luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Suojeltaviksi tarkoitetuilla alueilla ei tule tehdä suojeluarvoja heikentäviä toimenpiteitä.
Luonnon ydinalue	Merkinnällä on osoitettu Natura 2000 -alueiden ja luonnonsuojelualueiden keskittymiä sekä muita maakunnallisesti merkittäviä monimuotoisimpia luontoalueita ja järviluontokokonaisuuksia. Alueiden käytössä edistetään luonnon monimuotoisuutta ja luonnonsuojelualueiden keskinäistä kytkeytyisyyttä.
Luonnonrauha-alue (Ira)	Merkinnällä on osoitettu luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun kannalta merkittävät luonnonrauha-alueet. Alueiden pääasiallinen maankäyttömuoto on maa- ja metsätalous. Pysyviä toimintoja alueelle ja sen ympäristöön suunniteltaessa tulee kiinnittää huomiota luonnonrauhan säilymiseen alueella siten, että luonnon äänistä nauttiminen on mahdollista. Luonnonrauha-alueilla tulee säilyttää mahdollisuus luonnollisen pimeän kokemiseen.
Pohjavesialue (pv)	Merkinnällä on osoitettu vedenhankinnan kannalta tärkeitä tai vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet. Lisäksi merkinnällä on osoitettu pohjavesialueita, joiden turvaaminen on pintavesi- ja maaekosysteemien kannalta tarpeellista. Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon vesienhoitosuunnitelma ja pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota erityisesti maaperä- ja pohjavesiolo-suhteisiin sekä otettava huomioon pohjavesialueille sijoittuvien vedenottamoiden suoja-alueet.

Yhdystie (yt)	Merkinnällä on osoitettu huoltovarmuuden kannalta ja kansallispuistojen saavutettavuuden kannalta maakunnallisesti merkittävimmät yhdystiet. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
Moottorikelkkareitin yhteystarve	Merkinnällä on osoitettu ohjeelliset olemassa olevat ja suunnitellut maakunnalliset moottorikeikkailun runkoreitit.
Ulkoilureitin yhteystarve	Merkinnällä on osoitettu ohjeelliset maakunnallisesti merkittävät ulkoilureitit. Reitin yksityiskohtaisempi suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä eri kuntien sekä maanomistajien kanssa.
Muinaisjäännös (sm)	Merkinnällä on osoitettu muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kaikki kiinteät muinaisjäännökset on rauhoitettu muinaismuistolailla. Rauhoitus koskee myös vielä löytämättömiä muinaisjäännöksiä. Valtakunnalliset arkeologiset kohteet osoitetaan omalla tunnuksella, sm-v. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus. Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitetun kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. Alueen tai kohteen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueella olevat muinaisjäännökset.
Muu kulttuuriperintökohde (sm-2)	Merkinnällä on osoitettu muita kulttuuriperintökohteita, jotka eivät ole muinaismuistolain tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kohteen säilyttäminen on perusteltua historiallisen merkityksen ja kulttuuriperintöarvojen takia. Alueen tai kohteen suunnittelussa tulee huomioida kohteen historialliset (esim. asutus-, elinkeino- ja sotahistorialliset) erityispiirteet. Kohdetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.
Ohjeellinen 400 kV sähkönsiirtolinja	Merkinnällä on osoitettu ohjeellinen, alustavasti suunniteltu 400 kV sähkönsiirtolinjavaraus. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
400 kV sähkönsiirtolinja	Merkinnällä on osoitettu olemassa oleva 400 kV sähkönsiirtolinja. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
Vesimatkailun kehittämisalue	Merkinnällä on osoitettu maakunnallisesti merkittävät järviolueet, joiden kehittämistarpeet kohdistuvat ensisijaisesti järviluontoon liittyvien aktiviteettien, veneilyn, melonnan ja kalastuksen edistämiseen. Kehittämisalueeseen kuuluu myös erityisiä alueita, joilla yhdistyy asuminen, loma-asuminen, matkailu ja virkistys. Vesimatkailun kehittämisessä ja alueen käytön suunnittelussa edistetään suojelualueverkoston, arvokkaiden maisema-alueiden ja arkeologisen (ml.

	vedenalaisen) kulttuuriperinnön ekologisesti ja kulttuurisesti kestävä hyödyntämistä. Kansallisen kaupunkipuiston saaristossa Kallavedellä tulee edistää kestävä saavutettavuutta. Saaristossa on tarve rantautumispaikoille ja päivämatkailijoiden tukikohdille.
--	---

2.4.2 Voimassa olevat yleiskaavat

Suunnittelualue oli mukana 1990-luvun alkupuolella laaditussa Kuopion Länsiranta -yleiskaavassa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavan 6.9.1993 ja ympäristöministeriö vahvisti sen 13.12.1994. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä yleiskaava kumottiin valituksen tehneen suurmaanomistajan omistaman tilan Suovunsalon RN:o 22:47 osalta. Kumotun alueen pinta-ala oli 3580 ha, joka kokonaisuudessaan sijoittuu nyt tehtävän yleiskaavan alueelle. Valtaosa nykyisestä yleiskaava-alueesta on siten yleiskaavatonta aluetta.

Suunnittelualueen yleiskaavoitetut alueet kuuluvat em. 1994 vahvistettuun Kuopion Länsiranta -yleiskaavaan (Hirvilahti ja Kailastenlahti).

2.4.3 Voimassa olevat asemakaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia asemakaavoja. Suunnittelualueella on kaksi voimassa olevaa ranta-asemakaava-aluetta.

Suovun ranta-asemakaavan muutos, Korpisalon itäosa kattaa noin 45 hehtaarin alueen Kallavedellä sijaitsevan Korpisalon saaren isäosassa. Kaava-alueen noin 3,3 kilometrin pituiselle rannalle on osoitettu loma-asuntojen korttelialueita, joilla on yhteensä 18 vapaa-ajan asumiselle tarkoitettu tonttia. Muu noin 33,5 hehtaaria kaava-alueesta on maa- ja metsätalousaluetta.

Suovun ranta-asemakaavan muutos ja laajennus kattaa noin 207 hehtaarin alueen. Ranta-asemakaavalla on edistetty yhtenäisen metsä- ja retkeilyalueen säilymistä Suuri-Palosen järviolueella siirtämällä sieltä ranta-rakennusoikeutta Kallaveden rantaan. Kaikkiaan Suuri-Palosen järviolueelta on siirretty 17 mitoituksellista rakennuspaikkaa Kallaveden rannalle yhdeksänä uutena rakennuspaikkana. Ranta-asemakaavan kokonaisrakennuspaikkamäärä on 59, joista 13 on vakitukselle asumiselle osoitettuja AO-tontteja, 44 vapaa-ajan asumiselle osoitettuja RA-tontteja ja 1 matkailua palveleville rakennuksille osoitettu RM-tontti. RM-tontin on laskettu käyttävän kaksi rakennuspaikkaa. Kaava-alueen todellisen rantaviivan pituus on noin 26,7 kilometriä ja muunnetun rantaviivan pituus noin 14,5 kilometriä.

2.4.4 Rakennusjärjestys

Alueella on voimassa 1.1.2019 voimaan tullut Kuopion kaupungin rakennusjärjestys. Rakennusjärjestys ei vastaa 1.1.2025 voimaan astuneita lakeja (mm. Alueidenkäyttölaki ja Rakentamislaki). Rakennusjärjestyksen päivitys tehtänee vuosien 2025 ja 2026 aikana.

2.4.5 Maaseuturakentamisen periaatteet ja mitoitusperusteet

Kuopion kaupunginhallitus on hyväksynyt 19.12.2016 voimaan tulleet maaseuturakentamisen periaatteet, joissa on määritetty kaupungin tavoitteita ja toimenpiteitä maaseuturakentamiseen, tarkasteltu tarkoituksenmukaista kylärakennetta, palveluverkkoa ja kehittämistoimenpiteiden priorisointia, määritetty lähtökohtia maaseutualueiden maapoliittisille toimille, määritetty kaupungin edullisuusvyöhykkeet ja rakentamisen määrän mitoitusperiaatteet sekä yhtenäistetty maaseudun kaavoitustavoitteita.

Maaseuturakentamisen periaatteissa (2016) hyväksytysti Kuopion rantarakentamisen mitoitus perustuu ns. Etelä-Savon seutukaavaliiton malliin. Perusmitoitus on 5 rakennuspaikkaa emätilan mitoittavaa rantaviiva-kilometriä kohti. Perusmitoitusta sovelletaan tavanomaisissa olosuhteissa alueilla, joilla ei ole erityisiä luonnon-, maisema- tai virkistysarvoja. Tavanomaista arvokkaammilla alueilla sovelletaan mitoitusta 4 rakennuspaikkaa emätilan mitoittavaa rantaviivakilometriä kohden. Erityisen hyvin rakentamiseen sopivilla ja yhdyskuntarakenteeseen hyvin sijoittuvilla alueilla, joilla ei ole erityisiä luonnon- tai muita arvoja, voidaan

mitoituslukupuna käyttää 6 rakennuspaikkaa emätilan mitoittavaa rantaviivakilometriä kohden. Emätilamitoituksessa huomioidaan vuodesta 1959 eteenpäin muodostuneet rakennuspaikat.

Sisämaa-alueilla rakennuspaikkojen määrän mitoitus on sidottu edullisuusvyöhykkeisiin ja emätilan pinta-alaan (maaseuturakentamisen periaatteet 2016, s. 18–21). Yleisesti ottaen edullisemmalla vyöhykkeellä uusi mitoituksellinen rakennuspaikka edellyttää vähemmän pinta-alaa kuin vähemmän edullisella vyöhykkeellä. Porrastuksen tarkoituksena on mm. ohjata rakentamista kyläalueille ja hillitä suurimittakaavaisempaa rakentamista kauempana kyläalueista. Edullisuusvyöhykekohtainen mitoitustaulukko on esitetty maaseuturakentamisen periaatteiden sivulla 20.

Tämän yleiskaavan emätilamitoitusta käsitellään kappaleessa 5.2.

2.4.6 Rakennuspaikkaselvitys

Kaava-alueen kaakkoisosa on kaupunginhallituksen 31.3.2008 hyväksymän Kaislastenlahden rakennuspaikkaselvityksen alueella. Selvityksen tavoitteena on ollut helpottaa rakentamista Kaislastenlahden kylässä ja toimia rakentamisen lupaharkinnan pohjana. Rakennuspaikkaselvitystä on käytetty puoltavana perusteena suunnittelutarveratkaisulle, kun hakemus on kohdistunut selvityksen mukaiselle rakennuspaikalle.

Suovu-Palosen osayleiskaavan alueella on yhteensä 30 Kaislastenlahden rakennuspaikkaselvityksen mukaista rakennuspaikkaa. Niistä 14 on rakentunut suunnittelutarveratkaisupäätökseen perustuen.

2.4.7 Rakennuskiellot

Suunnittelualueella ei ole voimassa rakennuskieltoja.

2.5 Muut suunnitelmat, strategiat ja ohjelmat

2.5.1 Kuopion strategia

Kuopion visiona on olla hyvän elämän pääkaupunki (Kuopion strategia vuoteen 2030, 2022). Visioita täsmentää neljä päämäärää ja niihin liittyvät menestystekijät:

1. Hyvinvoiva ja yhteisöllinen – turvallinen kaikille, paras paikka kasvaa ja oppia
 - Elinympäristö ja osallisuus
 - Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot
 - Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo
 - Laadukas varhaiskasvatus ja koulutus
 - Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen
2. Elinvoimainen ja kasvava – houkutteleva osaajille ja yrityksille
 - Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö
 - Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys
 - Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus
 - Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta
3. Ilmasto- ja resurssiviisas – kestävästi kasvava, ympäristöstään ylpeä
 - Kiertotalous ja resurssiviisuus
 - Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne
 - Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta
 - Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky
4. Uudistuva ja yhdessä tekevä – haluttu hyvinvoiva työyhteisö
 - Sujuva ja uudistuva toiminta
 - Uudistuva johtaminen
 - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö
 - Kestävä talous

Lisäksi strategiassa on kolme läpileikkaavaa teemaa, jotka ovat digitalisaatio, kumppanuus ja kansainvälisyys. Kuopion kaupunki laatii parhaillaan uutta strategiaa. Uusi strategia on tavoitteena hyväksyä vuoden 2025 aikana.

2.5.2 Kasvava Kuopio -toimenpideohjelma

Kasvava Kuopio -toimenpideohjelma (2021) täsmentää strategian tavoitteita ja mittareita. Tämän yleiskaavatyön kannalta keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä ovat ainakin:

- Kuopion asukasluku on 200 000 vuoteen 2040 mennessä.
- 1200 rakennettua asuntoa vuodessa.

2.5.3 Hyvinvoiva Kuopio 2030 -ohjelma

Hyvinvoiva Kuopio 2030 -ohjelma on kaupungin strategiaa täydentävä ohjelma. Ohjelmassa esitetään viisi hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavaa hyvän elämän elementtiä, jotka ovat: hyvän arjen rutiinit, hyvän elämän kanssakulkijat, hyvän elämän innostajat, hyvän elämän toimeentulo ja hyvän elämän asuinympäristö. Tämän yleiskaavatyön kannalta keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä ovat ainakin:

- Luonnon helppo saavutettavuus
- Turvallisuus
- Alakoulujen saavutettavuus
- Asukastyytyväisyys

2.5.4 Maaseutuohjelma

Kuopion maaseutuohjelma 2022–2030 (2022) tavoitteiksi ja toimenpiteiksi on määritetty neljä painopistekokonaisuutta, jotka ovat elinvoimainen, hyvinvoiva, resurssiviisas ja uudistuva maaseutu. Yhdeksi maaseutuohjelman tavoitteiden toteutustavaksi on nostettu kaavoitus. Tämän yleiskaavatyön kannalta keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä ovat ainakin:

- Yksityisen tonttitarjonnan aktivointi
- Ympärivuotiseen käyttöön soveltuvien vapaa-ajan asuntojen muuttaminen vakituiseen asumiseen
- Asuinympäristöjen viihtyisyyden kehittäminen
- Kevyen liikenteen kehittäminen ja liikenneturvallisuus
- Alueen vahvuuksien tunnistaminen

2.5.5 Kuopion ilmastopoliittinen ohjelma 2020–2030

Kuopion ilmastopoliittisen ohjelman (2020) visiona on saavuttaa ilmastoviisas Kuopio, joka on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Tämän yleiskaavatyön kannalta keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä ovat ainakin:

- Viisas liikkuminen ja sitä tukeva kaupunkirakenne
- Resurssiviisas kuluttaminen
- Metsä ja hiilinielut osana ilmastoviisasta Kuopiota
- Ilmastoystävällinen elämä onnistuu niin kaupungissa kuin maaseutumaisessakin ympäristössä
- Puhdas luonto vesistöineen ja metsineen on lähellä ja ihmiset voivat hyvin

2.5.6 Viksu Kuopio -ohjelma

Ilmasto- ja resurssiviisas Kuopio 2035 -ohjelma eli Viksu Kuopio -ohjelma toteuttaa strategian päätavoitetta olla ilmasto- ja resurssiviisas kaupunki. Sen päätavoitteena on, että Kuopio on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä, jätteen vuoteen 2050 mennessä ja kiertotalouden edelläkävijä ja kestävästi kuluttava vuoteen 2050 mennessä. Tämän yleiskaavatyön kannalta keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä ovat ainakin:

- Hiilineutraali ilmastoturvallinen kaupunki

- Maankäytön suunnittelulla ja kaavoituksella mahdollistetaan ilmasto- ja resurssiviisas elämä
- Tukeudutaan olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja edistetään täydennysrakentamista
- Mutkatonta viisasta liikkumista koko Kuopiossa
 - Edistetään kestävien liikkumismuotojen (joukkoliikenne, kävely, pyöräily, yhteiskäyttöautot) käyttöä ja toimintaedellytyksiä
 - Maankäytön suunnittelussa painotetaan palvelujen saavutettavuutta kävelen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä
- Viksua elämää monimuotoisessa elinympäristössä
 - Alueiden käytössä ja elinympäristössä säilytetään riittävät laajat viheralueet, arvokkaat luontokohteet sekä turvataan luonto- ja virkistysalueiden väliset viheryhteydet.
 - Mahdollistetaan asuminen harkinnanvaraisesti ranta- ja vesistöalueilla kestävästi kriteerien, kaavamääräysten, sääntöjen ja lainsäädännön puitteissa
 - Maankäytön suunnittelulla ohjataan vihreämpään ja asukkaita aktivoivaan monimuotoisempaan elinympäristöön
 - Maankäytön suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota herkkien vesistöjen valuma-alueisiin ja tarvittaviin suojavyöhykkeisiin.
 - Turvataan luonnontilaisten tai luonnontilaisen kaltaisten pienvesien tila.

2.5.7 Kaupunkiseutusuunnitelma 2030+

Kuopiossa on MAL-sopimuksen pohjalta laadittu Kuopion kaupunkiseutusuunnitelma 2030+ (2022), jossa kaava-alueen läheisyydessä oleva Kaislastenlahti on merkitty kehittämispotentiaalisiksi tai selvitystarpeen sisältäväksi alueeksi Kuopion kaupunkiseutusuunnitelmassa (2022). Yleiskaava-alue on kaupunkiseutusuunnitelman aluerajauksen välittömässä läheisyydessä. Kaupunkiseutusuunnitelmassa yleiskaava-alueelle on osoitettu viheraluetta, Corine-aineistoon perustuvaa luonnon ydinaluetta ja Zonation-aineistoon perustuvaa korkean monimuotoisuuden luontoaluetta. Alueen läpi kulkee seudullinen virkistysyhteys ja seudullinen moottorikelkkareitti. Länsirannantie on osoitettu seudulliseksi joukkoliikennelinjaksi / seutulinjaksi.

2.5.8 Kuopion seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma

Samanaikaisesti Kuopion kaupunkiseutusuunnitelma 2030+ kanssa laaditussa Kuopion seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (2022) on määritetty strateginen tavoitetilä liikennejärjestelmän kehittämiseksi. Liikennejärjestelmän visio on MAL-sopimuksen visioita mukaillen ”erilaisuutta yhdistäen – elinvoimaa vahvistaen – kestävyyttä edistäen”.

Kuopion seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmatyön yhteydessä tehdyssä analyysissä kaava-alueen itäosan on todettu olevan 30 minuutin ajomatkan päässä Kuopion torista ja Savilahden työpaikka-alueesta. Tori ja Savilahti eivät ole saavutettavissa alle 30 minuutissa joukkoliikenteellä tai polkupyörällä.

2.5.9 Kuopion liikenneturvallisuussuunnitelma

Kuopion liikenneturvallisuussuunnitelma 2030 (2022) määrittää liikenteellisesti kaupungin riskialtteimmat paikat ja toimenpiteet niiden korjaamiseksi. Painopisteenä on ollut mahdollisimman toteuttamiskelpoiset ja realistiset toimenpiteet liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Suunnitelmassa on tunnistettu tarve jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentamiselle Von Wrightin koululta kaava-alueella olevan Lammasjärventien liittymään.

2.5.10 Kuopion seudun kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma

Kuopion seudun kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman (2023) tavoitteena on lisätä tietoisuutta kävelyn ja pyöräilyn konkreettisista edistämistavoista sekä vaikutuksista hyvinvointiin sekä luoda hyvät lähtökohdat

ja myönteinen ilmapiiri kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi. Tämän yleiskaavatyön kannalta keskeinen tavoite on ainakin arjen pyörämatkojen turvallisuus.

2.5.11 Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenneohjelma 2035

Joukkoliikenneohjelmassa (2020) on määritetty tavoitteeksi joukkoliikenteen kasvun tukeminen maankäytön kehittämisellä, 50 % matkustajamäärän kasvu, elinvoiman ja taloudellisen kehityksen tukeminen joukkoliikenteellä sekä helppokäyttöinen, ympäristöystävällinen ja sujuva joukkoliikenne. Maaseutuliikenteen osalta painopiste on asetettu entisten kuntakeskusten ja Kuopion keskustan välisiin yhteyksiin siten, että yleisimmät työ- ja opiskeluyhteydet ovat mahdollisia. Kaava-alue ei ole entisen kuntakeskuksen ja Kuopion keskustan välisellä alueella, joten ohjelma ei aseta suoria tavoitteita tälle yleiskaavalle.

2.6 Muut selvitykset

2.6.1 Kulttuuriympäristö ja arkeologia

- Suovu-Palosen rakennusinventointi, Aada Mustonen, 2022
- Suovu-Palonen, muinaisjäännösinventointi 2018, Mikroliitti Oy, 2018.

2.6.2 Luontoselvitykset

- Luontoselvityksiä täydennetään vuoden 2025 aikana
- Suovu-Palosen osayleiskaavan laajennusalueen luontoselvitys, Kalle Ruokolainen, 2018
- Suovu-Palosen luontoselvitys, Jari Julkunen, 2010
- Suovun alueen liito-oravaselvitys, FCG, 2008

2.6.3 Liikenneselvitykset

- Liikenneselvitys, Kuopion kaupunki, 2025

2.6.4 Emätilaselvitykset

- Emätilaselvitys, rantarakennuspaikat
- Emätilaselvitys, kuivan maan rakennuspaikat

2.6.5 Muut selvitykset

- Suovun alueen järvien vedenlaatutulokset huhtikuulta 2022, Savo-Karjalan ympäristötutkimus Oy, 2022
- Vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muuttamisen kriteeristö. Selvitys ja kriteeristö vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muuttamisesta pysyvään asumiseen (2024). Kuopion kaupunki.
- Kuopion meluselvitys vuosille 2021 ja 2035, WSP, 2022
- Vesihuollon yleissuunnitelma, Sweco, 2022
- Kuopion kaupungin meluntorjuntasuunnitelma 2024–2028 (2024)
- Kaislastenlahden rakennuspaikkaselvitys, Kuopion kaupunki, 2008
- Suovun ranta-asemakaavan muutosten luontoselvitykset, Biologitoimisto Vihervaara, 2009

2.7 Suunnittelualueen nykytilanne

2.7.1 Topografia ja maaperä

Vesistöjen korkeuserot kuvaavat suunnittelualueen profiilia. Alueen länsiosassa olevien järvet ovat noin +120 metrin korkeudella, kun taas Kallavesi on noin +82 m korkeudella. Kaava-alueen itä- ja länsiosan välinen ero keskikorkeudessa on siis noin 40 metriä. Maasto on kokonaisuudessaan melko mäkistä ja maanpinta on useassa kohtaa yli 140 metrin korkeudella. Korkeimmat kohdat ovat yli 180 metriä merenpinnasta.

Valtaosa suunnittelualueen maaperästä on hiekkamoreenia (GTK 2015). Hiekkamoreenialueiden väliin jää eri laajuisia kalliomaa- ja turvealueita. Lisäksi alueella on pienempiä savi-, lieju-, liejuhiesu-, kivi- ja hiekka-alueita. Suuri-Palosen pohjoisrannalla ja Pienen-Valkeisen mäen läheisyydessä on jäätikköjokisyntyiset moreenimuodostumat. Loukkulamminmäellä on rantakerrostuma (littoral deposit).

2.7.2. Maisemarakenne ja maisemakuva

Kaava-alueella ei ole valtakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltuja maisema-alueita eikä maakunta-, yleis- tai asemakaavoissa määritettyjä maisema-alueita.

Metsätalous vaikuttaa keskeisesti koko suunnittelualueen maisemaan, jolle tyypillisiä ovat hakkuuaukot, taimikot ja eri ikäiset kasvatusmetsät. Metsäalueita halkovat alueen metsäautotiet ja suunnittelualueen läpi kulkeva voimalinja. Rakentaminen näkyy maisemassa suunnittelualueen itäosissa ja rakennettujen sisämaajärvien rannoilla. Kallaveden ranta näyttäytyy maisemassa suhteellisen tiiviiseen rakennettuna. Usealta itärannan rakennuspaikalta avautuu näkymiä Kallavedelle ja kirkkaalla kelillä Puijon torni näkyy kaukomaisemassa. Suunnittelualueen itäosassa on pienehköjä peltoalueita.

Yleisesti vesistöt ovat keskeinen osa suunnittelualueen maisemaa. Järvi- ja jokiympäristö yhdessä suojelualueiden kanssa muodostavat tärkeän maisemakokonaisuuden. Alueen länsiosassa oleva Suuri-Palonen on kokonaisuudessaan rakentamaton erämaaluonteinen järvi. Jokiympäristön maisemaa leimaavat saha- ja uittotoiminnan jäänteet, josta merkinä mm. kunnostettu uittoränni.

Myös luontoselvityksen (Julkunen, J. 2010) yhteydessä on tunnistettu maisemallisesti arvokkaita alueita. Merkittävimpänä maisemallisena kokonaisuutena korostuu rakentamattomana säilyneen Suuri-Palosen keskiosat, johon kuuluu Ruhtomanniemi, Kuponniemi ja Pieni-Kuponniemi. Lisäksi tunnistettuja maisemallisesti arvokkaita kokonaisuuksia on Ruhtomanniemessä Kaislasen rannalla, Suuri-Palosen koillisrannalla ja Naarajärven itärannalla. Osa em. alueista on perustetulla luonnonsuojelualueella ja näiltä osin niiden maisemalliset arvot on turvattu.

2.7.3 Luonnonympäristö

Suunnittelualueen laajuuden, maanomistuksen ja maankäytön vuoksi koko suunnittelualueen luontoarvojen selvittäminen ei ole tarkoituksenmukaista. Vuonna 2010 (Julkunen, J.) laaditussa luontoselvityksessä on valikoitu selvitettäväksi lähtötiedoiltaan arvokkaimmat alueet.

Valtaosa kaava-alueesta on tehokkaan metsätalouden käytössä, ja metsät ovat pääosin eri ikäistä kasvatusmetsää (Julkunen, J. 2010). Alueella on kuitenkin säilynyt luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia alueita, yhtenäisiä arvokkaita luontotyyppikokonaisuuksia ja vaateliasta lajistoa. Tärkeitä arvokkaita kohteita ovat Palosenjoen-Sahinjoen alue, Ruhtomanniemen alue, Kuponniemen-Pieni Kuponniemen alue, Ison-Valkeisenmäen eteläosa, Ruhtomanmäen itäreuna, Ison-Valkeisenmäen luoteispuolella oleva nimetön suo ja Väärän (järvi) läheisyydessä oleva Ariaksillansa. Näistä Palosenjoen-Sahinjoen alue on luontotyypeiltään monimuotoisin alue, jossa on erityisen paljon lehtomaisia, lettoisia, luhtaisia, korpisia ja rämeisiä luontotyypejä ja näiden muodostamia yhdistelmiä. Tarkemmat kohdekuvaukset on esitetty luontoselvitysraportissa.

Osayleiskaava-alueella ei ole yhtään perustettua Natura-2000-aluetta. Kaikki luontoselvityksessä (Julkunen, J. 2010) edellä mainitut tunnistetut luonnonsuojellisesti arvokkaat kohteet Syvönniemeä lukuun ottamatta kuuluvat jo perustettuun suojelualueeseen. Suovu-Palosen kaava-alueella on yhteensä kolme perustettua yksityismaiden luonnonsuojelualueutta (YSA):

Tunnus	Nimi	Päätöspäivämäärä
YSA082941	Vanhansahansaari	24.11.1988
YSA207149	Palosen metsät ja suot 1	6.6.2012
YSA207142	Paloset metsät ja suot 2	6.6.2012

Lisäksi luontoselvityksessä (Julkunen, J. 2010) on tunnistettu luonnoltaan arvokkaita kokonaisuuksia ja maisemallisesti arvokkaita alueita (kts 2.7.2), jotka kuuluvat osin oleviin luonnonsuojelualueisiin.

Liito-oravaselvityksessä (Kärkkäinen, J. & Eskelinen, M. 2008) ei havaittu merkkejä liito-oravasta. Selvityksen mukaan pääasiallisena syynä on alueen luontainen karuus ja metsähakkuut, joiden vuoksi puusto on

varsin nuorta. 1980–1990-luvuilla tehtyjen hakkuiden vuoksi liito-oravan kulkuyhteydet ja siten leviämismahdollisuudet katkesivat tai jäivät heikoiksi.

Suovun ranta-asemakaavan muutoksessa ja laajennuksessa (2012) Korpisalon luoteisosaan on osoitettu s-8-merkinnällä alue, jolla on todettu liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Kaavamääräys edellyttää toimenpiteiden suorittamista siten, että liito-oravan pesäpuut ja niitä suojaavat puut sekä ravinnonhankinnan ja liikkumisen kannalta riittävä puusto säilytetään. Kaava-alueen ranta-asemakaavoissa ei ole osoitettu muita luontoarvoihin liittyviä merkintöjä.

Käänniänniemeä koskevassa Suovu-Palosen osayleiskaavan laajennusalueen luontoselvityksessä (Ruokolainen 2018) selvitettiin alueen luontotyypejä, kasvistoa ja linnustoa. Selvityksessä alueen puuston on todettu olevan valtaosin alle 60-vuotista, mikä johtuu metsien metsätalouskäytöstä. 60–90-vuotiaasta puustoa on tunnistettu jonkin verran, mutta sitä vanhempaa puustoa on pieninä laikkuina. Laajoja vanhoja metsiä ei ole ja selvityksen mukaan metsillä ei ole havaittu suuria suojeluarvoja. Selvitysalueen ja sen lähiympäristön arvot pohjautuvat lähinnä laajemman alueen erämaamaisuuteen, hiljaisuuteen ja rakentamattomuuteen. Merkittävimmät luontoarvot liittyvät melko pienialaisiin kohteisiin eri puolilla selvitysalueetta. Naarajärven läheisyydestä löytyi yksi luontodirektiivilajiksi luokitellun hajuheinän esiintymä. Selvityksessä ei tehty havaintoja liito-oravasta. Luontoarvot on mahdollista huomioida suunnittelussa, mutta mahdollisesti toteutuva rakentaminen heikentää alueen erämaamaisuutta. Selvityksessä selvitysalueetta ympäröiviltä vesistöiltä tunnistettiin yhteensä 17 lintulajia.

Osayleiskaava-alueella on kahdeksan tunnistettua metsälain mukaista (Paikkatietoikkuna 2025). Kaava-alueen kaakkoisosaan mantereelle, Ryönänlahteen, Kaislastenlahteen ja Korpisalon eteläpuolelle ulottuu Kuopion seudun selkävedet-FINIBA-alue eli kansallisesti tärkeä lintualue.

Suuri-Palosen, Naarajärven ja Iso-Salinjärven ympäristö sekä iso osa kaava-alueen pohjoisosasta on määritetty maaseudun hiljaiseksi luonnonalueeksi Kuopion kaupungin meluntorjuntasuunnitelmassa vuosille 2024–2028 (2024). Hiljaiseksi alueeksi on luokiteltu alue, jonka päiväajan keskiäänitason on arvioitu olevan alle 35 dB.

Luontoselvityksiä täydennetään vuoden 2025 aikana. Selostusta täydennetään ehdotusvaiheessa luontoselvitysten osalta.

2.7.4 Vesiolosuhteet

Suunnittelualueen itäosassa on Vuoksen vesistöön kuuluva Kallavesi, joka on tyypiltään suuri humusjärvi. Suunnittelualueen suurin saari on Kallavedellä oleva Korpisalo, jonne on oleva tieyhteys. Lisäksi suunnittelualueen Kallaveden osalla on useita pieniä tieyhteydettömiä saaria. Pohjois-Kallavesi on Suomen ympäristökeskuksen luokittelun mukaan ekologiselta tilaltaan tyydyttävä (Vesien tila 2020).

Suunnittelualueen suurimpia sisämaajärviä ovat Suuri-Palonen, Naarajärvi, Iso-Salinjärvi, Pieni-Palonen ja Pieni-Väärä. Noin +120 metrin korkeudella olevat Naarajärvi, Suuri-Palonen ja Pieni-Palonen laskevat Kallaveteen. Mataliksi humusjärviksi luokitellut Suuri-Palonen, Pieni-Palonen, Naarajärvi ja Iso Salinjärvi sekä Palosenjoki ovat Suomen ympäristökeskuksen luokittelun mukaan ekologiselta tilaltaan erinomaisia (Vesien tila 2020). Pieni-Väärän ekologinen tila on tyydyttävä. Suunnittelualueella on myös useita luokittelemattomia pienempiä lampia.

Naarajärvestä ja Pieni-Palosesta on tehty erilliset vedenlaatumittauksen huhtikuussa 2022 (Hartikainen, J. 2022). Mittausten perusteella molemmat järvet olivat lämpötilakerrostuneita talviaikaan. Naarajärven happitilanne oli välttävä ja sen alimmissa vesikerroksissa oli todennäköisesti sisäisestä kuormituksesta aiheutunut väliluvun, sameuden sekä kiintoaine- ja rautapitoisuuden kasvua. Pieni-Palosessa ei esiintynyt vastaavaa ilmiötä. Mittaustulosten perusteella molemmat järvet ovat melko happamia ja

kokonaisfosforipitoisuuden perusteella niukkaravinteisia. Naarajärven sisäinen kuormitus ei nostanut ravinnepitoisuuksia merkittävästi.

Kokonaan luonnonsuojelualueen ympäröimä Palosenjoki on lähes jokikokoluokkaa oleva erämaaluonteinen puro, jossa on koski-inventoinnin (1980) perusteella seitsemän koskea. Palosenjoki on virtausolosuhteiltaan monimuotoinen ja yksi maakunnan arvokkaimpia pienvesiä (PS-ELY 2019). Itä-Suomen ympäristölupavirasto (2006) kumosi jokea koskeneen vuonna 1911 myönnetyn uittosäännön vuonna 2006. Sitten joella on suoritettu kunnostustöitä. Palosenjoki on tärkeä taimenjoki ja siellä on suoritettu kalastonseurantaa ainakin vuosina 2021–2023 (Kuopion Palosen- ja Suovunjoen... 2022). Taimenen elinympäristön täydennyskunnostuksia on suoritettu ainakin vuonna 2019 (Kuopion kaupunki) ja vuonna 2023 (Saarikoski, T. 2023). Kaupungin ylläpitämä ulkoilureitti kulkee Palosenjoen varrella ja ympäristö on tärkeää virkistysympäristöä.

Kaava-alueen pohjoisosassa on pohjavesialue, jonka tila on hyvä.

2.7.5 Maanomistus

Kaava-alueen maanomistuksessa näkyy alueen metsätaloushistoria. Valtaosa alueesta on kahden osakeyhtiön, A. Ahlström Oy:n ja Tornator Oyj:n, omistuksessa. Muutoin alue on pääasiassa yksityishenkilöiden omistuksessa. Kuopion kaupunki omistaa kaava-alueelta yhden 7098 m²:n kiinteistön ja yhden n. 4600 m²:n määräalan.

2.7.6 Yhdyskuntarakenne ja asuminen

Kaava-alue on pääosin rakentamatonta metsäaluetta. Valtaosa alueen rakentamisesta on kaava-alueen itäosassa Länsirannantien ympäristössä sekä Kallaveden rannalla mantereella ja Korpisalonsaareissa, jotka on asemakaavoitettu pääosin loma-asumiselle. Ranta-asemakaavan ulkopuoliset Kallaveden ranta-alueet ovat myös pääosin vapaa-ajan asumisen piirissä, mutta alueella on lisäksi useita vakituisia asuinrakennuksia. Kaava-alueen kaakkoisosan Länsirannantien länsipuolella on muodostunut uudempaa kylämaista vakituista asuinrakentamista Kailastenlahden rakennuspaikkaselvitykseen (2008) perustuen. Muutoin ns. kivan maan rakentaminen on hajautuneempaa. Länsirannantien ympäristössä on aktiivisessa käytössä olevaa peltoaluetta. Pienemmillä sisämaajärvillä rakentaminen on pääosin Naarajärven ja Iso-Salinjärven rannoilla. Suurin osa sisämaajärvistä ovat nykyisin rakentamattomia.

Rakennusrekisterin mukaan suunnittelualueella on 54 omakotitaloa ja 63 loma-asuntoa.

2.7.7 Kulttuuriympäristö

Voimassa olevassa maakuntakaavassa, yleiskaavassa tai ranta-asemakaavoissa ei ole osoitettu alueelle rakennetun kulttuuriympäristön-, muinaismuisto- tai muita kulttuuriperintökohteita.

Kuopion maaseudun arvokkaiden rakennuskohteiden inventoinnin (Laaksonen 1991) yhteydessä suunnittelualueelta inventoitiin viisi kohdetta: Hiekkala, Kaislaharju, Kallioharju, Koivumäki ja Tomperinlahti. Kaikkien kohteiden luokitusperusteena on pihapiiri tai ulkorakennus. Kohteille ei inventoinnissa ole määritetty paikallista arvoa eikä säilytystavoitteita.

Museoviraston muinaisjäännösrekisterin (16.12.2024) ja kaava-alueelta tehdyn muinaisjäännösinventoinnin (Jussila, T. & Sepänmaa, T. 2018) perusteella yleiskaava-alueella on kolme kiinteää muinaisjäännöstä ja kaksi muuta kulttuuriperintökohdetta. Alla olevassa taulukossa on esitetty edellä mainitut kohteet muinaisjäännösrekisterin luokittelun mukaisesti. Tarkemmat kohdekuvaukset ovat luettavissa museoviraston muinaisjäännösrekisteristä ja Suovu-Palosen muinaisjäännösinventoinnista (pl. Suovun mylly ja saha).

Kohteen nimi	Yläkategoria	Ajoitus	Tyyppi
Suovun mylly ja saha	Kiinteät muinaisjäännökset, pisteet	Historiallinen	Teollisuuskohteet, työ- ja valmistuspaikat, vesimyllyt, vesisahat

Suovun mylly ja saha	Kiinteät muinaisjäännökset, alakohteet	Historiallinen	Teollisuuskohteet, työ- ja valmistuspaikat, vesimyllyt, vesisahat
Naarajärvi, Kään- niänniemi	Kiinteät muinaisjäännökset, pisteet & alueet	Ajoittamaton	Asuinpaikat
Rautio	Muut kulttuuriperintökoh- teet, pisteet & alueet	Historiallinen	Työ- ja valmistuspaikat
Suovun sotatie	Muut kulttuuriperintökoh- teet, pisteet	Historiallinen	Kulkuväylät

2.7.8 Palvelut ja elinkeinotoiminta

Suunnittelualueella ei ole julkisia tai yksityisiä palveluita. Alueen oppilaita palveleva Von Wrightin päiväkoti ja alakoulu on läheisyydessä Kaislastenlahden kylällä. Suunnittelualueella toimii yksityinen maatalousyrittäjä ja koneurakointiyrittäjä.

2.7.9 Virkistyttyminen ja reitit

Suovu-Palosen alue on tärkeää virkistys- ja ulkoilualuetta. Erityisesti Pieni-Palosesta Kallaveden laskevan Palosenjoen ympäristössä on aktiivista ulkoilukäyttöä. Suunnittelualueella on Kuopion kaupungin ylläpitämä noin 16 kilometrin pituinen ulkoilureitti. Reitti on pääosin yksityisomisteisella maalla, mutta kaupunki ja maanomistaja ovat sopineet reitin ja rakenteiden rakentamisesta ja ylläpidosta. Ulkoilureitin varrella on kolme laavua ja yksi nuotiopaikka. Kallaveden rannalla oleva laavu on Kuopion kaupungin omistamalla kiinteistöllä. Lammasjärven rannalla sijaitseva laavu ja Naarajärven rannalla sijaitsevat laavu ja nuotiopaikka ovat yksityisen maanomistajan kiinteistöllä. Laajat metsäalueet mahdollistavat keräilyn ja metsästyksen harjoittamisen suunnittelualueella.

Kaava-alueen läpi itä-länsisuuntaisesti kulkee moottorikelkkailureitti. Reitti haarautuu kaava-alueen kaakkoisosassa Kallaveden jäälle kohti Neulaniemeä ja etelään Ryttylly. Lännessä reitti jatkuu kohti Itä-Karttulan, jossa se haarautuu etelään Karttulan ja pohjoiseen Maaningalle johtaviin reitteihin. Kaislastenlahden kylän Kallaveden vesiväyläverkostoon yhdistävä vesiväylä on lyhyen matkaa kaava-alueella alueen itäosassa.

2.7.10 Liikenne

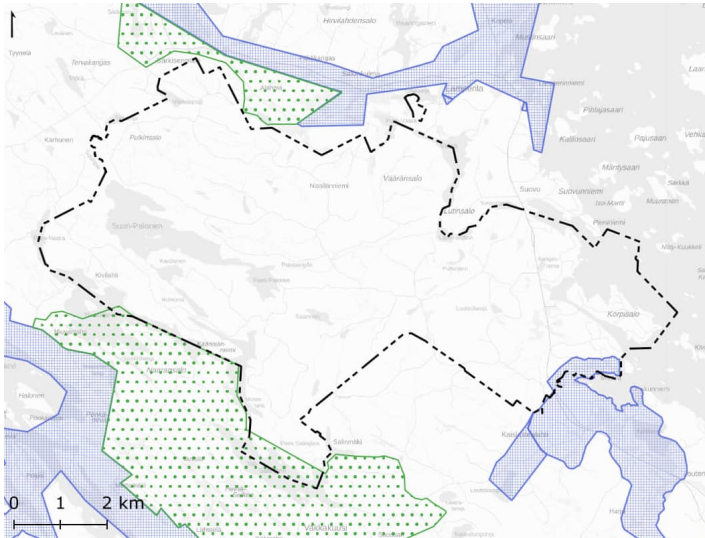
Kaava-alueen länsiosassa on pohjois-eteläsuuntainen yhdystie 5550 Länsirannantie. Väyläviraston vuonna 2019 tekemässä liikennemäärämittauksessa Länsirannantien vuoden keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä oli 1350 (Suomen Väylät 2024) suunnittelualueen etelärajan ja Korpisalontien välisellä alueella. Länsirannantien liikennemäärä on kasvanut 9,6 % vuosien 2013–2023 aikana. Kaava-alueen muut tiet ovat yksityisteitä. Yksityistieverkosto on koko kaava-alueen kattava. Liikenteen nykytilaa on kuvattu tarkemmin yleiskaavan liikenneselvityksessä.

Kaava-alueella ei ole jalankulun ja pyöräilyn väyliä. Länsirannantie on luokiteltu liikenteellisesti vaaralliseksi koulureitiksi koko suunnittelualueen osalta.

Suunnittelualueella Länsirannantiellä on linja-autopysäkkejä viidessä kohtaa. Länsirannantiellä liikennöi nykyisin yksi paikallisliikenteen joukkoliikennelinja.

2.7.11 Vesihuolto

Valtaosa kaava-alueesta ei ole minkään vesihuolto-osuuskunnan toiminta-alueella (kuva 4). Haminalahden vesihuolto-osuuskunnan vesijohtoverkoston rakennettu toiminta-alue ulottuu suunnittelualueen kaakkoisosaan. Osuuskunnan verkostoon kuuluva vesijohto on kuitenkin rakennettu toiminta-alueen ulkopuolelle Korpisalonsaareen sekä mantereelle noin 500 metriä toiminta-alueesta pohjoiseen. Kaava-alueella ei ole viemäriverkkoa.

Kuva 4: sinisellä rakennetut ja vihreällä rakentamattomat vesi-osuuskuntien toiminta-alueet. Taustakartta: MML 10/2024.

2.7.12 Sähköverkko

Kaava-alueen keskellä on pohjois-eteläsuuntainen 400 kV:n voimalinja. Samanaikaisesti kaavahankkeen kanssa on käynnissä Fingridin Järvilinja-hanke, jonka seurauksena suunnittelualueelle rakennetaan uusi 400 kV:n voimalinja nykyisen voimalinjan viereen.

2.7.13 Ympäristön häiriötekijät

Suunnittelualueen ympäristöhäiriöt liittyvät Länsirannantien ajoneuvoliikenteen tuottamaan meluun. Länsirannantien varteen on muodostunut asumista, joka on vuoden 2035 meluennustetilanteen mukaisella yli 45 dB:n tai yli 55 dB:n melualueella.

Suunnittelualueella olevan moottorikelkkailureitin liikenteestä voi aiheutua satunnaista melua moottorikelkkailukauden aikana.

3. TAVOITTEET

3.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston päättämät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on mm. valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen kaavoituksessa, auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, olla kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä sekä edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa (Ympäristöministeriö 2023). Tavoitteiden toteutumista arvioidaan yleiskaavan vaikutustenarvioinnissa.

Nykyiset alueidenkäyttötavoitteet tulivat lainvoimaisiksi 1.4.2018 (Valtioneuvoston päätös... 2017). Tavoitteet on jaettu viiteen kokonaisuuteen, jotka ovat:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

3.2. Yleiskaavan sisältövaatimukset

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon maakuntakaava alueidenkäyttölainsäädetyllä tavalla sekä seuraavat alueidenkäyttölain 39 §:ssä määritetyt sisältövaatimukset:

1. yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys,
2. olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö,
3. asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus,
4. mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla,
5. mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön,
6. kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset,
7. ympäristöhaittojen vähentäminen
8. rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen,
9. virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Alueidenkäyttölain 39 §:n mukaan edellä tarkoitetut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

3.3. Seudulliset tavoitteet

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa (AKL 32 §). Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Suunnittelualuetta koskevia maakuntakaavamerkintöjä on käsitelty kappaleessa 2.4.1.

3.3.1 MAL-sopimus

MAL-sopimus on maankäytön, asumisen ja liikenteen tahtotila Kuopion kaupunkiseudun kuuden kunnan ja valtion välillä seudun kehittämisestä. Sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa kuntien keskinäistä sekä seudun ja valtion yhteistä sitoutumista seudun kehittämistä koskeviin osapuolten yhteisiin tavoitteisiin ja niiden edellyttämiin toimenpiteisiin. MAL-sopimuksen pääkohtia ovat:

1. Kestävä ja vähähiilinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä
2. Kestävä ja asukkaiden hyvinvointia tukeva asuminen ja elinympäristö
3. Elinvoimainen Kuopion kaupunkiseutu

Tämän osayleiskaavatyön kannalta keskeisiä MAL-sopimuksessa esitettyjä toimenpiteitä ovat:

- Seudun kunnat turvaavat asuntotuotantotavoitetta vastaavan kaavavarannon riittävyyden.
- Kunnat pyrkivät kaupunki- ja seuturakenteen kehittämisessä ja asuntotuotannossa yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen sekä viihtyisään ja asukkaita aktivoivaan elinympäristöön.

- Kunnat kehittävät kysynnältään houkuttelevien maaseutukeskusten ja kylien asumismahdollisuuksia.

MAL- sopimuksen pohjalta on laadittu Kuopion kaupunkiseutusuunnitelma 2030+ (2022). Osayleiskaavalla tutkitaan kaupunkiseutusuunnitelmassa kehittämispotentiaalisiksi tai selvitystarpeen sisältäväksi alueeksi todetun Kaislastenlahden kylän kehittymisen tukemista. Samoin osayleiskaavalla tutkitaan kaupunkiseutusuunnitelmassa tunnistettujen viheralueiden, luonnon ydinalueiden ja korkean monimuotoisuuden luonto-alueiden maankäyttö sekä edistetään kaava-alueen virkistyskäyttöä ja joukkoliikenteen järjestämistä.

3.4. Kuopion kaupungin tavoitteet

Kuopion kaupungin näkökulmasta yleiskaavan keskeisenä tavoitteena on:

- vastata Kuopion kaupungin strategian tavoitteisiin
 - o monipuolinen ja riittävä asuntotuotanto sekä monipaikkaisen elämän mahdollistaminen
 - o elinvoimainen ja viihtyisä maaseutu
 - o kestävän ja vähähiilisen yhdyskuntarakenteen suunnittelu
 - o kestävien liikkumismuotojen käytön ja toimintaedellytysten edistäminen
 - o luonnon monimuotoisuuden huomioiminen
- edistää maaseudun vetovoimaisuutta ja tukea kaupungin kasvua
- tutkia vakituisen asumisen sallivien rakennuspaikkojen lisäämistä
- tutkia rantojen maankäyttö
- edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja ehkäistä maankäytön luonto- ja ympäristövaikutuksia
- huomioida suunnittelualueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet sekä muinaismuistot
- huomioida suunnittelualueen virkistyskäytön säilyminen ja kehittäminen
- huomioida suunnittelualueen maa- ja metsätaloustoiminta
- huomioida suunnittelualueen liikenteelliset tarpeet ja liikenneturvallisuuden edistäminen

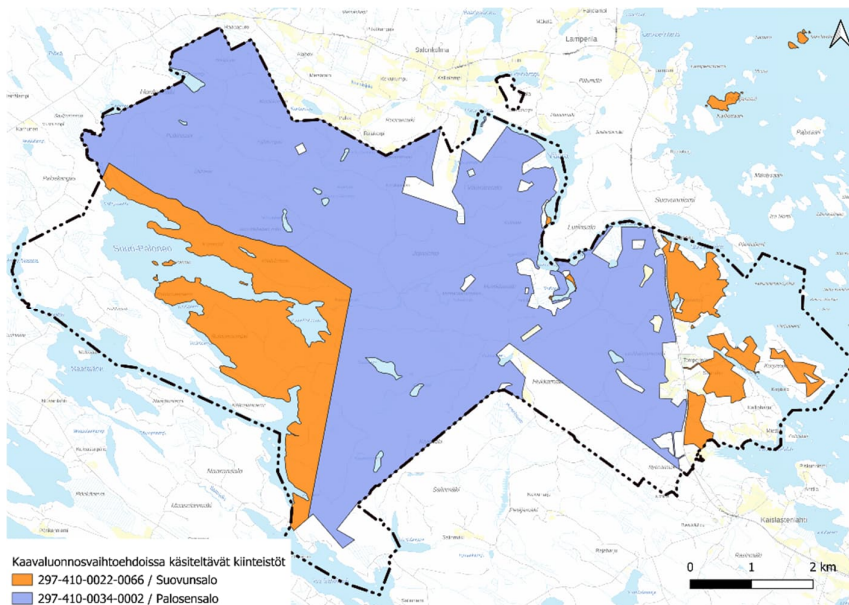
3.5. Maanomistajien ja asukkaiden tavoitteet

Maanomistajien tavoitteet liittyvät erityisesti kiinteistöjen uuden rakentamisen ja olevien rakennuspaikkojen käyttötarkoitusten ratkaisemiseen. Kallaveden ranta-asemakaavoitettujen alueiden vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoitukset on noussut kaavan erityiskysymykseksi maanomistajien toimesta osayleiskaavatyön aikana. Useat yksityishenkilöt ovat ilmaisseet halukkuutensa ranta-asemakaavan vastaiseen vakituisen asumiseen ko. rakennuspaikoilla. Yhteydenottoihin perustuen osayleiskaavassa tutkitaan ranta-asemakaavoilla ratkaistujen vapaa-ajan asuntojen rakennuspaikkojen käyttötarkoitusten muuttamisen ohjaamisen edellytyksiä ja mahdollisuuksia voimassa olevan lainsäädännön puitteissa.

4. VAIHTOEHDOT

4.1. Luonnosvaiheen vaihtoehdot

Osayleiskaavan luonnosvaiheessa on tutkittu kahta eri vaihtoehtoa. Vaihtoehdot liittyvät emätilaan 297-410-22-0 kuuluvien kiinteistöjen 297-410-22-66 Suovunsalo ja kiinteistön 297-410-34-2 Palosensalo (kuva 5) mitoituksellisen rantarakentamisoikeuden ratkaisemiseen. Palosensalon nykyinen omistaja (Tornator Oyj) ja entinen omistaja (A. Ahlström Oy) ovat sopimuksella säilyttäneet kiinteistölle kuuluvan rantarakennusoikeuden A. Ahlström Oy:llä. Maanomistajien välisen sopimuksen vuoksi osayleiskaavalla tutkitaan kiinteistön mitoituksellisen rakentamisoikeuden siirtämistä A. Ahlström Oy:n omistamalle Suovunsalo-kiinteistölle.

Kuva 5: kaavaluonnoksen vaihtoehdoissa käsiteltävät kiinteistöt.

Suovunsalon Kallaveteen rajautuvan osan rantarakentaminen on ratkaistu ranta-asemakaavalla. Ranta on kokonaisuudessaan tiiviiseen rakennettua eikä uusien rantarakennuspaikkojen osoittamiselle ole edellytyksiä. Kaava-alueen länsiosassa Suovunsalo rajautuu viiteen vesistöön: Suuri-Palonen, Pieni-Palonen, Kaislanen, Ruhtoma ja Naarajärvi. Näistä Pieni-Palonen, Kaislanen ja Ruhtoma on ranta-asemakaavoitettu. Samoin osa Suuri-Palosesta ja Naarajärvestä on ranta-asemakaava-alueita. Em. vesistöjen mitoituksellinen rantarakennusoikeus on siirretty ranta-asemakaavalla Kallaveden rantaan ja näin ollen niiden rannoilla ei ole ranta-asemakaavan mukaisia rakennuspaikkoja. Suuri-Palosen ja Naarajärven rannassa on perustetut luonnonsuojelualueet.

Vaihtoehtojen tutkimisen tavoitteena on löytää kokonaisvaikutuksiltaan myönteisin maankäytön ratkaisu kiinteistöjen 297-410-22-66 Suovunsalo ja 297-410-34-2 Palosensalo mitoituksellisten rantarakennuspaikkojen (27 kpl) sijoittelulle.

Vaihtoehto 1

Ensimmäisessä vaihtoehdossa on tutkittu Suovunsalon ja Palosensalon mitoituksellisen rantarakentamisoikeuden (27 kpl) siirtämistä täysimittaisesti vakituisen asumisen mahdollistaviksi kuivan maan rakennuspaikoiksi Kaislastenlahden kylän pohjoispuolelle Länsirannantien läheisyyteen. Vaihtoehdossa Suuri-Palosen ja Naarajärven rannat jäävät näiden kiinteistöjen osalta rakentamattomiksi ja rannat osoitetaan pääosin maa- ja metsätalousalueiksi.

Vaihtoehto 2

Toisessa vaihtoehdossa on tutkittu Suovunsalon ja Palosensalon mitoituksellisen rantarakentamisoikeuden merkitsemistä pääosin (23 kpl) Suuri-Palosen pohjoisrannalle. Naarajärven rannalle ei osoiteta rakennuspaikkoja. Neljä mitoituksellista rakennuspaikkaa on siirretty vakituisen asumisen mahdollistaviksi kuivan maan rakennuspaikoiksi Kaislastenlahden kylän pohjoispuolelle Länsirannantien läheisyyteen.

4.2. Vaihtoehtojen vertailu

Seuraavassa taulukossa esitellään luonnosvaiheessa tutkittujen vaihtoehtojen vertailu.

Vaikutuksen kohde	VE1	VE2
KAUPUNKIRAKENNE		
Yhdyskuntarakenne	• Aiheuttaa enemmän yhdyskuntakustannuksia, kun velvoitteita palvelujen järjestämiseen on enemmän. • Hajarakennusoikeus on osoitettu yhtenäisiksi kokonaisuuksiksi olemassa olevan kylärakenteen yhteyteen.	• Aiheuttaa vähemmän yhdyskuntakustannuksia, kun velvoitteita palvelujen järjestämiseen on vähemmän. • Hajarakennusoikeus on osoitettu yhtenäisiksi kokonaisuuksiksi olemassa olevan kylärakenteen yhteyteen.
Yhdyskuntatekniikka	• Vesijohtoa ei toteuteta Suuri-Palosen ympäristöön. • Kyläalueelle toteutetaan vesijohtoverkosto. • Suuri-Palosen ympäristöön ei toteuteta sähköverkkoa. • Kyläalueelle toteutetaan sähköverkko laajemmin kuin VE 2. Verkon yksikkökustannukset rakennuspaikkaa kohti ovat kuitenkin pienemmät kuin VE 2. • Kyläalueelle toteutetaan uusia yksityisteitä enemmän kuin VE 2.	• Vesijohtoa toteutetaan Suuri-Palosen rakennuspaikoille n. 6,6 km. • Kyläalueelle toteutetaan vesijohtoverkosto • Suuri-Palosen ympäristöön toteutetaan sähköverkko. • Kyläalueelle toteutetaan sähköverkko suppeammin kuin VE 1. Verkon yksikkökustannukset rakennuspaikkaa kohti ovat kuitenkin korkeammat kuin VE 1. • Kyläalueelle toteutetaan uusia yksityisteitä vähemmän kuin VE 1.
Kaavatalous	• Mahdollistaa enemmän vakituista asumista mikä lisää enemmän kunnallisten palveluiden käyttäjiä. • Lisää todennäköisesti enemmän oppilaiden ja koulukuljetettavien lukumääriä Von Wrightin koulussa. • Maanomistajat vastaavat tieverkoston rakentamisesta, kehittämisestä ja ylläpidosta. • Tiiviimpi asuinrakenne laskee vesihuollon toteuttamisen kustannuksia uusille rakennuspaikoille. Liittymismaksut ovat VE 2 matalammat. • Kaupungille voi aiheutua kustannuksia vesihuolto-osuuskunnille ja yksityisille tiekunnille myönnettävistä	• Mahdollistaa vähemmän vakituista asumista mikä lisää vähemmän kunnallisten palveluiden käyttäjiä. • Lisää todennäköisesti vähemmän oppilaiden ja koulukuljetettavien lukumääriä Von Wrightin koulussa • Maanomistajat vastaavat tieverkoston rakentamisesta, kehittämisestä ja ylläpidosta. • Hajautuneempi asuinrakenne nostaa vesihuollon toteuttamisen kustannuksia uusille rakennuspaikoille. Liittymismaksut ovat VE 2 korkeammat. • Kaupungille voi aiheutua kustannuksia vesihuolto-osuuskunnille todennäköisesti enemmän kuin VE 1

	avustuksista sekä yleisellä tasolla lisääntyvästä neuvontaan, lupahakemuskäsittelyyn ja valvontaan käytetyistä resursseista, mutta näiden kustannusvaikutukset ovat todennäköisesti erittäin pieniä.	• Kaupungille voi aiheutua kustannuksia yksityisille tiekunnille myönnettävistä avustuksista, mutta todennäköisesti vähemmän kuin VE 1. • Näiden kustannusvaikutukset ovat todennäköisesti erittäin pieniä.
ASUMINEN		
Asuminen, väestö	• Kaava-alueen itäosaan osoitetaan 93 uutta vakituisen asunnon rakennuspaikkaa, joista 6 on rantarakennuspaikkoja. • Ranta-asemakaavoitetuilla alueilla vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muutosta pysyvään asumiseen edistetään yhteensä 50 rakennuspaikalla. • Suuri-Palosen rannalle ei osoiteta rantamitoituksen mukaisia vapaa-ajan asunnon rakennuspaikkoja ja ne on siirretty kyläalueelle kuivan maan rakennuspaikoiksi, joissa mahdollistetaan pysyvä asuminen. • Naarajärvelle osoitetaan 23 uutta vapaa-ajan asuinrakennuksen rakennuspaikkaa. Uusia vakituisen asuinrakennuksen rakennuspaikkoja ei osoiteta. • Vaihtoehto lisää enemmän vakituisen asumisen mahdollisuuksia.	• Kaava-alueen itäosaan osoitetaan 70 uutta vakituisen asunnon rakennuspaikkaa joista 6 on rantarakennuspaikkoja. • Ranta-asemakaavoitetuilla alueilla vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muutosta pysyvään asumiseen edistetään yhteensä 50 rakennuspaikalla. • Suuri-Palosen rannalle osoitetaan rantamitoituksen mukaisista rakennuspaikoista 23 kpl vapaa-ajan asunnon rakennuspaikkana sekä kyläalueelle 4 kpl kuivan maan rakennuspaikoiksi, joissa mahdollistetaan pysyvä asuminen. • Naarajärvelle osoitetaan 23 uutta vapaa-ajan asuinrakennuksen rakennuspaikkaa. Uusia vakituisen asuinrakennuksen rakennuspaikkoja ei osoiteta. • Vaihtoehto lisää vähemmän vakituisen asumisen mahdollisuuksia ja enemmän vapaa-ajan asumisen mahdollisuuksia.
Virkistys, ulkoilu	• Virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet ovat hyvin saavutettavissa. • Virkistysmahdollisuudet Suuri-Palosen pohjoisrannalla säilyvät nykyisen kaltaisena. • Yleiskaavaan osoitetaan ohjeelliset ulkoilu- ja moottorikelkkailureitit.	• Virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet ovat hyvin saavutettavissa. • Virkistysmahdollisuudet Suuri-Palosen pohjoisrannalla muuttuvat rantarakentamisen alueiden osalta. • Yleiskaavaan osoitetaan ohjeelliset ulkoilu- ja moottorikelkkailureitit.

YMPÄRISTÖ		
Rakennettu ympäristö	• Laajentaa ja tiivistää rakennettua ympäristöä Kaislas-tenlahden kylän pohjoispuo- lella. • Suuri-Palosen pohjoisranta säilyy rakentamattomana.	• Laajentaa ja tiivistää raken- nettua ympäristöä Kaislas- tenlahden kylän pohjoispuo- lella. • Suuri-Palosen pohjoisranta muuttuu osin rakennetuksi ympäristöksi.
Häiriötekijät	• Liikennöinti Länsirannan- tiellä ja yksityisteillä lisään- tyy enemmän kuin VE 2. • Liikennöinnin lisääntyminen keskittyy kaava-alueen kaak- koisosaan.	• Liikennöinti Länsirannan- tiellä ja yksityisteillä lisään- tyy, mutta vähemmän kuin VE 1. • Liikennöinnin lisääntyminen keskittyy kaava-alueen kaak- koisosaan sekä Suuri-Palo- selle johtaville yksityisteille.
Kasvillisuus	• Rakentaminen vähentää metsäistä aluetta kyläalu- eelta VE 2 enemmän. • Rakentaminen ei vähennä metsäistä aluetta Suuri-Pa- losella. • Arvokkaat ja suojellut luon- nonympäristöt huomioidaan suunnittelussa. • Alue säilyy pääosin metsäta- louskäytössä.	• Vähentää metsäistä aluetta kyläalueelta, mutta vähem- män kuin VE 1. • Rakentaminen vähentää metsäistä aluetta Suuri-Pa- losella. • Arvokkaat ja suojellut luon- nonympäristöt huomioidaan suunnittelussa. • Alue säilyy pääosin metsäta- louskäytössä.
Eläimistö	• Rakentaminen vähentää ra- kentamattomia elinympäris- töjä kyläalueella. • Suuri-Palosen rantojen elinympäristöt säilyvät pää- osin ennallaan. • Arvokkaat ja suojellut lajit huomioidaan suunnittelussa.	• Rakentaminen vähentää ra- kentamattomia elinympäris- töjä kyläalueella, mutta vä- hemmän kuin VE 1 • Rakentaminen vähentää ra- kentamattomia rantojen elinympäristöjä Suuri-Palo- sella. • Arvokkaat ja suojellut lajit huomioidaan suunnittelussa.
Ilmasto	• Rakentaminen lisää luon- nonvarojen käyttöä.	• Rakentaminen lisää luon- nonvarojen käyttöä.
Maisema	• Länsirannantien ympäristön maisema muuttuu rakennus- paikkojen rakentuessa. • Suuri-Palosen maisema säi- lyy ennallaan.	• Länsirannantien ympäristön maisema muuttuu rakennus- paikkojen rakentuessa, mutta vähemmän kuin VE 1. • Suuri-Palosen maisema muuttuu uusien rakennus- paikkojen rakentuessa.
Vesien tila	• Suuri-Palosen vesistöön ei kohdistu kuormitusta raken- tamisesta tai rakennusten käytöstä.	• Suuri-Palosen vesistöön voi kohdistua kuormitusta ra- kentamisesta ja rakennusten käytöstä.

Erityispiirteet	• Suuri-Palosen pohjoisranta säilyy rakentamattomana. • Kuopion kaupungin meluntorjuntasuunnitelmassa (2024) määritetyille hiljaiselle alueelle ei muodostu rakentamista. • Liikennöinti em. hiljaisella alueella todennäköisesti lisääntyy, mutta vähemmän kuin VE 2.	• Suuri-Palosen pohjoisrannalle muodostuu rakennettuja alueita. • Kuopion kaupungin meluntorjuntasuunnitelmassa (2024) määritetyille hiljaiselle alueelle muodostuu rakentamista. • Liikennöinti em. hiljaisella alueella lisääntyy.
LIIKENNE		
Liikenneverkko	• Ei lisää merkittävästi valtion tieverkon kehittämisen tarvetta. • Lisää yksityisteiden rakentamis- ja kunnossapitotarvetta.	• Ei lisää merkittävästi valtion tieverkon kehittämisen tarvetta. • Lisää yksityisteiden rakentamis- ja kunnossapitotarvetta. Osa metsäautoteistä voi muuttua tavallisiksi yksityisteiksi.
Ajoneuvoliikenne	• Yleiskaavan arvioitu päivittäinen henkilöautojen liikennetuotos on 396/vrk. • Liikenteen lisäys painottuu Länsirannantielle ja kaava-alueen kaakkoisosan yksityisteille. • Kaislaharjuntien ja Mäkisuo- tien liikennemäärä kasvaa n. 160 ajoneuvolla/vrk.	• Yleiskaavan arvioitu päivittäinen henkilöautojen liikennetuotos on 326/vrk. • Liikenteen lisäys painottuu Länsirannantielle ja kaava-alueen kaakkoisosan yksityisteille sekä Suuri-Paloselle johtaville yksityisteille. • Kaislaharjuntien ja Mäkisuo- tien liikennemäärä kasvaa n. 85 ajoneuvolla/vrk.
Jalankulku ja pyöräily	• Yleiskaavan arvioitu päivittäinen jalankulun ja pyöräilyn liikennetuotos on 98/vrk. • Suurempi osa uusista rakennuspaikoista on suunnittelun kävelyn ja pyöräilyn yhteyden läheisyydessä. • Suurin osa vakituisista rakennuspaikoista on kävely- ja pyöräilyetäisyyden päässä Von Wrightin koulusta kävelyn ja pyöräilyn yhteyden toteutuessa. • Suuri-Palonen on saavutettavissa kävellen ja pyörällä yksityisteitä pitkin. • Kävelyn ja pyöräilyn väylän toteutuessa vakituisilta rakennuspaikoilta on	• Yleiskaavan arvioitu päivittäinen jalankulun ja pyöräilyn liikennetuotos on 95/vrk. • Pienempi osa uusista rakennuspaikoista on suunnitellun kävelyn ja pyöräilyn yhteyden läheisyydessä. • Suurin osa vakituisista rakennuspaikoista on kävely- ja pyöräilyetäisyyden päässä Von Wrightin koulusta kävelyn ja pyöräilyn yhteyden toteutuessa. • Suuri-Palonen on saavutettavissa kävellen ja pyörällä yksityisteitä pitkin. • Kävelyn ja pyöräilyn väylän toteutuessa vakituisilta rakennuspaikoilta on

	yhtenäinen kävelyn ja pyöräilyn yhteys Kuopion keskustaanku saakka.	yhtenäinen kävelyn ja pyöräilyn yhteys Kuopion keskustaanku saakka.
Joukkoliikenne	• Yleiskaavan arvioitu päivittäinen joukkoliikenteen käyttäjien lisäys on 10 hlö/vrk. • Tukee olevan vuorokausitarjonnan säilymistä.	• Yleiskaavan arvioitu päivittäinen joukkoliikenteen käyttäjien lisäys on 9 hlö/vrk. • Tukee olevan vuorokausitarjonnan säilymistä.
Vesiliikenne	• Voi lisätä vesiliikennettä Kalavedellä. • Ei todennäköisesti lisää vesiliikennettä Suuri-Palosella.	• Voi lisätä vesiliikennettä Kalavedellä, mutta vähemmän kuin VE 1. • Todennäköisesti lisää vesiliikennettä Suuri-Palosella.
SOSIAALISET VAIKUTUKSET		
Elinolot ja viihtyisyys	• Alueella on uutta väljän maaseutumaisen vakituisen asumisen mahdollisuuksia. • Alueelle voi muuttaa uusia ihmisiä enemmän kuin VE 2. • Luonto ja ulkoilumahdollisuudet ovat lähellä. • Von Wrightin koulu on lähellä vakituisia asuinpaikkoja. • Alueella ei ole kaupallisia palveluita. • Kaupungin palvelut ovat saatavissa melko hyvin. • Suuri-Palosen pohjoisranta on avoin jokaisen oikeuksilla tehtävään virkistytymiseen.	• Alueella on uutta väljän maaseutumaisen vakituisen asumisen mahdollisuuksia, mutta vähemmän kuin VE 1. • Alueelle voi muuttaa uusia ihmisiä, mutta vähemmän kuin VE 1. • Luonto ja ulkoilumahdollisuudet ovat lähellä. • Von Wrightin koulu on lähellä vakituisia asuinpaikkoja. • Alueella ei ole kaupallisia palveluita. • Kaupungin palvelut ovat saatavissa melko hyvin. • Suuri-Palosen pohjoisranta on avoin jokaisen oikeuksilla tehtävään virkistytymiseen rakentamattoman rannan osalta.
KAUPUNKI		
Strategia	• Lisää vakituisia asuinrakennuksen rakennuspaikkoja. • Vakituksille asuinrakennuksen rakennuspaikoille sallitaan yritystoimintaan liittyvää rakentamista. • Tukee monipuolista ja riittävää asuntotuotantoa. • Tukee maaseudun elinvoimaisuutta ensisijaisesti lisääntyvän vakituisen asumisen kautta verrattuna VE 2.	• Lisää vakituisia asuinrakennuksen rakennuspaikkoja, mutta vähemmän kuin VE 1. • Vakituksille asuinrakennuksen rakennuspaikoille sallitaan yritystoimintaan liittyvää rakentamista. • Tukee monipuolista ja riittävää asuntotuotantoa, mutta vähemmän kuin VE 1. • Tukee maaseudun elinvoimaisuutta pääasiassa vapaaajan asumisen kautta verrattuna VE 1.

	• Vakituisen asumisen rakennuspaikat ovat pääosin saatavutettavissa joukkoliikenteellä. • Edistää kävelyn ja pyöräilyn yhteyden kehittämistä. • Huomioi luonnon monimuotoisuuden.	• Vakituisen asumisen rakennuspaikat ovat pääosin saatavutettavissa joukkoliikenteellä. • Edistää kävelyn ja pyöräilyn yhteyden kehittämistä. • Huomioi luonnon monimuotoisuuden.
Maaseutuohjelma	• Aktivoi yksityistä vakituisten rakennuspaikkojen tarjontaa. • Tukee maaseutuohjelman tavoitetta 4.1 elinvoimainen maaseutu, jossa yhtenä toimenpiteenä on kirjattu ympärivuotiseen käyttöön soveltuvien vapaa-ajan asuntojen muuttaminen vakituiseen asumiseen.	• Aktivoi yksityistä vakituisten rakennuspaikkojen tarjontaa, mutta vähemmän kuin VE 1. • Tukee maaseutuohjelman tavoitetta 4.1 elinvoimainen maaseutu, jossa yhtenä toimenpiteenä on kirjattu ympärivuotiseen käyttöön soveltuvien vapaa-ajan asuntojen muuttaminen vakituiseen asumiseen.
Talous	• Vakituinen asuminen tuottaa vapaa-ajan asumista vähemmän kiinteistöverotuloja. • Vakituinen asuminen tuottaa vapaa-ajan asumista enemmän kunnallisverotuottoja. • Lisää todennäköisesti kunnallisten palveluiden, kuten päiväkotij- ja koulupalveluiden käyttöä alueella.	• Vapaa-ajan asuminen tuottaa vakituista asumista enemmän kiinteistöverotuloja. • Vapaa-ajan asuminen tuottaa vakituista asumista vähemmän kunnallisverotuottoja. • Lisää todennäköisesti kunnallisten palveluiden, kuten päiväkotij- ja koulupalveluiden käyttöä alueella, mutta vähemmän kuin VE 1.

4.3. Vaihtoehtojen valinta ja perusteet
Kaavaselostusta täydennetään ehdotusvaiheessa.

5. OSAYLEISKAAVAN SISÄLTÖ

Yleiskaavatyön laatimisen aikana on tullut voimaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) korvanneet alueidenkäyttölaki (752/2023) ja rakentamislaki (751/2023) sekä kaavan laatimista ohjaava ympäristöministeriön asetus maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta (311/2024). Ympäristöministeriön asetuksen siirtymäsäännöksen mukaisesti kunta saa yksittäisen kaavan laatimisen yhteydessä soveltaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa kaavoissa käytettävistä merkinnöistä annettua asetusta (Suomen rakentamismääräyskokoelma A5) vuoden 2028 loppuun. Tämä yleiskaava on laadittu noudattaen MRL:n aikana vakiintuneita kaavamerkintäkäytäntöjä kuitenkin niin, että kaavan merkintäsisällöissä on huomioitu alueidenkäyttölain ja rakentamislain ohjausvaikutukset tarvittavilta osin.

5.1 Rakennerratkaisu

Yleiskaavan pääpaino on vakituisen ja vapaa-ajan asumisen ratkaisemisessa ja rakentamisen ohjaamisessa. Tarkoituksenmukaisilla alueilla kaava-alueen itäosissa on pyritty lisäämään vakituista asumista

Kaislastenlahden kylän, maaseudun ja Kuopion kaupungin kasvun ja elinvoiman edistämiseksi. Kaavaratkaisu tiivistää välttämättä asuttua maaseutumaista asuinrakennetta Kaislastenlahden pohjoispuolella. Olevan kylärakenteen, uudehkon Von Wrightin koulu ja kaupungin palveluiden kohtuullisen saavutettavuuden vuoksi alue on otollista uuden asuinrakenteen lisäämiselle. Tämän vuoksi yleiskaavalla on pyritty edistämään myös Kallaveden ranta-asemakaavoitettujen vapaa-ajan asuinrakennusten muuttamista vakitukselle asumiselle. Liikkumisen edistämiseksi yleiskaavalla osoitetaan tavoite kävelyn ja pyöräilyn ympäristön kehittämiseksi Länsirannantien ympäristössä.

Kaava-alueen itäosissa uudet rakennuspaikat on osoitettu vapaa-ajan asumiselle. Kaikkien rantarakennuspaikkojen sijoittelussa on pyritty huomioimaan alueen ominaispiirteet. Rakentamista on pyritty keskittämään yhtenäisiin kokonaisuuksiin vapaan rantaviivan säilyttämiseksi.

Muilla osin kaava-alueen maankäyttö pysyy pääosin entisellään. Valtaosa alueesta on edelleen maa- ja metsätalousalueena. Alue on suosittua virkistysaluetta ja olemassa oleva ulkoilureitistö ja -rakenteet on osoitettu yleiskaavaan. Ulkoilukäyttö painottuu erityisesti luonnonsuojelualueella olevan Palosenjoen ympäristöön. Yleiskaavaan on osoitettu alueen keskeiset luonto- ja kulttuuriympäristöarvot.

5.2 Emätilamitoitus

Rantarakentamisen ja kuivan maan asuinrakentamisen ratkaisemiseksi on laadittu emätilaselvitykset, joissa on määritetty kullekin emätilalle kuuluva mitoituksellinen uusi rakentamisoikeus. Emätilaselvityksissä noudatetaan kaavoitus- ja oikeuskäytäntöä ja Kuopion maaseuturakentamisen periaatteissa (2016) määritetyt mitoitusperusteita (ks. kappale 2.4.5). Rantamitoituksesta ja kuivan maan mitoituksesta laaditut taulukot ovat yleiskaavaselostuksen liitteenä.

Kallaveden mannerrannoilla ja Korpisalossa sovelletaan mitoituslukua 5 rakennuspaikkaa mitoittavaa rantaviivakilometriä kohden. Sisämaavesistöillä ja saarissa mitoitusluku on 4 rakennuspaikkaa mitoittavaa rantaviivakilometriä kohden. Alle 3 ha:n suuruisille lammille ja saarille ei lasketa mitoittavaa rantaviivaa eikä osoiteta uutta rakentamista.

Mitoitusten laskennassa on huomioitu osayleiskaava-alueella voimassa olevien ranta-asemakaavojen mitoitukset. Suovun ranta-asemakaavan muutos ja laajennus -kaavassa on siirretty laskennallisia rakennuspaikkoja Suuri-Palosen, Pieni-Palosen, Kaislasen, Ruhtoman ja Naarajärven rannoilta Kallaveden rantaan niin, että kaksi mitoituksellista rakennuspaikkaa on osoitettu yhdeksi rakennuspaikaksi ranta-asemakaavaan. Kokonaisuudessaan yhteensä 17 mitoituksellisen rakennuspaikan mitoituksellinen rakennusoikeus on osoitettu 9 rakennuspaikaksi. Pieni-Palosen rannalla sijaitsevan RM-alueen on laskettu vievät kaksi rakennuspaikkaa ranta-asemakaavan mitoituksen mukaisesti.

Kuivan maan mitoitus on laskettu niiltä osin, kun vakituksien kuivan maan rakentamisen näkökulmasta on todettu tarkoituksenmukaisesti. Käytännössä tällä tarkoitetaan kaava-alueella Kuopion maaseuturakentamisen periaatteissa (2016) määritetyllä edullisuusvyöhykkeellä 1 kokonaan tai pääosin sijaitsevia emätiloja. Lisäksi mitoitus on laskettu valtaosan kaava-alueesta kattavalle emätilalle 297-410-22-00, koska kyseisen emätilan rakentamisen ratkaiseminen on osayleiskaavan keskeinen suunnittelukysymys. Kuivan maan emätilamitoitusta ei ole laskettu pääosin muilla edullisuusvyöhykkeillä oleville emätiloille. Mitoitusta ei ole laskettu myöskään kiinteistöille, joiden emätilat ovat pääosin kaava-alueen ulkopuolella ja joilla on paremmin vakitukselle asumiselle soveltuvaa maa-alaa kaava-alueen ulkopuolella. Edellä mainittujen emätilojen kuivan maan rakentamisen tutkiminen tällä yleiskaavalla ei ole tarkoituksenmukaista ja johtaisi tarpeettomaan yhdyskuntarakenteen hajautumiseen.

5.2.1 Rakennusoikeuksien siirtäminen emätilojen välillä

Maanomistustilanteen salliessa emätilojen rakennusoikeuksia on siirretty toiselle emätilalle, kun siirtämisen on katsottu tukevan yleiskaavan tavoitteita ja mahdollistavan rakennuspaikkojen sijoittumisen

saavutettavuuden, ympäristövaikutusten, rakennettavuuden ja elinympäristön laadun näkökulmasta paremmalle paikalle. Emätilakohtaiset rakennusoikeudet ja rakennusoikeuksien siirrot on kirjattu myös kaavan liitteenä oleviin mitoitustaulukoihin.

Maakauppojen yhteydessä solmittuun maanomistajien (A. Ahlström Oy ja Tornator Oy) väliseen sopimukseen perustuen kaikki emätilan 297-410-22-0 mitoitukselliset rantarakennuspaikat kuuluvat A. Ahlströmille. Rantarakennuspaikkojen sijoittelua on tutkittu vaihtoehtotarkastelulla osayleiskaavaluonnoksen yhteydessä (kts. kappale 4). Selostusta täydennetään tältä osin ehdotusvaiheessa.

Kiinteistön 297-454-1-43 vesistöille Suuri-Palonen, Kaislanen, Ruhtoma ja Pieni-Naara mitoitettut rantarakennuspaikat on siirretty saman kiinteistön sisällä Naarajärven rannalle. Siirtämisellä uudet rakennuspaikat muodostavat tarkoituksenmukaisempia kokonaisuuksia ja koko Suuri-Palosen eteläranta pysyy rakentamattomana nykyiseen tapaan. Tiestön ja vesihuollon järjestäminen tehostuu siirtojen myötä. Ratkaisu vähentää rakentamisesta aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Naarajärvellä säilyy riittävästi vapaata rantaviivaa ja siirroista ei aiheudu merkittävää haittaa Naarajärven ympäristöön. Ratkaisu on yleiskaavan tavoitteiden mukainen.

Emätilalle 297-410-9-20 on mitoitettu 1 rantarakennuspaikka, joka kuuluisi rantaviivan määrän ja rakentamistilanteen perusteella Väärän rannalla olevalle kiinteistölle 297-410-9-36. Maastonmuodoiltaan alava kiinteistö soveltuu huonosti rakentamiselle. Lisäksi kiinteistö sijaitsee irrallaan muusta asuinrakenteesta. Kyseinen mitoituksellinen rakennuspaikka on siirretty vakituiseksi kuivan maan rakennuspaikaksi saman maanomistajan kiinteistön 297-410-34-2 kaakkoisosaan jo muodostuneen asuinrakentamisen läheisyyteen. Rakennuspaikan siirtämisellä säilytetään rakentamattoman rantaviivan määrää, vähennetään vesistöön kohdistuvia vaikutuksia, säilytetään eheämpi yhdyskuntarakenne ja lisätään rakentamista muun asuinrakenteen läheisyyteen asumisen näkökulmasta edulliselle paikalle. Siirron myötä rakennuspaikka on alle 3 kilometrin päässä Von Wrightin koulusta. Ratkaisu on yleiskaavan tavoitteiden mukainen.

Kaava-alueen keskiosassa sijaitsevalla kiinteistöllä 297-410-10-38 oleva rakennuspaikka on siirretty edellä käsitellyn rakennuspaikan tapaan vakituiseksi kuivan maan rakennuspaikaksi saman maanomistajan kiinteistön 297-410-34-2 kaakkoisosaan olevan asuinrakentamisen läheisyyteen. Kiinteistöllä 297-410-10-38 on vuonna 1950 valmistunut loma-asunto, sauna ja talousrakennus. Osayleiskaavan tavoitteena on, että oleva rakentaminen poistuu ko. kiinteistöltä. Rakennusten kunto on huono ja niillä ei tunnistettu erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja rakennusinventoinnissa. Kiinteistö sijaitsee irrallaan muusta rakenteesta ja rajautuu luonnonsuojelualueeseen. Rakennuspaikan siirrolla tavoitellaan uudisrakentamisen ja asumisen vaikutusten vähentymistä luonnonsuojelualueelle. Rakennuspaikan siirtämisellä vähennetään vesistöön kohdistuvia vaikutuksia ja lisätään rakentamista muun asuinrakenteen läheisyyteen asumisen näkökulmasta edulliselle paikalle. Siirron myötä rakennuspaikka on alle 3 kilometrin päässä Von Wrightin koulusta. Ratkaisu on yleiskaavan tavoitteiden mukainen.

Väärän rannalla olevalta emätilalta 297-430-1-62 on siirretty 1 mitoituksellinen rantarakennuspaikka kiinteistön 297-410-10-147 rantaan. Emätila 297-430-1-62 sijaitsee irrallaan muusta yhdyskuntarakenteesta ja sen rantaviiva on huonosti rakentamiselle sopivaa. Siirtämisellä Väärä-järven eteläosa säilyy rakentamattomana. Kallaveden vapaan rannan määrä säilyy riittävänä. Rakennuspaikan siirtämisellä lisätään rakentamista muun asuinrakenteen läheisyyteen asumisen näkökulmasta edulliselle paikalle. Kiinteistöllä 297-410-10-146 rakennuspaikka on alle 5 kilometrin päässä Von Wrightin koulusta ja lähellä olevaa koulukuljetusreittiä. Ratkaisu on yleiskaavan tavoitteiden mukainen.

Emätilalla 297-410-7-16 on voimassa olevassa kaavassa 1 rakentamaton vapaa-ajan asunnon rakennuspaikka. Kyseisen kiinteistön rantaviiva on alavaa ja siten huonosti rakentamiselle soveltuvaa. Rakennuspaikka on siirretty tällä yleiskaavalla saman maanomistajan kiinteistön 297-410-10-147 paremmin

rakentamiselle soveltuvaan rantaan. Näin ollen emätilalle 297-410-7-16 ei ole osoitettu rakennuspaikkaa tässä yleiskaavassa. Ratkaisu on yleiskaavan tavoitteiden mukainen.

Emätilojen 297-410-10-12 ja 297-410-7-20 mitoituksellinen uusi kuivan maan rakennusoikeus on osoitettu saman maanomistajan kiinteistölle 297-410-10-5. Rakennuspaikkojen sijoittelun perusteella on ollut mahdollisimman hyvä saavutettavuus Von Wrightin koululta. Yleiskaavan sijainneilla rakennuspaikat muodostavat tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden ja ovat tiiviimmin osana olevaa tiivistyvää kylärakennetta. Rakennuspaikat olisivat saavutettavissa yleiskaavaan osoitettua kävelyn ja pyöräilyn väylää pitkin. Esitetty sijoittelu mahdollistaa tehokkaamman yhdyskuntatekniikan toteuttamisen. Ratkaisu on yleiskaavan tavoitteiden mukainen.

Emätilojen 297-429-7-15 ja 297-429-7-18 mitoitukselliset rakennuspaikat (2 kpl) on siirretty kuivan maan rakennuspaikoiksi saman maanomistajan kiinteistölle 297-410-10-9 rantakiinteistöjen rakennuskelvottoman rannan vuoksi. Kiinteistöjen 297-429-7-15 ja 297-429-7-18 rantavyöhykkeen ulkopuoliset alueet ovat osin olevaa peltoa. Kiinteistö 297-410-10-9 on saavutettavuuden ja rakennettavuuden näkökulmasta paremmalla paikalla. Kiinteistön 297-410-10-9 uudet rakennuspaikat ovat osin alle 3 kilometrin ja osin alle 5 kilometrin päässä Von Wrightin koulusta. Ratkaisu on yleiskaavan tavoitteiden mukainen.

5.3 Asuminen

Yleiskaava on laadittu oikeusvaikutteisena siten, että sitä voidaan käyttää suoraan rakentamisluvan perusteena kaavassa osoitetuille rakennuspaikoille rakennettaessa. Asumisen osalta keskeisimmät muutokset nykytilaan verrattuna kohdistuvat yleiskaava-alueen itäosaan ja Naarajärven rannoille. Suuri-Palosen rakentamista on tutkittu kahdella luonnosvaihtoehdolla (kts. kappale 4). Olevien ja uusien rakennuspaikkojen määrät on esitetty alla olevassa taulukossa. Rakennuspaikkojen sijoittelua ja käyttötarkoituksia perusteellaan tarkemmin luvuissa 5.3.1–5.3.8.

Yleiskaavalla edistetään Kallaveden rannalla olevien vapaa-ajan asuinrakennusten käyttötarkoituksen muuttamista pysyvään asumiseen. Osa näistä rakennuspaikoista on ranta-asemakaavoitetulla alueella. Ranta-asemakaava-alueen rakennuspaikkoihin liittyviä seikkoja käsitellään luvussa 5.3.6. Olevat yleis- ja ranta-asemakaavoitetut vapaa-ajan asuinrakennuksen rakennuspaikat, joilla edistetään vakituista asumista tällä yleiskaavalla, on eritelty alla olevassa taulukossa erillisille riveille vakituisen asumisen alle.

Uusien rakennuspaikkojen käyttötarkoituksia ja sijoittelua tarkastellaan luonnosvaihtoehdoilla. Taulukkoa täydennetään uusien rakennuspaikkojen osalta ehdotusvaiheessa.

YLEISKAAVAN RAKENNUSPAIKAT	Ranta-alueella (kpl)	Ranta-alueen ulkopuolella (kpl)
VAKITUINEN ASUMINEN		
Olevat rakennuspaikat	19	30
Olevat vapaa-ajan asuinrakennuksen rakennuspaikat, joilla käyttötarkoitus on mahdollista muuttaa vakituiseksi	16	0
Rakennuspaikat ranta-asemakaavoitetuilla alueilla	50	0
Uudet rakennuspaikat	xx	xx
VAPAA-AJAN ASUMINEN		
Olevat rakennuspaikat	20	2
Uudet rakennuspaikat	xx	xx

5.3.1 Rakennuspaikkojen sijoittelu ja käyttötarkoitukset

Rakennuspaikkojen käyttötarkoitusten tarkoituksenmukaisuuden ja vakituisten rakennuspaikkojen sijoittelun arvioinnissa on sovellettu Kuopion vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muuttamisen kriteeristöä (2024). Ensisijaisena rakennuspaikkojen sijoittelun tavoitteena on ollut sijainti alle kolmen kilometrin päässä Von Wrightin koulusta. Esiopetuksen oppilaille ja 1.–2.-luokkalaisille järjestetään maksuton koulukuljetus oppilaalle osoitettuun kouluun (= ns. lähikoulu), kun matkan pituus on yli kolme kilometriä. Von Wrightin koulun saavutettavuutta on käsitelty kappaleessa 5.3.2.

Toissijaisena vakituisten rakennuspaikkojen sijoittelun tavoitteena on ollut sijainti alle viiden kilometrin päässä Von Wrightin koulusta. Kuopiossa muille kuin esiopetuksen oppilaille ja 1.–2.-luokkalaisille järjestetään maksuton koulukuljetus kouluun, kun matkan pituus on yli viisi kilometriä.

Ensisijaisella ja toissijaisella vakituisten rakennuspaikkojen sijoittelutavoitteella on pyritty siihen, että mahdollisimman moni esi- ja alakoululainen voisi kulkea kodin ja koulun välin itsenäisesti, mikäli Länsirannantie muuttuu vaarallisesta koulureitistä turvalliseksi kävelyn ja pyöräilyn väylän rakentamisen myötä. Rakennuspaikkojen sijoittelu alle viiden kilometrin päähän koulusta tukee tehokkaan ja resurssiviisaan yhdyskuntarakenteen kehittymistä, vaikka uutta vakituista asumista osoitetaan yleiskaavassa nykyistä kyläaluetta laajemmalle alueelle. Tavoite vähentää asukkaiden määrän kasvusta aiheutuvaa koulukuljetusten järjestämisen tarvetta. Itsenäisen koulumatkan mahdollisuus lisää lasten ja nuorten aktiivisuutta. Lopullinen koulukuljetusten järjestämisen tarpeen arviointi tehdään kuljetuksista päättävän tahon toimesta.

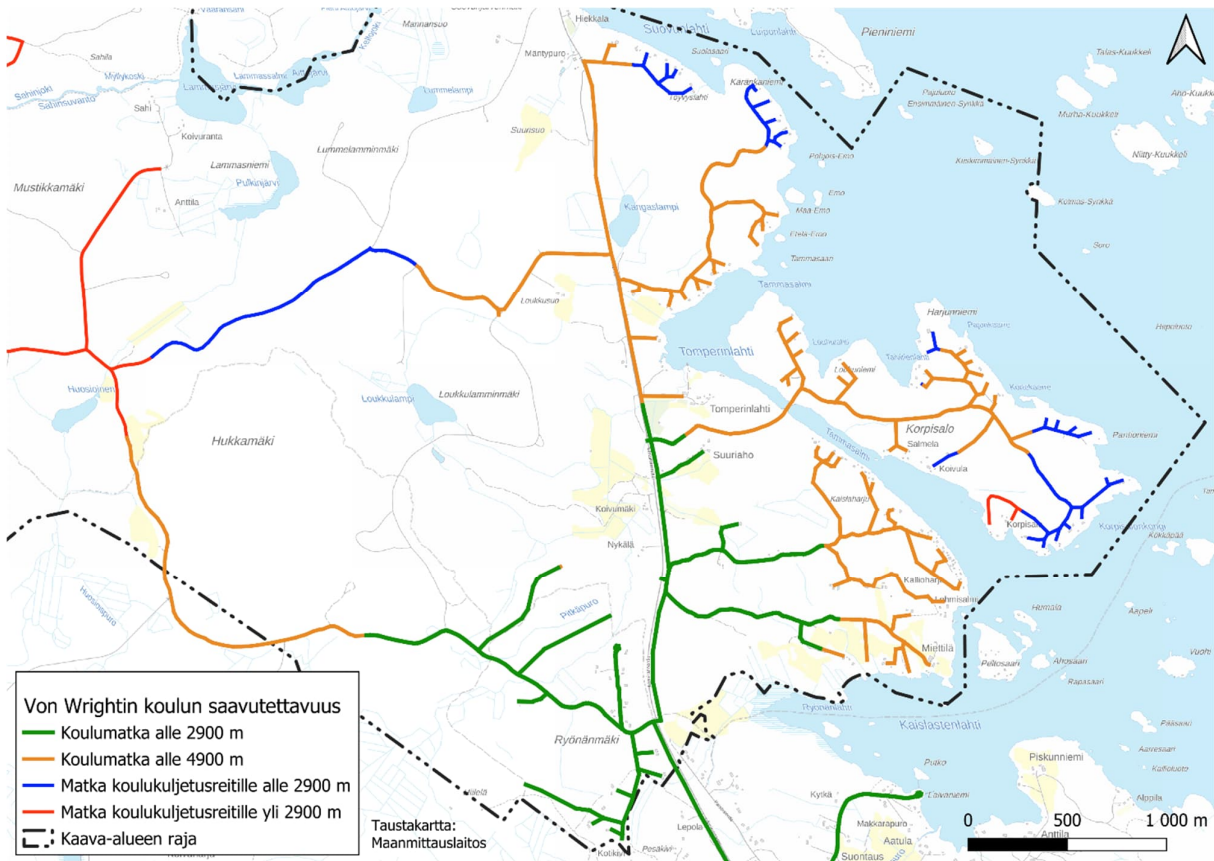
Mikäli vakituista rakennuspaikkaa ei ole ollut maanomistusten tai rakentamisen olosuhteiden vuoksi mahdollista osoittaa alle viiden kilometrin päähän koulusta, on tavoitetasona ollut asuntojen käyttötarkoituksen muuttamisen kriteeristössä (2024) määritetty alle kolmen kilometrin turvallinen kävelymatka vilkkaalle koulukuljetusreitille. Etäisyys perustuu Kuopion kaupungin käytössä olevaan koulukuljetusten periaatteen, jonka mukaan oppilaan itse kuljettava matka koulukuljetusreitillä varteen voi olla enintään kolme kilometriä. Tällä sijoittelutavoitteella pyritään siihen, että uusista vakituisista asuinrakennuksista ei aiheudu lisäkustannuksia tuottavia pidempiä tai uusia koulukuljetusreititarpeita, ja että kuljetukset on mahdollista toteuttaa resurssiviisaasti. Yleiskaava-alueen ainoa yleinen tie Länsirannantie on tulkittu vilkkaaksi koulukuljetusreitiksi. Käyttötarkoitusten tarkastelussa rakennuspaikkojen sijaintia on siis tarkasteltu suhteessa siihen, kun rakennuspaikan etäisyys on ollut yli viisi kilometriä Von Wrightin koulusta.

Yleiskaavaratkaisussa uudet vakituiset rakennuspaikat on osoitettu maanomistukset ja rakentamisen edellytykset huomioon ottaen saavutettavuudeltaan hyviin paikkoihin yhtenäisiin kokonaisuuksiin. Jossain tilanteissa rakennuspaikkoja on siirretty emätilojen sisällä saman maanomistajan kiinteistöltä toiselle tai emätilalta toiselle. Eri emätilojen välillä tehtyihin siirtoihin liittyviä erityiskysymyksiä on käsitelty kappaleessa 5.2.1. Emätilojen mitoituksellinen rakennusoikeus ja mahdollisesti tehdyt siirrot on kirjattu yleiskaavan liitteenä oleviin mitoituslaulukoihin.

5.3.2 Koulun ja koulukuljetusreitin saavutettavuus

Kuvassa 6 on esitetty Von Wrightin koulun saavutettavuus Länsirannantien ympäristöstä alueilta, joille on osoitettu yleiskaavaan uusia vakituisen asumisen mahdollistavia rakennuspaikkoja. Analyysissä ei ole huomioitu Länsirannantien länsipuolen alueita eteläisiä rakentamisalueita lukuun ottamatta, koska muualle Länsirannantien länsipuolelle ei osoiteta uutta rakentamista yleiskaavassa. Siellä olevat rakennuspaikat ovat jo vakituisessa käytössä ja alle 3 kilometrin päässä koulukuljetusreitistä. Analyysissä on käytetty 2,9 ja 4,9 kilometrin etäisyyksiä 3 ja 5 kilometrin sijaan, koska koulukuljetustarpeen etäisyys lasketaan kotiovelta. 100 metrin puskuri ottaa huomioon tien ja asuinrakennuksen välisen matkan. Analyysissä oletetaan, että koko tutkittu Länsirannantien osuus olisi turvallinen koulureitti. Analyysi ei ota kantaa siihen, että ovatko myös alle viiden kilometrin päässä koulusta asuvat lapset koulukuljetusten piirissä. Tähän vaikuttaa ainakin se, että rakennetaanko Länsirannantien varteen jalankulun ja pyöräilyn väylä. Saavutettavuusanalyysissä

käytetty Länsirannantien kävelyn ja pyöräilyn väylä ja osa yksityistieverkostosta ovat uusia ja siten viitteellisiä.

Kuva 6: Von Wrightin koulun saavutettavuus.

5.3.3 Uudet vakituisen asumisen alueet

Osayleiskaavaan on esitetty uusia vakituista asuinrakennuksen rakennuspaikkoja suunnittelualueen itäosaan AO-4 ja AO-5-merkinnöillä. Valtaosa yleiskaavan AO-4 ja AO-5-merkinnällä osoitetuista rakentamisalueista on alle viiden kilometrin päässä koulusta oletettua kävelyn ja pyöräilyn väylää ja olevaa tieverkkoa pitkin (kuva 6). Kaikki uudet vakituisen asumisen alueet ovat vähintään alle 3 kilometrin päässä vakiintuneesta koulukuljetusreitistä Korpisalon saaren eteläosassa olevaa aluetta lukuun ottamatta. Siten yleiskaavaan AO-4 ja AO-5-merkinnöin osoitetut rakennuspaikat ovat pääosin Kuopion vapaa-ajan asuntojen käyttötarjoituksen muuttamisen kriteeristössä (2024) määriteltujen kriteerien mukaan vakitukselle asumiselle edullisilla alueilla. Vakituisten rakennuspaikkojen lisääminen tukee kaupungin strategisia tavoitteita sekä kaupungin, maaseudun ja Kaislastenlahden alueen elinvoiman kehittymistä.

5.3.4 Vakituinen asuminen rantavyöhykkeen ulkopuolella

AO-4-merkinnällä on osoitettu yleiskaavaan kaikki rantavyöhykkeen ulkopuoliset olevat ja uudet rakennuspaikat pl. Iso-Valkeisen läheisyydessä sijaitsevan ns. metsätukikohdan rakennuspaikkaa, kaava-alueen pohjoisosassa Nissilänniemessä sijaitsevaa olevaa loma-asunnon rakennuspaikkaa ja Pulkinjärven lähellä sijaitsevaa olevaa vapaa-ajan-asunnon rakennuspaikkaa, jotka ovat RA-5-merkinnällä. RA-5-alueiden rakentamista käsitellään kappaleessa 5.3.7.

AO-4-alueella sallitaan vakituinen asuminen. AO-4-alueella olevalle rakennuspaikalle saa rakentaa yhden yksi- tai kaksiasuntoisen, enintään kaksikerroksisen asuinrakennuksen sekä yksikerroksisia

saunarakennuksia, talousrakennuksia ja muita rakennuskohteita. Lisäksi rakennuspaikalle saa rakentaa ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia yritys- ja työskentelyrakennuksia.

AO-4-alueella olevan rakennuspaikan rakennusoikeus on $200 \text{ k-m}^2 + 6 \%$ rakennuspaikan pinta-alasta, yhteensä enintään 700 k-m^2 . AO-5-alueella olevan rakennuspaikan rakennusoikeus on $100 \text{ k-m}^2 + 4 \%$ rakennuspaikan pinta-alasta, yhteensä enintään 300 k-m^2 . Edellä mainituista sallituista rakentamisen määristä on varattava vähintään 30 % erillisten sauna- ja talousrakennusten sekä muiden rakennuskohteiden rakentamista varten. AO-4-alueella olevan rakennuspaikan kokonaisrakennusoikeudesta voidaan käyttää enintään 40 % ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien yritys- ja työskentelytilojen rakentamiseen.

5.3.5 Vakituinen asuminen rantavyöhykkeellä

AO-5-merkinnällä on osoitettu rantaan rajautuvat alueet, joille sallitaan vakituista asumista yleiskaavalla. Rantarakennuspaikat on osoitettu AO-5-alueelle, kun yksi seuraavista ehdoista on täyttynyt:

- rakennuspaikalla on oleva ranta-asemakaava-alueen ulkopuolinen vakituinen asuinrakennus
- rakennuspaikka on voimassa olevassa ranta-asemakaavassa merkitty vakitukselle asumiselle
- rakennuspaikalla ei ole olevaa asuin- tai vapaa-ajan asuinrakennusta tai rakennuspaikkaa, ja sijainti on edullinen vakitukselle asumiselle

Valtaosaan AO-5-alueista liittyy vaihtoehtoisen käyttötarkoituksen osoittava merkintä (,). AO-5-alueelle on osoitettu vaihtoehtoiseksi käyttötarkoitukseksi RA-5, kun yksi seuraavista ehdoista on täyttynyt:

- Rakennuspaikalla on oleva vapaa-ajan asuinkäyttöön rekisteröity asuinrakennus
- Rakennuspaikka on osoitettu vapaa-ajan asumiselle voimassa olevassa ranta-asemakaavassa

AO-5, RA-5-alueilla olevien vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen voi muuttaa vakituiseksi asuinrakennukseksi suoraan rakentamisluvalla tämän osayleiskaavan perusteella ranta-asemakaava-alueen ulkopuolella, jos rakennuspaikka ja asuinrakennus täyttävät vakitukselta asumiselta vaaditut edellytykset. Vakituksisen asumisen mahdollistaminen tällaisilla rakennuspaikoilla perustuu rakennuspaikkojen sijainnin edullisuuden tarkasteluun. Merkinnän tavoitteena on lisätä vakituksisen asumisen mahdollisuuksia edullisella sijainnilla olevilla alueilla. Samalla merkintä mahdollistaa rakennuspaikan kehittämisen vapaa-ajan asumiselle myös jatkossa.

Ranta-asemakaavoitetuilla alueilla ranta-asemakaavat ohjaavat maankäyttöä niiden ollessa voimassa, eikä vapaa-ajan asuinrakennusten käyttötarkoitusta voi tällöin muuttaa tämän osayleiskaavan perusteella. Ranta-asemakaavoitetut alueet, joilla edistetään vakituista asumista, on osoitettu yleiskaavaan rask-1-alue-rajauksin. Ranta-asemakaavoitettuihin alueisiin liittyviä erityiskysymyksiä käsitellään tarkemmin kappaleessa 5.3.6.

AO-5-alueella olevalle rakennuspaikalle saa rakentaa yhden yksi- tai kaksiasuntoisen, yksikerroksisen asuinrakennuksen sekä yksikerroksisia saunarakennuksia, talousrakennuksia ja muita rakennuskohteita. Lisäksi rakennuspaikalle saa rakentaa ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia yritys- ja työskentelyrakennuksia. AO-5-alueella olevan rakennuspaikan rakennusoikeus on $100 \text{ k-m}^2 + 4 \%$ rakennuspaikan pinta-alasta, yhteensä enintään 300 k-m^2 . Edellä mainitusta sallitusta rakentamisen määrästä on varattava vähintään 30 % erillisten sauna- ja talousrakennusten sekä muiden rakennuskohteiden rakentamista varten. AO-5-alueella olevan rakennuspaikan kokonaisrakennusoikeudesta voidaan käyttää enintään 40 % ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien yritys- ja työskentelytilojen rakentamiseen. Rakennusten kerrosmäärän ohjaamisella ja 300 k-m^2 enimmäisrakennusoikeudella hallitaan osayleiskaavasta aiheutuvia maisemavaikutuksia.

5.3.6 Ranta-asetakaavoitetut alueet

Kaava-alueella voimassa olevat ranta-asetakaavat on osoitettu kaavaan rask- ja rask-1-merkinnöin. Rask-alueajauksella on osoitettu ne pienempien järvien rannoilla ja Kallaveden saaristossa olevat ranta-asetakaavoitetut alueet, joihin ei kohdistu erityisiä maankäytön muutostavoitteita.

Rask-1-merkinnällä osoitetuille ranta-asetakaavoitetuille alueille osoitetaan osayleiskaavalla tavoite ranta-asetakaavojen kumoamisesta kokonaan tai osittain voimassa olevan lainsäädännön puitteissa. Osayleiskaava on laadittu sillä tarkkuudella, että se ohjaa ranta-asetakaavoitetun alueen rakentamista, mikäli ranta-asetakaava tai sen osa kumotaan. Tarkoituksena on, että mahdollisen kumoamisen jälkeen rakentamisluvat voidaan myöntää suoraan tämän osayleiskaavan perusteella. Ranta-asetakaavan kumoaminen tehdään maanomistajien aloitteesta ja kustannuksella. Ranta-asetakaavan lopullinen kumoamisen edellytysten ja kumottavan alueen tarkoituksenmukaisuuden harkinta tehdään ranta-asetakaavoituksen yhteydessä. Rask-1-alueen rakentamisessa tulee noudattaa ranta-asetakaavan määräyksiä sen voimassa ollessa.

Rask-1-merkinnän suunnittelun lähtökohtana on ollut tunnistaa alueet, joilla olisi tarkoituksenmukaista sallia vakituinen ranta-asuminen. Arviointi perustuu kappaleissa 5.3.1 ja 5.3.2 esitettyyn tarkasteluun. Tarkastelun perusteella kaikki yleiskaava-alueen Kallaveden rannan ja Korpisalonsaaren ranta-asetakaavoitetut osat ovat vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muuttamisen kriteeristön (2024) raja-arvojen mukaisilla vakitukselle asumiselle edullisilla alueilla ja osoitettu sen perusteella rask-1-rajauksella.

Rask-1-alueen rakennuspaikat on osoitettu AO-5, RA-5-alueille, mikä mahdollistaa sekä vakituksen että vapaa-ajan asumisen. Ranta-asetakaavan kumoamisen ja vakituksen asumisen määrän lisääntymisen tukeminen on katsottu yleiskaavan suunnittelussa tarkoituksenmukaiseksi erityisesti, koska Von Wrightin koulun rakentamisen myötä Kaislastenlahden lähialueen soveltuvuus vakitukselle asumiselle on muuttunut. Lisäämällä vakituksista asumista lähialueelle tuetaan koulun kestävää käyttöä ja oppilasmäärän säilymistä. Rask-1-alueet kytkeytyvät osaksi Kaislastenlahden kyläkokonaisuutta. Vakituksen asumisen tukeminen kyseisellä ranta-alueella on perusteltua ja kaupungin strategisten tavoitteiden mukaista.

Rakennuspaikkojen rakennusoikeutta on lisätty maltillisesti ranta-asetakaavaan verrattuna niin, että rakennusoikeus vastaa yleiskaavalla ratkaistujen rantarakennuspaikkojen rakennusoikeutta. Ranta-asetakaavassa vapaa-ajan asuintonttien rakennusoikeudeksi on määritetty 180 k-m². Lisäksi osayleiskaava-alueella on kaksi ranta-asetakaavan mukaista vakituksista asuintonttia, joiden kokonaisrakennusoikeudet ovat 250 k-m² ja 350 k-m². Osayleiskaava mahdollistaa enintään 300 k-m² rakentamisen rask-1-alueilla oleville rakennuspaikoille. Rask-1-alueilla on säilytetty ranta-asetakaavoissa määritetty rakennusten ja rakennuskohteiden yksikerroksisuus. Rakennusoikeuden ja kerrosmäärän määrittelyllä varmistetaan, että osayleiskaavan vaikutukset eivät muutu merkittävästi suhteessa voimassa oleviin ranta-asetakaavoihin.

Ranta-asetakaavoissa kaikkien rakennuskohteiden rantaetäisyydeksi on määritetty 25 metriä rantaviivasta, mikäli erillistä rakennusala ei ole osoitettu. Poikkeuksen on muodostanut saunarakennus: yhden yksikerroksisen saunarakennuksen, jonka kerrosala on enintään 30 m² ja pohjapinta-ala katoksineen enintään 45 m², on saanut rakentaa vähintään 15 m:n etäisyydelle rantaviivasta. Osayleiskaavassa määritetyt rakentamisen rantaetäisyydet vastaavat pääosin ranta-asetakaavan rakennuslittomien tonttien rantaetäisyyksiä, eikä osayleiskaavan mukainen rakentaminen siten tuota suurempia maisemavaikutuksia rantaetäisyyksien osalta. Lisäksi osayleiskaava ohjaa yli 150 k-m² rakennuskohteet vähintään 35 metrin päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta, millä on uudisrakentamisen maisemavaikutuksia lieventävä vaikutus. Osayleiskaava-alueella on kolme ranta-asetakaavoitettua tonttia, joiden pääasiallinen rakentaminen on osoitettu yli 25 metrin päähän rantaviivasta. Tällaisten tonttien vähäisen määrän vuoksi yleiskaavaratkaisun alle 150 k-m² rakennuskohteille sallima lyhyempi rantaetäisyys ei tuota merkittäviä kielteisiä

maisemavaikutuksia. Osayleiskaavan rakentamisen rantaetäisyyksiä ja muuta rantavyöhykkeen rakentamisen ohjausta on käsitelty tarkemmin kappaleessa (kts. kappale 5.5.1).

Ranta-asemakaava-alueita koskeva kaavaratkaisu ei muuta merkittävästi olevaa rakentamistilannetta tai aiheuta merkittäviä ympäristövaikutuksia. Yleiskaavassa ei ole lisätty uusia rakennuspaikkoja ranta-asemakaavoitetuille alueille, joten kaavan kumoaminen ei vähennä vapaan rantaviivan määrää tai aiheuta merkittäviä maisemavaikutuksia.

5.3.7 Vapaa-ajan asuminen

Vapaa-ajan asumiselle on osoitettu RA-5-merkinnöin sellaisia alueita osayleiskaavan pohjois-, etelä- ja länsiosista, jotka soveltuvat sijaintinsa ja ympäristönsä vuoksi parhaiten kyseiseen käyttötarkoitukseen. Lisäksi aiemmissa kappaleissa kuvatusti RA-5-merkintää on käytetty vaihtoehtoisena käyttötarkoituksena ranta-asemakaavoitetuilla rakentamisen alueilla sekä niillä vapaa-ajan käytössä olevilla yleiskaavalla ratkaistuilla rakentamisen alueilla, joille sallitaan vakituinen asuminen.

RA-5-alueelle osoitetulle rakennuspaikalle saa rakentaa yhden enintään yksikerroksisen loma-asuinrakennuksen. Lisäksi rakennuspaikalle saa rakentaa yksikerroksisia saunarakennuksia, talousrakennuksia ja muita rakennuskohteita. Yksikerroksisuudella pyritään vähentämään rakentamisesta aiheutuvia maisemavaikutuksia. Kerroslukumäärä vastaa osayleiskaava-alueella voimassa olevissa ranta-asemakaavoissa määritettyä kerroslukumäärää.

RA-5-alueella olevan rakennuspaikan rakennusoikeus on $100 \text{ k-m}^2 + 4 \%$ rakennuspaikan pinta-alasta, enintään 300 k-m^2 . Em. rakennusoikeuden laskentatapaa ja enimmäismäärää sovelletaan myös saariin, jotka ovat yli 3 ha suuruisia ja joihin on ajoneuvotie. Muissa saarissa RA-5-alueen rakennuspaikan rakennusoikeus on 4% rakennuspaikan pinta-alasta, mutta enintään 200 k-m^2 . Edellä mainituista RA-5-alueiden rakennuspaikkojen rakentamisen määrästä on varattava vähintään 30 % erillisten sauna- ja talousrakennusten sekä muiden rakennuskohteiden rakentamista varten.

5.3.8 Maatilojen talouskeskukset

Yleiskaavaan on osoitettu yksi maatilojen talouskeskusten alue (AM-3) Tomperinlahteen toiminnassa olevalle maatalouskeskukselle. Alueelle saa sijoittaa maa- ja metsätaloutta sekä maaseutuyrittämistä palvelevia rakennuksia ja rakennuskohteita. Lisäksi alueelle saa rakentaa kaksi enintään kaksiasuntoista sekä enintään kaksikerroksista asuinrakennusta.

AM-3-alueen rakennusoikeus on $200 \text{ k-m}^2 + 6 \%$ rakennuspaikan pinta-alasta, yhteensä enintään 700 k-m^2 . Edellä mainitusta sallitusta rakentamisen määrästä on varattava vähintään 30 % erillisten asumista palvelevien sauna- ja talousrakennusten sekä muiden rakennuskohteiden rakentamista varten. Edellä mainittu rakennusoikeuden enimmäismäärä ei koske ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien yritys- ja työskentelytilojen, maa- ja metsätaloutta palvelevien tai maaseutuyrittämistä palvelevien rakennusten ja rakennuskohteiden rakentamista. Merkinnän tavoitteena on mahdollistaa monipuolinen maaseutuyrittäminen.

5.4 Rakennuspaikan ominaisuudet

Osayleiskaavan yleismääräyksissä on määrätty tarkemmin rakennuspaikkaan liittyvistä asioista. Lähtökohteisesti kaikkien rakennuspaikkojen tulee olla vähintään 3000 m^2 . Rantavyöhykkeille sijoittuvilla AO-5- ja RA-5-alueilla rakennuspaikan pinta-ala voi olla pienempi, mikäli jätevesien käsittelystä ei aiheudu vaaraa. Käytännössä tällä tarkoitetaan, että rakennuspaikan tulee olla liittynyt vesiosuuskunnan jätevesiverkostoon. Tällöin rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 2000 m^2 . Uuden muodostettavan rantaan rajautuvan rakennuspaikan rantaviivan vähimmäispituudeksi on määritetty 40 metriä.

Hevosia tai muita vastaavia eläimiä pidettäessä rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 1 hehtaari ensimmäistä hevosta tai muuta vastaavaa eläintä kohti. Jokaista seuraavaa hevosta tai vastaavaa eläintä kohti tulee olla 0,5 hehtaaria pinta-alaa.

Rakennuspaikan pinta-alaa ja rantaviivan pituutta koskevilla määräyksillä varmistetaan, että rakennuspaikalla on riittävästi tilaa tarvittavaa rakentamista, jätevesien käsittelyä ja eläintenpitoa varten. AO-4-alueilla rakennuspaikan 3000 m²:n vähimmäispinta-alalla varmistetaan rakentamisen säilyminen riittävän väljänä ja maaseutumaisena.

5.5 Rakentamisen sijoittuminen ja laatu

Osayleiskaavan yleismääräyksissä on määrätty tarkemmin rakentamiseen liittyvistä asioista. Kaikkien rakennusten tulee olla vähintään neljän metrin päässä kiinteistön rajasta. Etäisyys perustuu rakentamislain 45 § määräykseen.

Kaikkien uudis- ja täydennysrakennusten tulee olla sopusuhtaisia ja soveltua luonteeltaan ja mitoitukseltaan maaseutuympäristöön. Rakentamisen sijoittamisessa sekä rakennuskohteiden koon, muodon ja väriytyksen osalta on erityisesti huomioitava sopivuus maisemaan, ympäröiviin rakennuksiin ja olemassa oleviin pihapiireihin. Rakentamisen ohjaamisen tavoitteena on edistää yhtenäisen ja sopusuhtaisen maaseuturakenteen kehittymistä. Rantavyöhykkeen ulkopuolella olevien rakennuspaikkojen rakentamista ei ole ohjattu tarkemmin esimerkiksi rakentamisen materiaalien osalta. Rantavyöhykkeen rakentamisen ohjausta on käsitelty kappaleessa 5.5.1.

Rakennuspaikalla olemassa olevan rakennuskohteen saa korvata uudella rakennuskohteella, vaikka rakennuspaikan laskennallinen rakennusoikeus ylittyy. Rakennuskohteen uudelleen rakentaminen edellyttää, että uusi rakennus vastaa kooltaan ja mittasuhteiltaan korvattavaa rakennuskohdetta ja että sen jätevedet voidaan käsitellä asianmukaisesti ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti. Muissa tapauksissa rakentamisen tulee noudattaa osayleiskaavassa määritettyä rakennusoikeutta.

5.5.1 Rakentaminen rantavyöhykkeellä

Kappaleessa 5.5 esitettyjen rakentamista koskevien määräysten lisäksi rantavyöhykkeen rakentamista on tarkennettu yleismääräyksin. Erillisillä määräyksillä hillitään rakentamisen tuottamia maisemavaikutuksia.

Rantaan rajautuvilla rakennuspaikoilla rakennuskohteiden julkisivumateriaalina on käytettävä pääasiassa puuta. Julkisivujen ja kattojen väreinä on käytettävä luontoon ja ympäristöön sopivia tummia ja murrettuja värisävyjä. Lisäksi rannoilla on säilytettävä suojapuustoa.

Yleiskaavan mukaisesti rakennettaessa alle 150 k-m² suuruisien rakennuskohteiden tulee olla lähtökohtaisesti vähintään 25 metrin päässä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Yli 150 k-m² suuruisilla rakennuskohteilla vastaava etäisyys on 35 metriä. Poikkeuksen muodostaa saunarakennus, jonka kerrosala on 30 m² ja pohjapinta-ala katoksineen 45 m². Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden edellä esitettyt kriteerit täyttävän puupintaisen saunarakennuksen 15 metrin päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

Yhden pohjapinta-alaltaan enintään 10 m² grillikatoksen tai huvimajan voi rakentaa vähintään 10 metrin päähän keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Rantarakennuspaikalle saa rakentaa yhden puupintaisen, lämpöeristämättömän venevajan rantaviivasta maalle päin, mikäli se sopeutuu maisemaan. Venevajan harjakatto tulee olla poikittain rantaviivaan nähden. Sen pohjapinta-ala saa olla enintään 30 m², leveys enintään 4 metriä ja harjakorkeus enintään 3 metriä.

Rakennuspaikalla olemassa olevan rakennuskohteen saa korvata uudella rakennuskohteella, vaikka rakennuskohteen etäisyys rantaviivasta ei vastaa kaavamääräystä. Rakennuskohteen uudelleen rakentaminen edellyttää, että uusi rakennuskohde vastaa kooltaan ja mittasuhteiltaan korvattavaa rakennusta ja että sen

jätevedet voidaan käsitellä asianmukaisesti ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti. Muissa tapauksissa rakentamisen tulee noudattaa osayleiskaavassa määritettyä rantaetäisyyttä.

Rakennuksen tai rakennuskohteen korkeusaseman tulee sopeutua ympäristön rakennusten ja maaston korkeussemiin. Asuin- ja työtilojen lattiataso on rakennettava yleensä vähintään 50 senttimetriä ympäröivää maanpintaa korkeammalle ja vähintään 2 metriä keskivedenpinnan korkeutta ylemmäksi, ellei tehdyistä selvityksistä muuta johdu.

5.6 Vesiensuojelu

Vesihuoltolaitosten toiminta-alueille sijoittuvilla rakennuspaikoilla on velvollisuus liittyä vesi- ja viemäriverkostoon. Määräys perustuu vesihuoltolain 10 §.

Kiinteistöllä muodostuvia hulevesiä ei saa johtaa suoraan vesistöön vaan ne tulee imeyttää kiinteistöllä. Yleiskaava-alueella toteutettavien toimenpiteiden tulee täyttää vesilain mukaiset vaatimukset eivätkä ne saa heikentää vesistöjen tilaa.

Jätevesien purkupaikan tulee olla vähintään 1 metrin keskivedenpinnan korkeutta ylempänä, ellei tehdyistä selvityksistä muuta johdu.

5.7. Virkistäytyminen ja reitit

Osayleiskaavaan on osoitettu nykyistä retkeilyreittiä mukaileva ohjeellinen ulkoilureitti. Kappaleessa 2.6.4. käsitellyt laavut ja nuotiopaikka on osoitettu kaavaan retkeily- ja ulkoilualueiksi (VR). Osayleiskaavan tavoitteena on tukea alueen virkistyskäytön säilymistä ja kehittymistä.

Vahvistamattomat ja suunnitellut moottorikelkkailureitit on osoitettu osayleiskaavaan ohjeellisina moottorikelkkailureitteinä. Reittien mahdollinen vahvistaminen tehdään erillisenä prosessina.

Osayleiskaavan itäosaan on osoitettu oleva veneväylä.

5.8 Arvokkaat luonnonympäristöt

Perustetut luonnonsuojelualueet (kts. kappale 2.6.14.) on osoitettu yleiskaavaan SL-merkinnällä. Lisäksi SL-alueiksi on osoitettu Suuri-Palosella sijaitsevat Kusiaiset- ja Vommo-nimiset saaret. Saaret eivät ole nykyisellään suojeltuja, mutta niille on asetettu suojelutavoite voimassa olevassa Suovun ranta-asemakaavan muutos ja laajennus -ranta-asemakaavassa (voim. 2015). Vommo on merkitty luonnonsuojelualueeksi Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaiheessa.

Suovun ranta-asemakaavan muutos ja laajennus -ranta-asemakaavassa Korpisalon saareen merkitty luonnonsuojelulain 78 §:n tarkoittamia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja sisältävä alue on osoitettu luo-2-merkinnällä yleiskaavaan. Lisääntymis- ja levähdyspaikat on turvattava toimenpiteitä suunniteltaessa.

Laajennusalueen luontoselvityksessä (2018) Käänniänniemestä Naarajärven läheisyydestä tunnettu hajuheinän esiintymä on merkitty luo-alueeksi. Samoin Suovunjärvestä Kallaveteen laskevan joen ympäristö on osoitettu luo-alueeksi kaupungin omistaman alueen osalta. Tunnetut metsälain mukaiset kohteet on osoitettu osayleiskaavaan luo-3-alueiksi.

Nihtilahden arvokas kallio- ja jyrkännekohteet merkitty yleiskaavaan MY-2-merkinnällä. Osa alueesta on MY-aluetta myös voimassa olevassa ranta-asemakaavassa. Samoin MY-2-merkinnällä on osoitettu luontoselvityksessä (Julkunen, J. 2010) arvokkaaksi tunnistettu Syvönniemi Suuri-Palosella. MY-2-alueiden emätilakohtainen rakennusoikeus on siirretty tämän osayleiskaavan muille alueille.

Kaava-alueen itäosassa oleva kansallisesti tärkeä lintualue (finiba) on merkitty yleiskaavaan osa-aluearajauksella finiba-alueen rajauksen mukaisesti. Yleiskaava-alueella on yksi tunnettu pohjavesialue, joka on osoitettu pv-osa-aluemerkinnällä.

Luontoselvityksiä täydennetään kesällä 2025. Kaavaselostusta täydennetään ehdotusvaiheessa.

5.9. Maa- ja metsätalousalueet

Osayleiskaavaan on osoitettu maa- ja metsätalousalueita M- ja M-6-merkinnöin. M-merkinnällä on osoitettu sellaiset maa- ja metsätalousalueet, joiden emätilakohtaista rakennusoikeutta ei ole tutkittu tällä osayleiskaavalla. Tällaisia alueita ovat Kuopion maaseuturakentamisen periaatteissa 6-edullisuusvyöhykkeeksi osoitetut alueet rantavyöhykkeitä lukuun ottamatta sekä emätilat, joiden kuivan maan rakentamista ei ole ratkaistu osayleiskaavalla niiden sijainnin vuoksi.

M-6-merkinnällä on osoitettu alueet, joilta emätilakohtainen rantarakennusoikeus ja ns. kuivan maan hajarakennusoikeus on ratkaistu tällä osayleiskaavalla. Alueilta muodostunut rakennusoikeus on siirretty kaavassa rakentamisen salliville AO-4-, AO-5- tai RA-5-alueille. M-6-alueille sallitaan maa- ja metsätaloutta tukeva rakentaminen.

Voimassa olevan ranta-asemakaavan ja olevan ulkoilukäytön perusteella osa Naarajärven rannasta on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU-4). Nykyisen ulkoilureittiverkoston ja kaavan tavoitteiden perusteella muita voimassa olevan ranta-asemakaavan MU-alueita ei ole osoitettu MU-alueiksi yleiskaavaan. MU-alueen emätilakohtainen rakennusoikeus on siirretty tämän osayleiskaavan muille alueille.

Ympäristöarvoiltaan erityiseksi maa- ja metsätalousvaltaiseksi (MY-2) merkityt alueet on kuvattu kappaleessa 5.8.

5.9.1 Maatalousalueet

Osayleiskaavaan on osoitettu olevia peltoalueita maatalousalueiksi MT-2- ja MT-3-merkinnöin. Merkintöjen tavoitteena on osoittaa sellaiset peltoalueet, joilla rakennuskohteiden sijoittelussa tulee huomioida peltojen säilyminen mahdollisimman yhtenäisinä.

MT-2-merkinnällä osoitettujen alueiden emätilakohtaista rakentamista ei ole tutkittu osayleiskaavalla. Tämä johtuu siitä, että kyseisten alueiden emätilat sijaitsevat pääosin osayleiskaava-alueen ulkopuolella eikä niiden rakentamisen tutkiminen ole tarkoituksenmukaista tällä osayleiskaavalla.

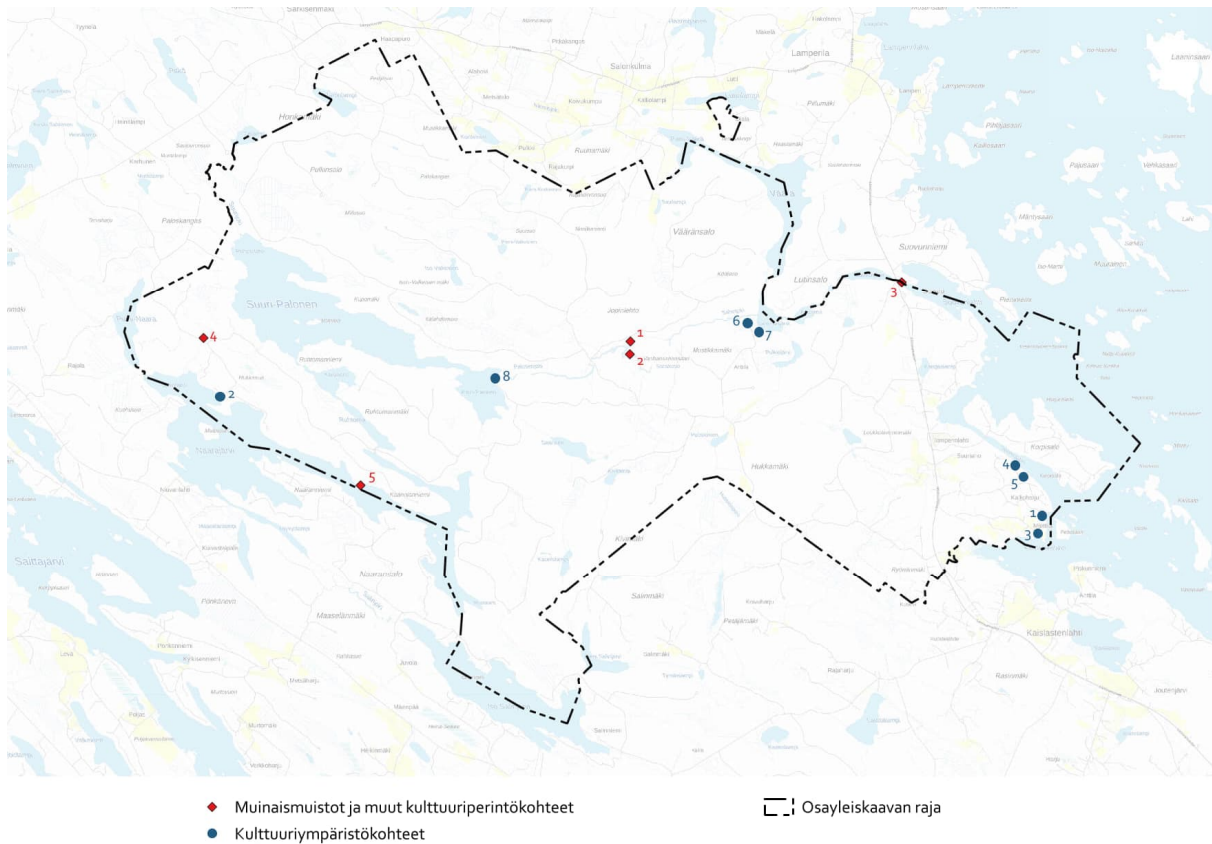
MT-3-merkinnällä osoitettujen alueiden emätilakohtainen rakentaminen on tutkittu tällä osayleiskaavalla. Alueiden emätilakohtainen rakentaminen on osoitettu tämän yleiskaavan muille alueille. Tämän vuoksi MT-3-alueille ei sallita uusien asuinrakennusten tai vapaa-ajan asuinrakennusten rakentamista (AKL 43.2 §).

5.10 Rakennettu kulttuuriympäristö

Osayleiskaava-alueella suoritettiin kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventointi keväällä 2022 (Mustonen). Aiemmin inventoitujen (Laaksonen 1991) Hiekkalan, Kaislaharjun, Kallioharjun, Koivumäen ja Tomperinlahden päivitysinventoinnin lisäksi kartoitettiin kaikkiaan 20 vanhaa, ennen 1960-lukua valmistunutta kohdetta, joista ei vielä ollut inventointitietoja: Anttila, Hannala, Jokela, Kapustaniemi, Kivilahti, Koivuranta, Koivurinne, Lehmisalmi, Miettälä, Mäntypuro, Nissilänmäki, Nykälä, Otraniemi, Päivärinne, Sahi, Salmela, Saunalahti (Korpisalo), Suovunsalo (Ahlströmin metsämajat), Suuriaho ja Vääränmäki (Ojala). Kohteiden tiedot koostettiin Kuopion kulttuurihistoriallisen museon Kioski-kulttuuriympäristösovellukseen.

Suurin osa inventoiduista kohteista on kaava-alueen itäosassa Länsirannantien ja Korpisalon ympäristössä. Yksittäisiä vanhoja pihapiirejä ja rakennuksia on inventoitu muilta kaava-alueen osilta. Inventointikohteet on arvioitu yhdessä Kuopion kulttuurihistoriallisen museon ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen kulttuuriympäristöasiantuntijoiden kanssa. Kohteista yhdellä katsottiin olevan suojeluarvoja niin historiallisessa, rakennushistoriallisessa että maisemallisessa mielessä. Kyseinen kohde on osoitettu kaavaan sr-6-merkinnällä. Seitsemällä kohteella tunnistettiin joitakin näistä arvoista, ja ne on muuten huomioitu alueen kulttuuriympäristöön ja historiaan liittyvinä kohteina (r).

Kohteiden kuvaukset on esitetty kappaleissa 5.10.1 ja 5.10.2. Kulttuuriympäristökohteiden likimääräiset sijainnit on esitetty kartalla (kuva 7) sinisin ympyräsymbolein. Kuvausten otsikossa oleva numero viittaa kohdekartan kulttuuriympäristökohde-symbolin yhteydessä olevaan numeroon.

Kuva 7: rakennettu kulttuuriympäristö ja arkeologinen kulttuuriperintö.

5.10.1 Rakennussuojelukohteet (sr-6)

Suovunsalo, nk. Ahlströmin metsämajojen pihapiiri Pieni-Palosen rannalla (8)

Niin kutsuttu Ahlströmin metsämajojen pihapiiri sijaitsee Pieni-Palosen itärannalla Palosenkosken tuntumassa. Rakennuskanta koostuu vierekkäin sijaitsevista kahdesta suurikokoisesta asuinrakennuksesta sekä saunarakennuksesta, navettarakennuksesta ja talousrakennuksesta. Pihapiirin lähistöllä Palosenkosken alkupäässä on vanha kivisilta.

Vanhempi asuinrakennus on tiettävästi valmistunut vuonna 1918, eikä sen alkuperäisestä historiasta ole varmuutta. Uudempi asuinrakennus on valmistunut Ahlström Oy:lle vuonna 1956. Rakennusmestari Aarne Kervola suunnitteli rakennukseen keittiön, ruokalan ja työnjohtajan asunnon, ja teki myös vanhempaan rakennukseen muutospiirustukset uusien väliseinien jaetuille makuutiloille. Ahlström Oy:n mukaan toinen taloista on ollut yhtiön hevosmiesten ja toinen tukkijätkien kämppänä. Talousrakennus ja saunarakennus ovat tiettävästi valmistuneet samoihin aikoihin.

Arviointi: Kohde on hyvin alkuperäisasussa säilynyt ja yhtenäinen useamman vanhan rakennuksen muodostama pihapiiri, jolla on historiallista ulottuvuutta alueen käyttöön ja maanomistukseen liittyen.

5.10.2 Kulttuuriympäristökohteet (r) Lehmisalmi (1)

Lehmisalmin tila sijaitsee Tammasalmen eteläpuolella avarassa, kohti vesistöä laskeutuvassa maisemassa. Vanhaan pihapiiriin kuuluvat pitkänmallinen asuintalo tiettävästi vuodelta 1894. Sen lähellä on kaksi vanhaa huonokuntoista ulkorakennusta 1930-luvulta, rannassa saunarakennus 1960-luvulta sekä hieman kauempana pyöröhirsinen riihi/varastorakennus.

Kylähistorian mukaan vuoden 1881–1889 rippikirjassa tilan asukkaiksi oli nimetty mäkitupalainen Koskinen vaimoineen. Torppaan kuului maata myös vastapäisestä Korpisaloon saaresta, kun se oli itsenäistynyt

torpparilain perusteella, mutta pian tila jaettiin kahtia Lehmisalmiksi ja Korpisaloksi. Sitten tila on ollut eri sukujen omistuksessa ja toiminut kesäasuntona.

Arviointi: Vanhan torpan pihapiiri maisemallisesti näkyvällä paikalla vesistön äärellä. Huonokuntoiseen päärakennukseen on tehty julkisivumuutoksia ja laajennus, mikä näkyy ulkoasussa kerroksellisuutena ja epäyhtenäisyytenä.

Kivilahti (2)

Kivilahden pihapiiri sijaitsee kaava-alueen länsiosassa Naarajärven pohjoisrannalla. Pihapiiriin kuuluu pitkämallinen päärakennus, aitta ja navetta. Tila on ollut pitkään saman suvun hallussa. Paikalla on ollut savupirtti jo 1800-luvulla ja se on toiminut myös Suovu-Palosen metsätyömiesten yöpymispaikkana, mistä kertovat piilossa olevat leimamerkit talon tuvan kattohirressä. Päärakennuksen toinen puoli on laajennusta vuodelta 1914. Rakennuksen hirsipinta on verhottu laudalla 1900-luvun puolivälissä.

Arviointi: Melko hyvin ominaispiirteensä säilyttänyt vanha pihapiiri Naarajärven pohjoisosassa. Päärakennukseen tehty joitakin muutoksia, mutta ikkunoiden muoto ja ulkoasu on perinteikäs. Paikalliseen metsänhoitoon liittyvää historiaa.

Miettilä (3)

Miettilän tila sijaitsee Kaislastenlahden pohjoispuolisella niemellä. Pihapiirissä on vanha asuinrakennus ja uudempi navetta sekä suola-aitta, riihi/varastorakennus ja rannassa sauna. Tilan päärakennus on kiinteistönomistajan mukaan 1800-luvulta. Pohjoisosa on tehty laajennuksena ja julkisivuja sekä sisätiloja uusittu 1980-luvulla. Pihassa sijaitseva suola-aitta on tuotu paikalle 1880-luvulla.

Miettilä muodostettiin Ahlströmin omistamasta Suovun tilasta eli Vanhasta Miettilästä vuonna 1921 torpparilain vaikutuksesta, vaikka se ei ollut tyypillinen torppa. Sijainti Kaislastenlahdessa liikenteellisesti keskeisellä paikalla on antanut talon asukkaille paljon mahdollisuuksia kaikkina vuodenaikoina. Paikalla tiedetään olleen kaksi mökkiläistä sekä kauppatoimintaa ennen kuin Miettiläiset asettuivat tänne Tuliniemenä tunnetulle paikalle 1800-luvun lopulla. Tilalla sekä puutavarayhtiön urakoissa oli töitä myös ulkopuolisille.

Työläisiä oli paljon ja he ostivat talosta erilaisia ruokatarvikkeita ja hyödynsivät myös majoitusta. Tilan luovuttua lypsylehmistä vuonna 1999 oli se viimeinen karjatila Kaislastenlahden ja Haminalahden alueella.

Arviointi: Vanha tilakeskus, jonka vanhaa päärakennusta laajennettu ja julkisivuja uusittu yhtenäisyys säilyttäen. Kohteella on paikallishistoriallista arvoa.

Hannala (4)

Hannalan kiinteistö sijaitsee Tammasalmen eteläpuolisella rannalla. Hannala on lohkottu aikanaan viereisestä Kaislaharjun tilasta talon tyttärelle, Hannalle, joka miehensä kanssa rakensi paikalla olevan talon.

Arviointi: Suurikokoinen puolitoistakerroksinen asuintalo vuodelta 1959 on ajalleen tyypillinen ja hyvin alkuperäisasussa säilynyt. Talo sijaitsee salmimaisemassa rannan tuntumassa.

Kaislaharju (5)

Kaislaharjun pihapiiri sijaitsee Tammasalmen etelärannalla. Pihapiirissä on tiettävästi vuonna 1860 valmistuneen asuinrakennuksen lisäksi suurikokoinen ulkorakennus/navetta 1920-luvulta, rannassa saunarakennukset sekä muita pihapiirin pienikokoisia rakennuksia.

Kylähistorian mukaan Kaislaharjun torppa itsenäistyi vuonna 1921. Sitten tilaa viljeltiin lypsykarjatilana. Päärakennukseen on aikojen saatossa tehty muutoksia.

Arviointi: Tammasalmen rannalla sijaitseva vanha torppa, jonka päärakennuksen ulkoasua muutettu.

Sahi (6)

Sahin vanha tila sijaitsee Sahinjoen Myllykosken etelärannalla. Pitkänmallisen asuinrakennuksen lisäksi pihapiirissä on navetta- ja aittarakennukset.

Sahinjoen varsi on vanhaa asutuspaikkaa, jossa oletetaan asuneen sahan ja myllyn työläisiä jo 1800-luvun alkupuolella. Myllyn siirryttyä Sahinkosken varrelle vuonna 1839, on myllärin asunto perustettu joen pohjoispuolella sijaitsevalle Sahille. Mökki itsenäistyi vuonna 1921, ja päärakennus on tiettävästi valmistunut vuonna 1923. Paikka on pysynyt saman suvun omistuksessa 1940-luvun puolivälistä näihin päiviin saakka, samoin läheinen Koivuranta. Tilan lisäksi toimeentuloa haettiin erilaisista metsätöistä. Tila oli asuttu vuoteen 1973 saakka, minkä jälkeen siitä tuli kesäviettopaikka.

Arviointi: Sahin vanha asuinpaikka liittyy alueen teollisuushistoriaan, mutta 1920-luvulta peräisin oleva rakennuskanta on tilan itsenäistymisen ajalta. Asuinrakennuksen vanha hahmo lienee säilynyt melko hyvin julkisivumuutoksista huolimatta.

Koivuranta (7)

Koivurannan pihapiiri sijaitsee Lammasjärven etelärannalla. Pienikokoisen päärakennuksen lisäksi siihen kuuluu saunarakennus ja aitta-/liiteri-/huussirakennus. Perinteistä rakentamistapaa edustavat rakennukset ovat väritykseltään punaisia ja osin hirsi-, osin lautapinnalla.

Nykyinen omistajasuku on muuttanut paikalle 1940-luvulla. Ensimmäisistä omistajista ei ole tietoa. Rakennusrekisteriin asuinrakennuksen valmistumisvuodeksi on merkitty 1948, mutta todennäköisesti se on vanhempi. Viereinen Sahin kiinteistö on saman suvun omistuksessa ja ollut ns. pääpaikkana.

Arviointi: Hyvin alkuperäisasussa säilynyt pieni asuinrakennus piharakennuksineen. Paikalla yhteistä historiaa viereisen Sahin asuinpaikan kanssa.

5.11 Arkeologinen kulttuuriperintö

Museoviraston muinaisjäännösrekisterin (16.12.2024) ja Suovu-Palosen muinaisjäännösinventoinnin (Jusila & Sepänmaa 2018) perusteella yleiskaavaan osoitetaan kolme muinaismuistokohdetta (sm) ja kaksi muuta kulttuuriperintökohdetta (s-3). Kohteiden luokittelu on esitetty kappaleessa 2.7.2.

Arkeologisten kohteiden sijainnit on esitetty kappaleessa 5.10 olevalla kartalla (kuva 7) punaisilla ruutusymboleilla (muinaismuistot ja muut kulttuuriperintökohteet). Alle olevan kohdeluettelon yhteydessä oleva numero viittaa kohdekartan ruutusymbolin yhteydessä olevaan numeroon.

Muinaismuistokohteiksi (sm) on osoitettu osayleiskaavaan:

- Suovun mylly ja saha (1 & 2)
- Naarajärvi, Käänniänniemi (5)

Muiksi kulttuuriperintökohteiksi on osoitettu osayleiskaavaan:

- Suovun sotatie (3)
- Rautio (4)

5.12 Liikenne

Yleiskaava-alueen itäosassa pohjois-eteläsuuntaisesti kulkeva Länsirannantie on osoitettu yleiskaavaan yhdystieksi. Tien liikennemelulle on osoitettu vuoden 2035 meluennusteen mukaiset 55 db:n ja 45 db:n melualueet. Yleiskaavan mukaisesti Im-1-merkinnällä osoitetulle 55 db:n melualueelle ei tule sijoittaa uusia asuinrakennuksia. Uudet rakennuspaikat on osoitettu alueen ulkopuolelle. Oleva asuinrakentaminen voi säilyä Im-1-alueella, mutta rakennusten korjaamisessa ja laajentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomioita rakenteiden ääneneristävyyteen, jotta sisätilojen melutasot ovat ohjearvojen mukaiset. 45 db:n melualueelle (Im-2) sallitaan uusien vakituisten asuinrakennusten sijoittaminen, mutta ei uusien vapaa-ajan asuinrakennusten sijoittamista. Olevien vapaa-ajan rakennusten säilyttäminen alueella sallitaan. Niiden korjaamisessa ja laajentamisessa tulee vastaavasti kiinnittää erityistä huomiota rakenteiden ääneneristävyyteen sisätilojen melutasojen ohjearvon saavuttamiseksi.

Länsirannantien varteen kaava-alueen eteläreunalta Korpisalon tien risteykseen asti on osoitettu uusi kävelyn ja pyöräilyn yhteystarve yleiskaavan. Merkinnällä osoitetaan tavoiteltua liikkumisympäristön parantamiseksi Von Wrightin koulun suuntaan. Liikenneselvityksen mukaan yleiskaavaan osoitettu uusi asuminen tuottaa n. 40 uutta jalankulkumatkaa ja n. 50 uutta pyörämatkaa vuorokaudessa. Lisäksi alueen nykyinen maankäyttö Länsirannantien läheisyydessä Von Wrightin koulun pohjoispuolella tuottaa laskennallisesti n. 40 jalankulkumatkaa ja n. 40 pyörämatkaa vuorokaudessa.

Uuden kävelyn - ja pyöräilyn väylän rakentaminen parantaisi koululaisten ja muiden liikkujien liikenneturvallisuutta sekä vähentäisi koulukuljetettavien lasten määrää Von Wrightin koulun lähialueella. Uudet vakituiset rakennuspaikat on pyritty sijoittamaan niin, että ne olisivat saavutettavissa kevyen liikenteen väylää ja Länsirannantien ulkopuolista tieverkostoa pitkin. Korpisalon tien risteykseen asti toteutettuna valtaosa kaavaan osoitettavasta uudesta ja olevasta asuinrakentamisesta olisi saavutettavissa väylää pitkin. Kävelyn ja pyöräilyn väylän suunnittelu ja toteuttaminen edellyttää erillisen päätöksen.

Länsirannantien ulkopuoliset tiet säilyvät yksityisteinä. Kaava-alueen itäosaan on osoitettu oleva vesiväylä.

5.13 Muut alueet

Pieni-Palosen rannalla sijaitseva ns. Ahlströmin metsämajan pihapiiri on osoitettu voimassa olevan ranta-asemakaavan perusteella matkailupalveluiden alueeksi (RM), mikä mahdollistaa erilaisen matkailutoiminnan järjestämisen alueella.

Lisäksi RM-alueeksi on merkitty Iso-Valkeisen läheisyydessä sijaitseva Tornator Oyj:n ”metsätukikohta”. Merkinnällä pyritään mahdollistamaan alueen kehittäminen yhtiön käyttöön.

Yhdyskuntatekniikan osalta yleiskaavaan on osoitettu alueen läpi kulkeva oleva sähkölinja sekä sen rinnalle rakenteilla oleva uusi sähkölinja.

Kaava-alueen kaakkoisosaan on merkattu käytössä oleva maa-ainesten ottoalue EO-merkinnällä. Maa-aineksen oton loputtua alue siirtyy metsätalouskäyttöön, minkä vuoksi EO-alueen vaihtoehtoiseksi käyttö-tarkoitukseksi on osoitettu maa- ja metsätalous (M-6). EO-alueen ympärille on osoitettu selvitysalue (SE), jonka edellytyksiä maa-aineksenotto toimintaan voidaan selvittää tulevaisuudessa.

6. OSAYLEISKAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaan ”Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunniteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.” Tarkemmin kaavan vaikutusten arviointia ohjaa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §, jonka mukaan ”Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) (nykyinen alueidenkäyttölaki) 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus, aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat.”

6.1 Vertailu tavoitteisiin

Seuraavissa taulukoissa on arvioitu osayleiskaavalle asetettujen tavoitteiden toteutumista verrattuna nykytilanteeseen. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulevat huomioon otetuiksi myös maakuntakaavoituksen kautta.

Yleisiä valtakunnallisia tavoitteita on tässä vertailussa sovellettu paikallisiin näkökohtiin. Vertailu on tehty Kuopion strategisen maankäytön yksikössä viitteellisinä arvioina siitä, missä määrin suunnitelma toteuttaa asetettuja tavoitteita. Taulukon plussat ja miinukset eivät ole yhteismitallisia, vaan ne kuvaavat kunkin tavoitteen toteutumista erikseen.

Taulukon merkinnät:

- ++ Tavoite toteutuu
- + Tavoite toteutuu osittain
- o Tavoitteella ei ole vaikutusta
- Tavoite ei toteudu

VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET		
Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen	Nykytila	Kaava
Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.	o	++
Luodaan edellytykset vähähiiliselä ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.	o	+
Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.	o	+
Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.	o	o
Tehokas liikennejärjestelmä	Nykytila	Kaava

Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukoh- tien toimivuudelle	0	+
Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja ke- hittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.	0	0
Terveellinen ja turvallinen elinympäristö	Nykytila	Kaava
Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoite- taan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.	0	++
Ekäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.	0	++
Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toi- mintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin.	0	++
Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliratapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjes- telyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta her- kistä alueista.	0	0
Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajaval- vannon tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toiminta mahdollisuudet.	0	0
Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat	Nykytila	Kaava
Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaami- sesta.	0	0
Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.	0	++
Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta	0	++
Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huo- lehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saame- laiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.	0	++
Uusiutumiskykyinen energiahuolto	Nykytila	Kaava
Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoi- malat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.	0	0
Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tar- vittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynne- tään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.	0	+

SEUDULLISET TAVOITTEET		
Maakuntakaava	Nykytila	Kaava
Suojeltavaksi tarkoitetuilla alueilla ei tehdä suojeluarvoja heikentäviä toimenpiteitä	+	++
Edistetään luonnon monimuotoisuutta ja luonnonsuojelualueiden keskinäistä kytkeytyneisyyttä	+	+
Pohjavesialueiden huomioiminen maankäytön suunnittelussa	0	++
Moottorikelkkailun ja ulkoilureitin yhteystarpeet	0	++
Muinaisjäännostien ja muiden kulttuuriperintökohteiden huomioiminen	0	++
Vesimatkailun kehittäminen	0	0
Kaupunkiseutusuunnitelma	Nykytila	Kaava
Kaislastenlahden kehittyminen	0	+
Viheralueiden, luonnon ydinalueiden ja korkean monimuotoisuuden luontoalueiden huomioiminen	0	+
Seudullinen joukkoliikenne	0	+
Seudullinen virkistysyhteys ja moottorikelkkailureitti	0	++

KUOPION KAUPUNGIN TAVOITTEET		
Kuopion kaupungin strategia	Nykytila	Kaava
1. Elinympäristö ja osallisuus - Kuopiolaisten tyytyväisyys asuinympäristöön säilyy korkeana ja asunnottomuus vähenee - Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia - Parannamme arjen turvallisuutta ja ympäristön esteettömyyttä - Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	0	++
2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot - Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä - Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä - Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee - Yksinäisyyden kokeminen vähenee	0	0
3. Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo - Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät - Vahvistamme työikäisten työkykyä sekä työssä jaksamista	0	0
4. Laadukas varhaiskasvatus ja yleissivistävä koulutus - Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	0	0
5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen - Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	0	0
6. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö - Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa - Tonttitarjontamme on riittävä ja monipuolinen - Yritykset saavat osaavaa työvoimaa	0	+
7. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys - Mahdollistamme monipuolisen ja riittävän asuntotuotannon sekä monipaikkaisen elämän - Kaupunkikeskusta, lähiöt ja maaseutu ovat elinvoimaisia ja viihtyisiä - Kehitämme Savilahtea kärkihankkeena	-	++
8. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus - Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki - Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin - Innovaatioekosysteemi edistää liiketoiminnan kasvua ja houkuttelee uusia toimijoita alueelle	0	0
9. Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat - Edistämme monimuotoista kaupunkikulttuuria, tapahtumia ja matkailua - Kehitämme matkailun kärkihankkeena Tahkoa sekä Kuopion muita matkailualueita yhdessä toimijoiden kanssa	0	0
10. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta - Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	0	0
11. Kiertotalous ja resurssiviisaus	0	+

- Edistämme puurakentamista mm. kaavoituksen keinoin - Kuopiossa on vahva kierto talouden yritysverkosto ja sitä tukevaa koulutus- ja innovaatiotoimintaa - Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja		
12. Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne - Suunnittelemme ja toteutamme kestäväää ja vähähiilistä yhdyskuntarakennetta mm. edistämällä vaihtoehtoisen lataus- ja tankkausverkoston rakentamista - Edistämme kestävien liikkumismuotojen (joukkoliikenne, kävely, pyöräily, yhteiskäyttöautot) käyttöä ja toimintaedellytyksiä	0	0
13. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta - Otamme maankäytönsuunnittelussa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa huomioon luonnon monimuotoisuuden	0	+
14. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky - Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi - Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviiasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä - Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	0	0
15. Sujuva ja uudistuva toiminta - Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisu keskeisesti - organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi - Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia - Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	0	+
16. Uudistuva johtaminen - Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa - Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet - Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	0	0
17. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö - Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen - Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijä kokemusta - Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita	0	0
18. Kestävä talous - Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit. - Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestävyyden mukaisesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa - Uudistamme konsernin toimintaa kunnan roolin muutoksen mukaisesti ja olemme vastuullinen ja aktiivinen omistaja. Edellytämme omistamiemme yhteisöjen toimivan tehokkaasti ja tuloksellisesti strategian toteutumista tukien.	0	0
Maaseutuohjelma	Nykytila	Kaava
Kaupungin asuntotonttitarjonnan kehittäminen palvelujen lähellä maaseututajajamissa ja kylissä	0	0
Yksityisen tonttitarjonnan aktivointi	0	++
Ympärivuotiseen käyttöön soveltuvien vapaa-ajan asuntojen muuttaminen vakituiseen asumiseen	-	++
Maaseudun asumismahdollisuuksien ja tonttitarjonnan markkinointi osana alueiden kokonaismarkkinointia	0	0

Ikäihmisten asumisen kehittäminen maaseutukeskuksissa	0	0
Asuinympäristöjen viihtyisyyden kehittäminen	+	+
Maaseudun älykäs liikkuminen	0	+
Tietoliikenneyhteydet mahdollistavat etätyöskentelyn ja etäyrittämisen	0	0
Vesihuoltopalveluiden turvaaminen ja saatavuuden parantaminen sekä jätevesiviemäröinnin rakentamisen edistäminen	0	0
Alemman tieverkon kunto ja kunnossapito	0	0
Maa- ja metsätalouden yritystoiminnan edistäminen	0	+
Matkailun kehittäminen (mm. vesistö- ja luontomatkailu, lähimatkailu)	0	+
Uuden yritystoiminnan kehittäminen (mm. biotalous, luomuja lähiruoka, luovat alat, luontopalvelut)	0	0
Paikallisen yritystoiminnan näkyväksi tekeminen esim. osavuosisiukaille (esim. alueelliset yrityshakemistot)	0	0
Kuntakeskusten tyhjen tilojen saaminen hyötykäyttöön	0	0
Työvoiman saatavuuden kehittäminen	0	0
Alueen vahvuuksien (lumovoiman) tunnistaminen	0	+
Yhteistyön kehittäminen markkinoinnissa	0	0
Maaseutualueiden erilaisuus ja erityispiirteet (mm. pitkät etäisyydet) otetaan huomioon palvelujen ja palveluverkostojen kehittämisessä	0	0
Tehdään kuntarajat ylittävää palveluyhteistyötä palvelujen saatavuuden turvaamisessa	0	0
Kehitetään kuntalaisten yhteispalvelupisteitä (vahvistetaan mm. kirjastojen roolia palvelukeskuksina)	0	0
Vahvistetaan kaupungin, yhdistysten ja yritysten yhteistyötä palvelujen järjestämisessä	0	0
Monipaikkaiset asukkaat otetaan huomioon palveluissa	0	0
Vanhoiden paikallisten ja uusien asukkaiden kohtauttaminen ja osaamisen vaihto. Houkutellaan citymaalaiset ja osavuotiset asukkaat osaksi maaseudun toimintaa	0	0
Kokoontumispaikat ja kokoontumistilat mahdollistavat yhteisöllisyyden, tilojen monikäyttöisyyttä kehitetään edelleen	0	0
Kehitetään ja tuetaan maaseudun asukastoimintaa / pitäjäraatien toimintaa sekä kansalaislähtöisiä kokeiluja maaseutualueen asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistamiseksi	0	0
Edistetään lähiruuan käyttöä:	0	0
Edistetään puurakentamista	0	+
Kehitetään maaseutualueen kierrätysmateriaalin (muovit, metallit jne.) keräilyä ympäristövastuullisesti mm. neuvonnan ja ohjauksen keinoin.	0	0
Edistetään hankkeita lietalannan jalostamiseksi biokaasuksi ja muuhun hyötykäyttöön (tuotanto, jalostus, jakelu)	0	0
Paikallisen biopolttoaineen käytön lisääminen	0	0

Kehitetään asukkaiden tiedonsaantia esim. osana OmaKunta-palvelualustaa	0	0
Kehitetään kuntalaisten sähköisiä ja mobiileja palveluja	0	0
Edistetään maaseutualueiden keskinäistä yhteistyötä ja yhteistyötä alueiden toimijoiden kesken. Jaetaan hyviä käytänteitä ja toimintatapoja alueiden kesken ja toteutetaan yhteisiä kehittämishankkeita	0	0
Maaseudun kehittämisen eri osa-alueiden yhteyshenkilöiden yhteystiedot löytyvät helposti kaupungin www-sivuilta. Yhteyshenkilöt muodostavat työryhmän keskinäisen tiedonvaihdon parantamiseksi	0	0
Tuotetaan kootusti maaseutua koskevaa tietoa (mm. toimintaympäristö, kehitys, kehittämisresurssit)	0	0
Lisätään kaupungin viranhaltijoiden ja maaseutualueiden asukkaiden vuorovaikutusta sekä palvelualueiden välistä vuorovaikutusta maaseutua koskevien asioiden valmistelussa.	0	+
Maaseutua merkittävästi koskevassa päätöksenteossa (esim. palveluverkosto, liikennetkaisu, kaavoitus) hyödynnetään maaseutuvaikutusten arvioinnin (MVA) työkalua.	0	+

6.2 Vaikutusten arviointi

Näkökulma	Nykyisen kaavan mukainen kehitys	Tavoitetilanne/kaavan vaikutukset:
YHDYSKUNTARAKENNE	- Yhdyskuntarakenne säilyy entisellään. - Alueelle ei tule uusia vakituksia tai vapaa-ajan rakennuspaikkoja. - Alueen keski-, pohjois- ja itäosat ovat pääosin rakentamattomina metsäalueita.	- Oleva kylärakenne tiivistyy Kaislastenlahden pohjoispuolella. Hajarakennusoikeus on osoitettu yhtenäisiksi kokonaisuuksiksi. - Alueelle tulee uutta vakituista ja vapaa-ajan asumista. - Alueen keski-, pohjois- ja itäosat säilyvät pääosin rakentamattomina metsäalueina.
ELINKEINOT	- Alue on pääasiassa metsätalouskäytössä. Alueelle ei muodostu uudisrakentamista, joka vähentäisi metsätalouskäytössä olevaa aluetta. - Maanomistajat eivät saa tuloja uusista rakennuspaikoista. - Alueen maataloustoiminta voi jatkua nykyiseen tapaan. Voimassa oleva yleiskaava ei tue maatilojen talouskeskusten kehittämistä. - Nykyistä maa-aineksen ottoaluetta ei ole käsitelty kaavallisesti. - Kaavatilanne ei tue yritys- ja työskentelytilojen rakentamista rakennuspaikoille.	- Alue säilyy pääosin metsätalouskäytössä. Uusi rakentaminen voi vähentää metsätalouskäytössä olevien metsien määrää. - Maanomistajat voivat saada tuloja uusista rakennuspaikoista. - Alueella on voimassa yleiskaava, joka tukee maataloustoiminnan harjoittamista ja kehittämistä tuetaan. - Nykyinen maa-aineksen ottoalue on osoitettu yleiskaavaan. Kaavalla tuetaan maa-aineksen ototoiminnan laajentamisen edellytysten selvittämistä. - Vakituksille rakennuspaikoille sallitaan ympäristöhäiriöitä aiheuttamaton yritys- ja työskentelytilarakentaminen. Alueelle voi muodostua uusia yrityksiä.
PALVELUT	- Kaava-alueella ei ole julkisia palveluita. Von Wrightin päiväkotia ja koulu palvelee alueen koululaisia. Muut julkiset palvelut ovat lähempänä kaupungin keskustaa. - Alueelle voi muuttaa vähemmän uusia vakituisten palveluiden käyttäjiä. - Alueella on maaseudulle tyypillistä yksityistä palveluntarjontaa. - Yleiskaava ei tue palveluntarjonnan kehittämistä.	- Kaava-alueella ei ole julkisia palveluita. Von Wrightin päiväkotia ja koulu palvelee alueen koululaisia. Muut julkiset palvelut ovat lähempänä kaupungin keskustaa. - Alueella voi muuttaa enemmän uusia vakituisten palveluiden käyttäjiä. - Alueella on maaseudulle tyypillistä yksityistä palveluntarjontaa. - Vakituksille rakennuspaikoille sallitaan ympäristöhäiriöitä aiheuttamaton yritys- ja työskentelytilarakentaminen. Alueelle voi muodostua uusia palveluita.
ASUMINEN, VÄESTÖ	Yleiskaava ei mahdollista vakituisten tai vapaa-ajan asukkaiden määrän lisääntymistä. Voimassa olevaan yleiskaavaan ja ranta-asemakaavoihin merkityt rakennuspaikat ovat pääosin rakentuneet.	Yleiskaava mahdollistaa uutta vakituista ja vapaa-ajan asumista.

	• Alueen asukasmäärä voi kasvaa vähäisesti. • Yleiskaava ei tue vakituista ranta-asumista. • Ihmiset asuvat omakotitaloissa.	• Alueen asukasmäärän voi kasvaa enemmän. • Yleiskaava tukee edullisella sijainnilla olevien vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muuttamista vakituiseen asumiseen. • Ihmiset asuvat omakotitaloissa.
YMPÄRISTÖ - maisema	• Alueen maisemakuva on metsäinen. • Alueen itäosassa on harvaa asuinrakennetta. • Vesistöjen suunnalta rannalla erottuvat olevat rakennukset. Rakentamattomat rannat ovat pääosin talousmetsinä.	• Alueen maisemakuva on metsäinen. • Uudet rakennuspaikat muuttavat maisemaa alueen itäosassa. • Vesistöjen suunnalta rannalla erottuvat olevat ja uudet rakennettavat rakennukset. Rakentamattomien rantaviivojen määrä vähenee uudisrakentamisen myötä.
	• Alueelta on avoimia vesistönäkymiä.	• Alueelta on avoimia vesistönäkymiä.
- kasvillisuus	• Alue on pääosin metsämaata. Alueen metsät ovat pääosin talouskäytössä. • Luonnonsuojelualueita, arvokkaita luonnonympäristöjä ja arvokasta lajistoa ei ole huomioitu yleiskaavassa.	• Alue on pääosin metsämaata, johon ei kohdistu maankäytön muutoksia. Alueen metsät ovat pääosin talouskäytössä. • Luonnonsuojelualueet, arvokkaat luonnonympäristöt ja arvokas lajisto on huomioitu yleiskaavassa. • Luontonselvityksiä täydennetään ehdotusvaiheeseen.
- eläimistö	• Korpisalossa ranta-asemakaavoituksen yhteydessä tunnistetut liito-oravat on huomioitu. • Liito-oravia ei ole löydetty muilta alueilta tehdyissä luontonselvityksissä. • Alueelta ei ole löydetty muita yleiskaavassa huomioitavia eläinlajeja luontonselvityksissä.	• Korpisalossa ranta-asemakaavoituksen yhteydessä tunnistetut liito-oravat on huomioitu. • Liito-oravia ei ole löydetty muilta alueilta tehdyissä luontonselvityksissä. • Alueelta ei ole löydetty muita yleiskaavassa huomioitavia eläinlajeja luontonselvityksissä. • Luontonselvityksiä täydennetään ehdotusvaiheeseen.
- maa, vesi, ilma	• Kallaveden veden tila on hyvä. • Maaperä ei aiheuta estettä alueen nykyisen kaavan mukaiselle maankäytölle. • Pienet vesistöt ja lammet ovat rakentamattomia. Vesistöjä ympäröivät maa-alueet ovat pääosin metsätalouskäytössä. • Rakentamisesta ja rakennusten käytöstä aiheutuu vähemmän vesistökuormitusta. • Hulevesien hallintaa ei ole ohjattu kaavalla. • Ilmanlaatu säilyy nykyisellään.	• Kallaveden veden tila on hyvä. • Maaperä ei aiheuta estettä uuden kaavan mukaiselle maankäytölle. • Pienet vesistöt ja lammet ovat rakentamattomia. Vesistöjä ympäröivät maa-alueet ovat pääosin metsätalouskäytössä. • Rakentamisesta ja rakennusten käytöstä aiheutuu enemmän vesistökuormitusta. • Hulevesien hallintaa on ohjattu kaavalla. • Ilmanlaadussa ei tapahdu merkittäviä muutoksia.
- ympäristön häiriötekijät	• Ajoneuvoliikenteen melu ja päästöt säilyvät nykyisellään.	• Ajoneuvoliikenteen määrä lisääntyy uuden asuminen myötä, mikä lisää vähäisesti ajoneuvoliikenteen melu- ja päästövaikutuksia.
- ympäristön erityispiirteet	• Vesistöt ovat keskeinen osa alueen ympäristöä. Kallaveden rannalta avautuu näkymä Puijolle. • Jokireitti ja merkit alueen metsätaloushistoriasta. • Kaava-alueen länsiosassa on Kuopion kaupungin meluntorjuntasuunnitelmassa määritetty laaja maaseudun hiljainen alue.	• Vesistöt ovat keskeinen osa alueen ympäristöä. Kallaveden rannalta avautuu näkymä Puijolle. • Jokireittiin ja metsätaloushistoriaan liittyviin kohteisiin ei kohdistu muutoksia. Kulttuuriperintökohteet on huomioitu yleiskaavassa. • Vapaa-ajan asuminen ja sen tuottama liikkuminen lisääntyy maaseudun hiljaisella alueella. Pääpiirteittäin alue kuitenkin säilyy hiljaisena.
- kulttuuriympäristö ja arkeologia	• Kulttuurihistoriallisesti ja arkeologisesti merkittävien alueiden ja kohteiden arvot on tutkittu, mutta niitä ei ole osoitettu yleiskaavaan.	• Kulttuurihistoriallisesti ja arkeologisesti merkittävien alueiden ja kohteiden arvot on tutkittu ja osoitettu yleiskaavaan.

ILMASTONMUUTOS	Alueella on vähän luonnonvarojen käyttöä lisäävän uudisrakentamisen mahdollisuuksia. Valtaosa alueesta on metsäistä.	Uudisrakentaminen vähentää metsäistä pinta-alaa ja lisää luonnonvarojen käyttöä. Valtaosa alueesta säilyy kuitenkin metsäisenä ja suhteellinen muutos on vähäinen.
	- Uudisrakentamista voi muodostua voimassa olevien yleis- ja ranta-asetemakaavojen mukaisille rakennuspaikoille. - Alueelle pääsee joukkoliikenteellä, mutta liikkuminen tapahtuu pääosin yksityisautoilla. - Kävelyä ja pyöräilyn ympäristön kehittämistä ei ole edistetty yleiskaavalla. - Rakentamisen tulvariskitilanne säilyy nykyisena. - Alueella voidaan lisätä uusiutuvien energiamuotojen käyttöä.	- Uudisrakentamista voi muodostua voimassa olevien yleis- ja ranta-asetemakaavojen mukaisille rakennuspaikoille. Uuden rakentamisen ilmastovaiikutuksia on pyritty vähentämään rakennuspaikkojen sijoittelulla. - Alueelle pääsee joukkoliikenteellä, mutta liikkuminen tapahtuu pääosin yksityisautoilla. - Kävelyä ja pyöräilyn ympäristön kehittämistä edistetään yleiskaavalla. - Tulvariski on huomioitu alueen suunnittelussa. - Alueella voidaan lisätä uusiutuvien energiamuotojen käyttöä.
LIIKENNE - Liikenneverkko	- Päätieyhteytenä toimii Länsirannantie. - Alueen sisäinen tiestö koostuu yksityisteistä ja pienemmistä ajopoluista (esim. metsäautotiet). - Rakennuspaikat ovat saavutettavissa yksityisteitä ja metsäteitä pitkin. - Yleiskaava ei edistä jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuden kehittämistä.	- Päätieyhteytenä toimii Länsirannantie. Uudisrakentaminen ei lisää merkittävästi valtion tieverkon kehittämisen tarvetta. - Alueen sisäinen tiestö koostuu yksityisteistä ja pienemmistä ajopoluista (esim. metsäautotiet). - Rakennuspaikat ovat saavutettavissa yksityisteitä pitkin. Uusille rakennuspaikoille muodostuu yksityisteiden ja metsäteiden rakentamis- ja parantamistarpeita. Tiestön rakentaminen ja parantaminen tapahtuu maanomistajien toimesta. - Yleiskaavalla ohjataan kävelyn ja pyöräilyn väylää Länsirannantien varteen.
- Ajoneuvoliikenne	- Länsirannantien liikennemäärä on nykytilassa n. 1350 ajoneuvoa vuorokaudessa. - Yksityisteiden liikennemäärä on vähäinen. - Ajoneuvoliikenne on keskustaan suuntautuvaa työmatka-, asiointi- ja ohiajoliikennettä sekä vapaa-ajan asumiseen liittyvää liikennettä.	Kaavaselostusta täydennetään ehdotusvaiheessa.
- Joukkoliikenne	- Suunnittelualueella liikennöi nykytilassa yksi joukkoliikennelinja Länsirannantietä pitkin. Alueelta on Kuopion keskustaan arkisin aamulla kolme (3) vuoroa ja iltapäivisin yksi vuoro. Kuopiosta suunnittelualueelle on arkisin yksi vuoro aamulla ja kolme (3) iltapäivällä. - Alueelle voi muuttaa vähäisesti uusia joukkoliikenteen käyttäjiä. - Alueella on 6 joukkoliikennepysäkkiä.	- Kaavaratkaisu tukee joukkoliikenteen palvelutason ja saavutettavuuden säilymistä. - Alueella on uusia rakennuspaikkoja ja alueelle voi muuttaa uusia joukkoliikenteen käyttäjiä. Rakennuspaikkojen sijoittelussa on huomioitu olevan joukkoliikennedyhteyden saavutettavuus mahdollisuuksien mukaan. - Alueella on 6 joukkoliikennepysäkkiä.
- Jalankulku ja pyöräily	- Von Wrightin koulun suuntaan ei ole jalankulku ja pyöräilyväylää. Länsirannantien varressa kävely ja pyöräily on epävihtyisää ja turvattoman tuntuista. - Alueella on vähän rakentamattomia rakennuspaikkoja mahdollisen jalankulun ja pyöräilyn väylän läheisyydessä.	- Osayleiskaavalla edistetään jalankulku ja pyöräilyväylän rakentamista Von Wrightin koulun suuntaan. Toteutuessaan väylä tekee kävelystä ja pyöräilystä viihtyisämpää ja turvallisempaa tuntuista. Jalankulku- ja pyöräilymäärät kasvaisivat tämän myötä. - Uudet vakituiset rakennuspaikat on sijoitettu mahdollisuuksien mukaan mahdollisen jalankulun ja pyöräilyn väylän läheisyyteen.
	Alueen yksityis- ja metsätieverkosto mahdollistaa kävelyn ja pyöräilyn.	Alueen yksityis- ja metsätieverkosto mahdollistaa kävelyn ja pyöräilyn.

- Vesiliikenne	- Nykyinen veneväylä on käytössä. - Vesillä liikkujien määrä pysyy todennäköisesti nykyisellään.	- Nykyinen veneväylä on käytössä. - Vesillä liikkujien määrä todennäköisesti lisääntyy Kallavedellä ja suuremmilla sisämaajärillä.
YHDYSKUNTATEKNIikka	- Alue on pääosin vesiosuuskuntien toiminta-alueiden ulkopuolella. Pieni osa alueen asuinrakennuksista on liitetty vesijohtoverkoston. - Sähköverkon tarve säilyy nykyisellään. - Tieverkoston vaatimukset säilyvät nykyisellään.	- Vesijohtoverkoston laajentamista ja viemäriverkoston rakentamista selvitetään. Alueella on todennäköisesti enemmän verkostoon liittyneitä kiinteistöjä. - Uusille rakennuspaikoille rakennetaan sähköverkko. - Yksityis- ja metsäteiden rakentamis- ja parantamistarve lisääntyy.
VIRKISTYS, ULKOILU	- Alueella on kaupungin ylläpitämä ulkoilureitti rakenteineen. Suovu-Palosen alue on suosittu virkistyskohde. - Alueella on aktiivista jokaisenoikeuksilla tapahtuvaa virkistyskäyttöä. - Alueen läpi kulkee vahvistettu moottorikelkkailureitti. - Lähin uimaranta on Kaislastenlahdella kaava-alueen läheisyydessä.	- Alueella on kaupungin ylläpitämä ulkoilureitti rakenteineen. Suovu-Palosen alue on suosittu virkistyskohde. - Alueella on aktiivista jokaisenoikeuksilla tapahtuvaa virkistyskäyttöä. - Alueen läpi kulkee vahvistettu moottorikelkkailureitti. - Lähin uimaranta on Kaislastenlahdella kaava-alueen läheisyydessä.
	Alueelle jää riittävästi rakentamiselta vapaata rantaviivaa.	Alueelle jää riittävästi rakentamiselta vapaata rantaviivaa.
MAANOMISTUS	- Kaupungin maanomistus alueella on vähäinen. Alueen maat ovat pääosin yksityisomisteisia. - Kaikki uudet rakennuspaikat ovat yksityisten omistamilla kiinteistöillä.	- Kaupungin maanomistus alueella on vähäinen. Alueen maat ovat pääosin yksityisomisteisia. - Kaikki uudet rakennuspaikat ovat yksityisten omistamilla kiinteistöillä.
IHMISIIN KOHDISTUVAT VAIKUTUKSET - väestö	Alueen väestörakenne säilyy ennallaan.	Alueelle on muuttanut uusia ihmisiä ja alueen väkiluku on kasvanut. Omakotitaloissa asuu lapsiperheitä.
- lapsivaikutukset	- Von Wrightin päiväkoti ja koulu on lähellä. - Kävelyn ja pyöräilyn yhteys Von Wrightin koululle on turvaton ja lapset ovat koulukuljetusten piirissä myös koulun läheisyydessä. - Yläaste ja 2. asteen oppilaitokset sijaitsevat kaupungin keskustassa. - Alueella asuu lapsia ja nuoria. - Lähimetsiköt ovat hyviä leikki- ja seikkailupaikkoja. - Lähin kirjasto sijaitsee keskeisellä kaupunkialueella. Kirjastoauto käy Von Wrightin koululla. - Pientalojen pihat ovat turvallisia ja tunnistettavia kotiympäristöjä.	- Von Wrightin päiväkoti ja koulu on lähellä. - Kävelyn ja pyöräilyn yhteys Von Wrightin koululle on turvaton ja lapset ovat koulukuljetusten piirissä myös koulun läheisyydessä. Kävelyn ja pyöräilyn väylän toteutuessa yhteys Von Wrightin kouluun on turvallinen ja lapset voivat kulkea koulumatkoja kävellen ja pyörällä. Alueella on uusia vakituksia rakennuspaikkoja kävely ja pyöräilymatkan päässä koulusta. - Yläaste ja 2. asteen oppilaitokset sijaitsevat kaupungin keskustassa. - Alueella asuu nykyistä enemmän lapsia ja nuoria. - Lähimetsiköt ovat hyviä leikki- ja seikkailupaikkoja. - Lähin kirjasto sijaitsee keskeisellä kaupunkialueella. Kirjastoauto käy Von Wrightin koululla. - Pientalojen pihat ovat turvallisia ja tunnistettavia kotiympäristöjä.
- terveys, turvallisuus ja esteettömyys	- Liikennemelu tuottaa vähäisiä ympäristöhäiriöitä. - Länsirannantien varressa ei ole kävelyn ja pyöräilyn väylää ja liikkuminen on turvattoman tuntuista. - Alueella on hyvät virkistys- ja liikkumismahdollisuudet, millä on positiivinen vaikutus terveyden edistämiseen.	- Liikennemelu voi lisääntyä vähäisesti. Melun vaikutukset asumisterveyteen on huomioitu uusien rakennuspaikkojen sijoittelussa ja rakentamisen ohjaamisessa. - Kävelyn ja pyöräilyn ympäristön kehittymistä ja turvallisuuden parantamista on edistetty yleiskaavalla. - Alueella on hyvät virkistys- ja liikkumismahdollisuudet, millä on positiivinen vaikutus terveyden edistämiseen.

- asuminen ja liikkuminen	• Yhteydet luontoympäristöön ovat hyvät ja alueella on hyvät virkistysmahdollisuudet. • Alueella on vähän uusia vakituisten asuinrakentamisen mahdollisuuksia. • Pysyvästä asumisesta on pääosin lyhyt matka päiväkotiin ja alakouluun. • Kävely ja pyöräily Länsirannantien varressa on turvatonta ja tie on luokiteltu vaaralliseksi koulureitiksi. • Alueelta on kohtuullinen matka palveluihin ja keskustaan. • Von Wrightin koululla on harrastusmahdollisuuksia alueen asukkaille. • Yleiskaava ei tue tukee ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman yritystoiminnan kehittämistä vakituisten asumisen rakennuspaikoille.	• Yhteydet luontoympäristöön ovat hyvät ja alueella on hyvät virkistysmahdollisuudet. • Alueella on uusia vakituisten asuinrakentamisen mahdollisuuksia. • Pysyvästä asumisesta on pääosin lyhyt matka päiväkotiin ja alakouluun. • Kävelyn ja pyöräilyn ympäristön kehittämistä ja turvallisuuden parantamista on edistetty yleiskaavalla. Yhteyden toteutuessa kävelyn ja pyöräilyn ympäristö on kehittynyt turvallisiksi. • Alueelta on kohtuullinen matka palveluihin ja keskustaan. • Von Wrightin koululla on harrastusmahdollisuuksia alueen asukkaille. • Yleiskaava tukee ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman yritystoiminnan kehittämistä vakituisten asumisen rakennuspaikoille.
- yhteisö ja alue	• Kaislastenlahdessa toimii kyläyhdistys, joka kehittää kylän toimintaa ja järjestää tapahtumia. • Alueen väestö on vakiintunut ja siinä tapahtuu normaalia vaihtuvuutta. • Kulttuuri- ja rakennushistoriallisten kohteiden säilymistä alueidentiteetin luojina ei ole edistetty kaavallisesti.	• Kaislastenlahdessa toimii kyläyhdistys, joka kehittää kylän toimintaa ja järjestää tapahtumia. • Alueelle on muuttanut uusia ihmisiä uusien vakituisten asumisen rakennuspaikkojen myötä. • Kulttuuri- ja rakennushistoriallisten kohteiden säilymistä alueidentiteetin luojina on edistetty yleiskaavalla.
- asenteet ja ristiriidat	• Ranta-asemakaavoitetun alueen maanomistajat halusivat muuttaa vapaa-ajan asuinrakennusten käyttötarkoituksia vakituiseen asumiseen. Kaavatilanne rajoittaa vakituista asumista. • Alueella ei ole uusia rakennuspaikkoja.	• Yleiskaavalla edistetään vakituisten asumisen lisäämisen edellytyksiä ranta-asemakaavoitetuilla alueilla. Lopulliset edellytykset ratkaistaan mahdollisen ranta-asemakaavoituksen yhteydessä. • Rakennuspaikkojen sijoittamiseen rakentamattomille ranta-alueille liittyy eräviä mielipiteitä.
- osallisuus	• Alueen asukkaat ovat saaneet tiedon kaavatyöstä kuulutusten, nettisivujen ja kaavoittajan kautta. Kaavaratkaisusta on käyty keskustelua alueen maanomistajien kanssa. • Asukkaat ovat jakaneet tietoa alueen historiasta kulttuurihistoriallisen rakennusinventoinnin yhteydessä.	• Kaavaprosessi on lisännyt asukkaiden ja maanomistajien osallistumista alueen kehittämiseen ja suunnitteluun. Asukkaiden osallistuminen alueensa kehittämiseen on toteutunut kaavan nähtävilläolon aikana mielipiteiden, muistutusten, palautteen ja erilaisten yhteisten keskustelujen välityksellä. • Alueen historiatietoja on hyödynnetty suunnittelussa.
KAAVATALOUS	• Alueen vakituisten asukkaiden ja kunnallisten palveluiden käyttäjien määrä on vakiintunut. • Oppilaiden ja koulukuljetettavien oppilaiden määrä alueella on vakiintunut	• Yleiskaava mahdollistaa vakituisten asukkaiden määrän ja kunnallisten palveluiden käyttäjien määrän lisääntymisen. • Oppilaiden ja koulukuljetettavien määrä todennäköisesti lisääntyy.
	• Maanomistajat vastaavat tieverkoston rakentamisesta, kehittämisestä ja ylläpidosta. • Harvempi asuinrakenne nostaa vesihuollon toteuttamisen kustannuksia oleville ja uusille rakennuspaikoille • Kaupungille voi aiheutua kustannuksia vesihuolto-osuuskunnille ja yksityisille tiekunnille myönnettävistä avustuksista sekä yleisellä tasolla neuvontaan, lupahakemuskäsittelyyn ja valvontaan käytetyistä resursseista, mutta näiden kustannusvaikutukset ovat todennäköisesti erittäin pienet. • Kaupunki saa kiinteistö- ja kunnallisverotuloja nykyisestä ja uudesta asumisesta.	• Maanomistajat vastaavat tieverkoston rakentamisesta, kehittämisestä ja ylläpidosta. • Tiiviimpi asuinrakenne laskee vesihuollon toteuttamisen kustannuksia oleville ja uusille rakennuspaikoille. • Kaupungille voi aiheutua kustannuksia vesihuolto-osuuskunnille ja yksityisille tiekunnille myönnettävistä avustuksista sekä yleisellä tasolla lisääntyvästä neuvontaan, lupahakemuskäsittelyyn ja valvontaan käytetyistä resursseista, mutta näiden kustannusvaikutukset ovat todennäköisesti erittäin pienet. • Kaupunki saa kiinteistö- ja kunnallisverotuloja nykyisestä ja uudesta asumisesta.

7. OSAYLEISKAAVAN TOTEUTTAMINEN

Osayleiskaava-alueelle ei ole tavoitteena laatia asemakaavaa. Osayleiskaava on laadittu rakentamista ohjaavana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Kaikki uudet rakennuspaikat ovat yksityisten mailla, joten niiden rakentaminen ei edellytä kaupungin panostuksia. Uusien rakennuspaikkojen myötä muodostuu tarve vesiputki- ja viemäriverkoston rakentamiselle. Verkoston suunnittelu ja toteutus ratkaistaan erikseen. Samoin ohjeellisen jalankulun ja pyöräilyn väylän mahdollinen suunnittelu ja toteuttaminen ratkaistaan erikseen. Kaupunki osallistuu tilannekohtaisesti em. verkostojen suunnitteluun ja toteutukseen.

Mahdolliset ranta-asemakaavojen muutosten tai kumoamisten hakemiset ovat maanomistajien vastuulla. Ranta-asemakaavan muutoksen tai kumoamisen edellytykset ratkaistaan ranta-asemakaavaprosessissa. Tämä yleiskaava ohjaa alueen rakentamista, mikäli voimassa oleva ranta-asemakaava kumotaan kokonaan tai osittain.

Osayleiskaavassa esitettyjen virkistyspalveluiden rakentaminen ja ylläpito kuuluvat pääosin kaupungin vastuulle.

8. SUUNNITTELUVAIHEET

8.1 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty Suovu-Palosen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä alueidenkäyttölain mukaan. Kaavan osallisia on tiedotettu kaavasta ja heidän kanssaan on käyty tarvittavia neuvotteluja ja keskusteluja kaavan sisällöstä. Kaavan osallisten on ollut mahdollista ja toivottavaa osallistua suunnitteluprosessiin. Osalliseksi on katsottu jokainen, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Kaava-alueen suurmaanomistajien kanssa on käyty erillisiä neuvotteluita niitä koskevista maankäytön ratkaisuista. Osallisten esittämät huomiot ja kannanotot on pyritty ottamaan huomioon suunnitteluratkaisuja ja niiden vaikutuksia arvioitaessa.

8.2 Osayleiskaavan käsittelyn vaiheet ja päätökset

Osayleiskaavaa on valmisteltu useiden vuosien aikana ja se on sisältynyt useaan kaavoituskatsaukseen. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on julkaistu vuonna 2010, jonka jälkeen siihen on tehty päivityksiä moneen kertaan. Kaavaan liittyviä selvityksiä, neuvotteluita ja käsittelyitä on tehty useana eri vuonna kaavan valmistelun aikana. Alla olevaan taulukkoon on kirjattu keskeiset kaavaprosessiin liittyvät ajankohdat.

Ajankohta	Käsittely	Sisältö
Vireilletulo		
20.5.2010	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	
5.1.2011	Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu	
Kaavaluonnos I		
21.3.2011	Kaupunginhallitus	Kaavaluonnoksen esittely ja nähtäville asettaminen
4.4.–6.5.2011	Kaavaluonnos materiaaleineen nähtävillä	
Kaavaluonnos II		
2.11.2021	Työpalaveri viranomaisten kanssa	
3.3.-17.3.2022	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivitys nähtävillä	

26.2.2025	Asian esittely kaupunkirakennelautakunnalle	
28.5.2025	Kaupunkirakennelautakunta	Kaavaluonnoksen esittely ja nähtäville asettaminen
xx.xx.2025	Kuulutus	Kaavaluonnoksen nähtävilläolosta kuuluttaminen
xx.xx.-xx.xx.2025	Kaavaluonnos materiaaleineen nähtävillä	
xx.xx.2025	Yleisötilaisuus	
Kaavaehdotus (täydennetään myöhemmin)		
xx.xx.2025	Kaupunkirakennelautakunta	Kaavaehdotuksen esittely ja nähtäville asettaminen
xx.xx.2025	Kuulutus	Kaavaehdotuksen nähtävilläolosta kuuluttaminen
xx.xx. – xx.xx.2025	Kaavaehdotus materiaaleineen nähtävillä	xx lausuntoa, xx muistutusta
xx.xx.2025	Yleisötilaisuus	
Hyväksyminen (täydennetään myöhemmin)		
xx.xx.2025	Kaupunkirakennelautakunta	
xx.xx.2025	Kaupunginhallitus	
xx.xx.2025	Kaupunginvaltuusto	

Lähteet:

GTK (2015). Maankamara. <<https://gtkdata.gtk.fi/maankamara/#>>. 16.7.2024.

Hartikainen, J. (2022). Suovun alueen järvien vedenlaatutulokset huhtikuulta 2022. Savo-Karjalan ympäristötutkimus oy.

Itä-Suomen ympäristölupavirasto (2006). Suovunjoen vesistön uittosäännön kumoaminen ja vesialueiden kunnostus, Karttula ja Kuopio. Päätös nro 7/06.

Julkunen, J. (2010). Suovu-Palosen luontoselvitys.

Jussila, T. & Sepänmaa, T. (2018). Suovu-Palonen, muinaisjäännösinventointi. Mikroliitti Oy.

Kaislastenlahden rakennuspaikkaselvitys (2008). Kuopion kaupunki.

Koski-inventointi (1980). Vesihallitus

Kuopion ilmastopoliittinen ohjelma 2020–2030 (2020). Kuopion kaupunki.

Kuopion kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2024–2028 (2024). WSP.

Kuopion kaupunkiseutusuunnitelma 2030+ (2022). Kuopion kaupunki, Lapinlahden kunta, Leppävirran kunta, Siilinjärven kunta, Suonenjoen kaupunki & Tuusniemen kunta.

Kuopion meluselvitys vuosille 2021 ja 2035 (2022). WSP.

Kuopion strategia vuoteen 2030 (2022). Kuopion kaupunki.

Kuopion Palosen- ja Suovunjoen kutupesäkartoitus 2022 (2022). Osuuskunta kala- ja vesistötutkimus Vesi-Visio.

Kärkkäinen, J. & Eskelinen, M. (2008). Suovun alueen liito-oravaselvitys.

Laaksonen, Tapio. Maaseudun arvokkaat rakennuskohteet: Länsiranta. Inventointi v. 1991. Pohjois-Savon liitto. Kuopion kaupunki, yleiskaavatoimisto. YK 1995:1. Luonnos 29.6.1995.

Maaseuturakentamisen periaatteet (2016). Kuopion kaupunki.

Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto. <https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/r_default.aspx>. 16.12.2024

Paikkatietoikkuna. <<https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/>>. 30.4.2025

Pohjois-Savon puroinventointi (2019). Pohjois-Savon ELY-keskus.

Rytönen, Antero (toim.) (2002). Haminalax jakokunta nro 570: Haminalahden-Kaislastenlahden, Rytönen kylähistoria. Pieksämäki.

Rytönen, Antero & Hiltunen, Matti. Suunnittelualueelle sijoitetut opastetaulut.

Saarikoski, T. (2023). Kivet lensivät kaaressa, kun palosenjoella parannettiin virtavesilajien elinolosuhteita metsäpurojen puolesta -talkoissa. <www.wwf.fi/uutiset> 11.7.2024.

Suomen Väylät. Väylävirasto. <<https://suomenvaylat.vayla.fi/theme/0/455170/7279252/1101/?lang=fi>>. 19.6.2024.

Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista (2017). Ympäristöministeriö.

Vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muuttamisen kriteeristö. Selvitys ja kriteeristö vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muuttamisesta pysyvään asumiseen (2024). Kuopion kaupunki.

Vesien tila (2020). Suomen ympäristökeskus. <https://paikkatieto.ymparisto.fi/vesikarttaviewers/Html5Viewer_4_14_2/Index.html?configBase=https://paikkatieto.ymparisto.fi/Geocortex/Essentials/REST/sites/VesikarttaKansa/viewers/VesikarttaHTML525/virtualdirectory/Resources/Config/Default&locale=fi-FI>. 26.6.2024.

Vesihuollon yleissuunnitelma (2022). Sweco.

Ympäristöministeriö 2023. <<https://www.ymparisto.fi/fi/rakennettu-ymparisto/kaavoitus-ja-alueiden-kaytto/valtakunnalliset-alueidenkayttotavoitteet>>. 18.6.2024.